demà

LLIGA COMUNISTA REVOLUCIONARIA — PAÏSOS CATALANS, 15 novembre 1990

EL GOLF: A PUNT D'ESCLATAR

200.000 soldats més dels EUA estan essent enviats al Golf Pèrsic. Això és un dels factors que confirma, per a molta gent, que la guerra al Golf pot esclatar d'un moment a l'altre. Fins i tot, Abu Iyad, un dels màxims dirigents de l'Organització per l'Alliberament de Palestina, va declarar el 9 de novembre a Le Quotidien de Paris" que "si no es declarava la guerra aquest mes, no hi hauria conflicte, al menys, fins el gener". Un condicional que, certament, gela la sang.

La falca

Aquestes setmanes anteriors han estat pròdigues en temes relacionats amb el sexe. Temes que han sortit a la premsa. Alguns són d'importància, altres són simples curiositats (que expressen també, a la manera d'una foto, com està el pati, socialment parlant).

D'aquest segon grup, per exemple, podem destacar (sense més pretensió que la d'exposar una petita mostra) les declaracions del possible nou jugador del Barça, Jan Molby, pregant a un corresponsal de premsa que digués ben clarament que "no era gai". Resulta que l'home, fins ara jugador del Liverpool, havia estat protagonista d'un "escàndol" en un bar gai... En fi. També és del segon grup la següent descoberta. Un president d'un club de futbol francès posava algunes prostitutes a disposició dels àrbitres que anaven a xiular al seu camp. I declarava, "els àrbitres són homes; els hi agrada, per tant, fer l'amor".

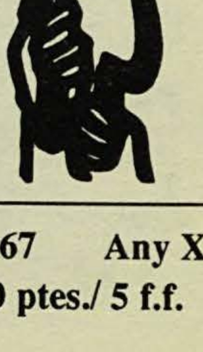

Però més important que aquestes anècdotes és la crida de Joan Pau II als farmacèutics del món per tal que facin objecció de consciència contra la venda de productes que atemptin, directament o indirecta, contra la "vida". Fort, molt fort. Difícil trobar una explicació curta, millor fer ús de les frases fetes. Una de coneguda, la de Schiller, ve al pèl: "contra la imbecil.litat, fins i tot els déus lluiten en va". Doncs això, i així simplifiquem. Altrament, sembla que el col.lectiu de farmacèutics, que no és cap punta de llança progressista, farà el ronser a la crida papal: contradiccions entre la consciència i el negoci.

Comentari a part mereix la nota-declaració que la comissió permanent del bisbat espanyol ha fet contra la campanya del preservatiu-institucional. "Si la sexualidad no se regula, y es dejada a sus propios instintos, puede acabar creando situaciones de caos"; "generará traumas psíquicos y físicos en nuestros jóvenes, tal vez irreparables"; "no hay que llegar al abuso del placer, por el placer mismo, que poduce hastío"... Tot això ho pot fer l'ús del condó? Tornem a Schiller.

També ens ho podem agafar amb un humor semblant al d'un lector d'un diari conegut que a l'enviar una carta al director, recordava la dita que penjava a l'habitació d'una exilada xilena a Cuba: "Santísima Virgen, tú que concebiste sin pecar, ayúdame a pecar sin concebir."

A dins:

Nº 67 Any XIV
100 ptes./ 5 f.f.

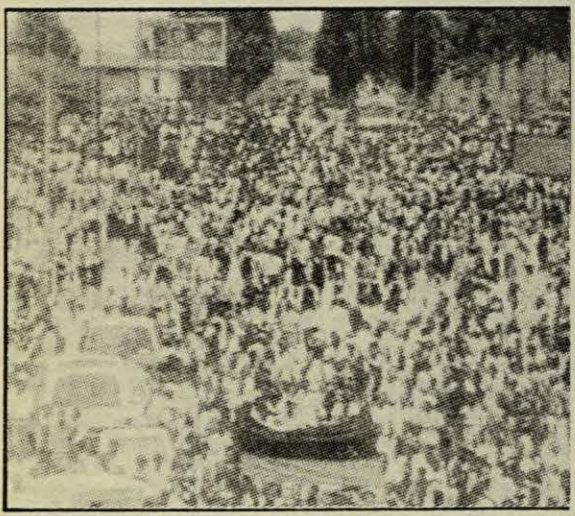
Jornades de solidaritat internacional

S'obra una nova fase per al moviment de solidaritat internacional amb Centramèrica: després de la derrota electoral del FSLN i de la difícil situació creada a Nicaragua (amb les repercusions que aquesta ha suposat en els altres països de l'àrea), els militants internacionalistes catalans s'han interrogat sobre el què fer.

Crisi de la solidaritat amb la revolució Centramericana? Francament, no. Ans el contrari, aquestes jornades catalanes de solidaritat, realitzades el 27 i 28 d'octubre prop de Sant Celoni, han servit per fer un debat bastant intens i viu: cap to de desconfiança, però sí la necessitat d'orientar l'activitat sobre nous eixos. Participació crítica en les discussions del FSLN, projectes concrets amb les organitzacions populars: aquesta és la síntesi de les propostes fetes per un portaveu dels cooperadors resident a Nicaragua.

A més, el treball de solidaritat amb la revolució salvadorenca s'està intensificant. Fa un any de l'ofensiva del FMLN i de l'assassinat dels jesuïtes, la iniciativa s'està multiplicant i el compromís solidari dels comitès registra un nou impuls.

Organitzativament, s'han centrat alguns objectius. Especialment el de coordinar de forma més eficaç l'activitat dels diversos comitès i estructures de base (que no són pocs) que a Catalunya treballen sobre el tema de la revolució centramericana. Per això la Coordinadora de Solidaritat amb Nicaragua (l'estructura que ha preparat aquestes jornades) s'anomenarà, a partir d'ara, Coordinadora de Solidaritat amb Centramèrica, per tal de subratllar l'exigència d'unificar la intervenció del moviment en una nova i més articulada fase.

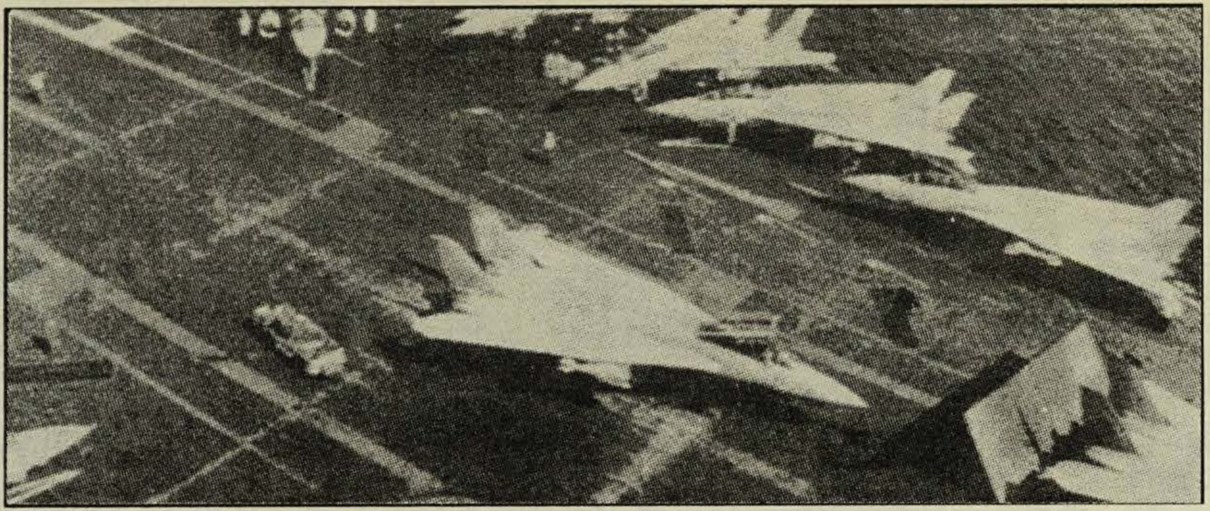
demà

Edita:
LLIGA COMUNISTA REVOLUCIONARIA
Quarta Internacional

Dip. Leg. Nº B-7328-1977
Imprimeix: Publiagraf
Redacció i Administració:
C/Aribau, 16, pral, 2ª
-08011-Barcelona

Ens trobareu a:

Barcelona: Aribau, 16-pral-2ª -08011
Tel. 302.60.90
València: Pelai, 21, 1-1 -46007-
Tel. 351.69.50
Perpinyà: Aragó, 27. _66000
Illes: Sant Joan, 4 Biniali

Els tambors de la guerra

Sonen tambors de guerra. El clima que hom respira és perfectament bèl.lic. Totes les dades ho confirmen. En direm només algunes. L'enviament al Golf Pèrsic de tropes addicionals per part dels EUA (amb el contingent addicional de 200.000 soldats més, hi haurà un desplegament militar al Golf Pèrsic de més de mig milió de persones, més de 1000 tancs, 6 portavions, en definitiva, molt més del que l'exèrcit dels EUA va enviar al Vietnam en plena guerra imperialista); les declaracions del president de l'URSS relatives a la "voluntat" política d'enviar tropes, malgrat que demanava la "comprensió" dels països occidentals si, finalment, aquestes tropes soviètiques no eren enviades: "si les mares ja es neguen a que els seus fills siguin enviats a d'altres repúbliques soviètiques, imaginin l'efecte d'un desplegament al Golf" -o sigui, perdonin, però ja m'agradaria, ja-; la visita a partir del diumenge 11 de novembre a l'Iraq del ministre d'afers estrangers de la Xina (un dels cinc Estats que són membres permanents del Consell de Seguretat de l'ONU), Qian Qichen, "per tal d'evitar que l'ONU voti a favor de la utilització de la força contra l'Iraq"; l'assoliment, per part dels EUA, del comandament militar unificat i la possibilitat, "sota certes condicions", d'intervenir sense consultar a ningú més... Totes aquestes dades, repetim, confirmen la preparació de la guerra al Golf. Preparen també a les poblacions en la psicologia de la guerra. Quan els EUA, flanquejat per tots els països imperialistes i per l'URSS, van enviar el primer contingent de tropes al Golf, l'explicació, una i mil vegades repetida, era: "impedir un atac d'Iraq a l'Aràbia Saudí". No estava assegurada aquesta pretesa intenció amb el desplegament militar més gran des de la IIª Guerra Mundial? Fins i tot, un dels diaris més acrítics respecte les intencions imperialistes a la regió del Golf, "El País" és clar, assegurava en el seu Editorial de l'11 de novembre que la decisió de Bush d'enviar uns 200.000 soldats addicionals al Golf modificava el caràcter defensiu que fins ara havia tingut l'anterior desplegament. "Defensiu": francament, cal ser poca-vergonya per escriure això en un Editorial, tractant-se d'aquest desplegament militar.

Però no només són els EUA. Ells manen, els altres països imperialistes acaten, però cadascú a la seva manera i segons els seus interessos particulars (que, evidentment, no sempre coincideixen fil per randa amb els generals). Només citarem els governs imperialistes més forts. El govern britànic, el "millor aliat" dels EUA, encapçala la posició més agressiva, ja estaria assassinant a milers d'iraquians si d'ell depengués. El govern de la "nova Alemanya" segueix estant més preocupat pels molts problemes que el nou Estat li suposa, i tenen, per tant, els ulls més ficats a casa. I sembla que el govern de l'Estat francès sigui el menys interessat en la materialització de la guerra: l'imperialisme francès ha invertit molt a l'Iraq. Tal com recorda Salah Jaber, dirigent de la IVª Internacional, a l'Inprecor nº 79, "El govern francès, que ha invertit molt a l'Iraq, voldria veure l'economia iraquiana sanejada per la reducció de les despeses militars i improductives de l'Estat. El seu interès és que això s'aconsegueixi sense moltes destrosses, per tal de preservar les capacitats de pagament i d'importació iraquianes. D'aquí el seu poc entusiasme per una agressió directa contra l'Iraq". Malgrat tot, no hi ha moltes escletxes en el front imperialista. Els interessos del conjunt del sistema, els interessos del conjunt de les burgesies més fortes del món, estan per damunt dels interessos particulars de cada una d'elles.

I el govern espanyol? Ha enviat els nous vaixells sense una resposta significativa de la població, ni tan sols de les parts més directament implicades. La primera va tenir més resposta, tot i que era l'estiu, mal moment per tibar les forces resistents. La segona, ni això. La inevitabilitat de la guerra s'esta apoderant de la població. De totes les poblacions. La resistència només és patrimoni, i ho diem amb pena i sense cap autocomplaença, de la gent radical. Caldrà seguir insistint. Per cert, les manifestacions del diumenge 11 de novembre contra la mili i per la insubmissió, que van tenir una bona participació, va ser també una mostra del rebuig, tal com es va cridar repetidament, a la intervenció imperialista al Golf Pèrsic. Posar entrebancs a la guerra imperialista mereix tots els esforços.

Els i les estudiants també diuen "mili no, insubmissió"

El passat dia 8 de Novembre, es va dur a terme la jornada de lluita a l'ensenyament mitjà contra els sortejos i per la insubmissió. Ha estat el primer cop que el moviment antimilitarista de Catalunya ha estès la mobilització a la joventut escolaritzada, dins la campanya contra els sortejos, convocatòria que ja és tradició a Euskadi, on aquest any l'atur ha estat generalitzat. La moguda, a Catalunya, també ha sortit força maca: a més de 60 instituts ha hagut assemblees, xerrades, passis de vídeo, aturs..., s'han fet grans concentracions a barris i pobles, i una central a Barcelona, amb uns 2.000 estudiants, que al final van haver de sortir corrent davant la "pasma". L'èxit de la convocatòria contrasta amb el resultat de la feta del "Sindicato de Estudiantes", que no va arribar a aplegar un centenar de persones. Això és una prova més, per si encara feia falta, de que el sentiment de rebuig de la joventut, davant la intervenció militar al Golf Pèrsic, va estretament lligat al desig i a la lluita per l'abolició del servei militar. No oblidem que la "loto caqui", els sortejos d'enguany tenen premi especial per molts joves: la possibilitat de ser enviats al Golf.

Ara cal continuar; el dia 8 ha estat un primer pas per organitzar gent antimilitarista dins dels centres d'ensenyament mitjà; la repressió continua: cinc objectors detinguts, un d'ells català, en David Marín, i cal que el moviment doni resposta.

L'Estat dicta sentència contra l'independentisme català: 45 anys de presó

Tres homes i una dona independentistes catalans han estat condemnats per la justícia espanyola a 45 anys de presó. Jaume Palou i Guijarro, Jordi Petit i Ferrer, Guillem Godó i Blasco, Núria Cadenas i Alabernia: quatre joves patriotes són mereixedors, segons un tribunal d'Estat, a 14, 14, 9 i 8 anys, respectivament. Són 45 anys en total. La sentència, amb data 18 d'octubre de 1990, de la "Audiencia Nacional, sala de lo penal, sección 1ª" falla que al Jaume li corresponen 6 anys per pertinença a "banda armada", 6 anys més per tinença il.lícita d'armes i 2 anys en concepte d'autor del delicte d'estralls en grau de temptativa; al Jordi, exactament igual; al Guillem, 7 anys per pertinença a "banda armada" i 2 anys més pel delicte d'estralls en grau de temptativa; a la Núria, 6 anys per tinença il.lícita d'armes i 2 per la reiterada "temptativa". Si tractéssim d'un cas amb conseqüències humanes menys serioses, faria fins i tot gràcia la utilització de les parauletes, pròpies de l'argot jurídic, "in dubio, pro reo", per acabar dient que no es pot provar la pertinença a "Terra Lliure" de la Núria. Sembla costar-li molt al redactor de la sentència l'haver de reconèixer aquest fet, tot i que ningú ha demostrat ni tan sols ha acusat la Núria (a part del Ministeri Fiscal) d'aquesta suposada militància.

En Jaume i en Guillem tenen ara 25 anys, en Jordi 24 i la Núria 20. Porten ja més de 2 anys empresonats.

És una sentència que cal llegir-la. Que diu molt més de la institució que l'escriu que no pas d'aquells sobre els que escriu i condemna. Una sentència amb moltes contradiccions i que valora molt més els informes de la policia que qualsevol altra font. És una sentència d'Estat. Una de les contradiccions evidents és aquesta: s'absol als 4 independentistes del delicte de tinença d'explosius i, al mateix temps, se'ls condemna pel delicte d'estralls en grau de temptativa (faltaria l'instrument per poder materialitzar els estralls, no? I no poden ser els petards de correfoc perquè la mateixa sentència aclara que ***"los petardos y sustancias descritas en los dos párrafos anteriores, son de libre comercio y es usual su empleo en ferias y fiestas populares"****. Amb què, doncs, podien fer els estralls "en grau de tempativa" pels quals se'ls condemna?).*

El llenguatge de la sentència també mereix un comentari addicional. Apuntarem algunes frases textuals. ***"Terra Lliure", grupo que propugna la segregación de España de los llamados 'Paises Catalanes' -Cataluña, provincias del antiguo Reino de Valencia y Baleares-..."***

"La Sala no estima probada que la acusada, Nuria Cadenas Alabernia, nacida el 18 de febrero de 1970 y sin antecedentes penales, perteneciese a 'Terra Lliure', aunque constan sus intensas inquietudes catalanistas, y que es fundadora y dirigente de los 'Maulets', organización de jóvenes, integrada en el partido político 'Catalunya Lliure', de tendencia independentista". *O sigui, en veritat el seu autèntic delicte és la seva activitat nacionalista ("intensas inquietudes catalanistas", sentència dixit). Si tenim en compte que, dues pàgines després, la mateixa sentència defineix la Diada com una* ***"conmemoración catalanista que se celebra el día 11 de Septiembre"****, queda clar que el "delicte" de ser "catalanista" és comú a gran part del poble de Catalunya i de la seva joventut. I aquest és certament l'autèntic objectiu d'aquest judici: l'escarment polític de la joventut revolucionària catalana. En això, ben segur, han errat.*

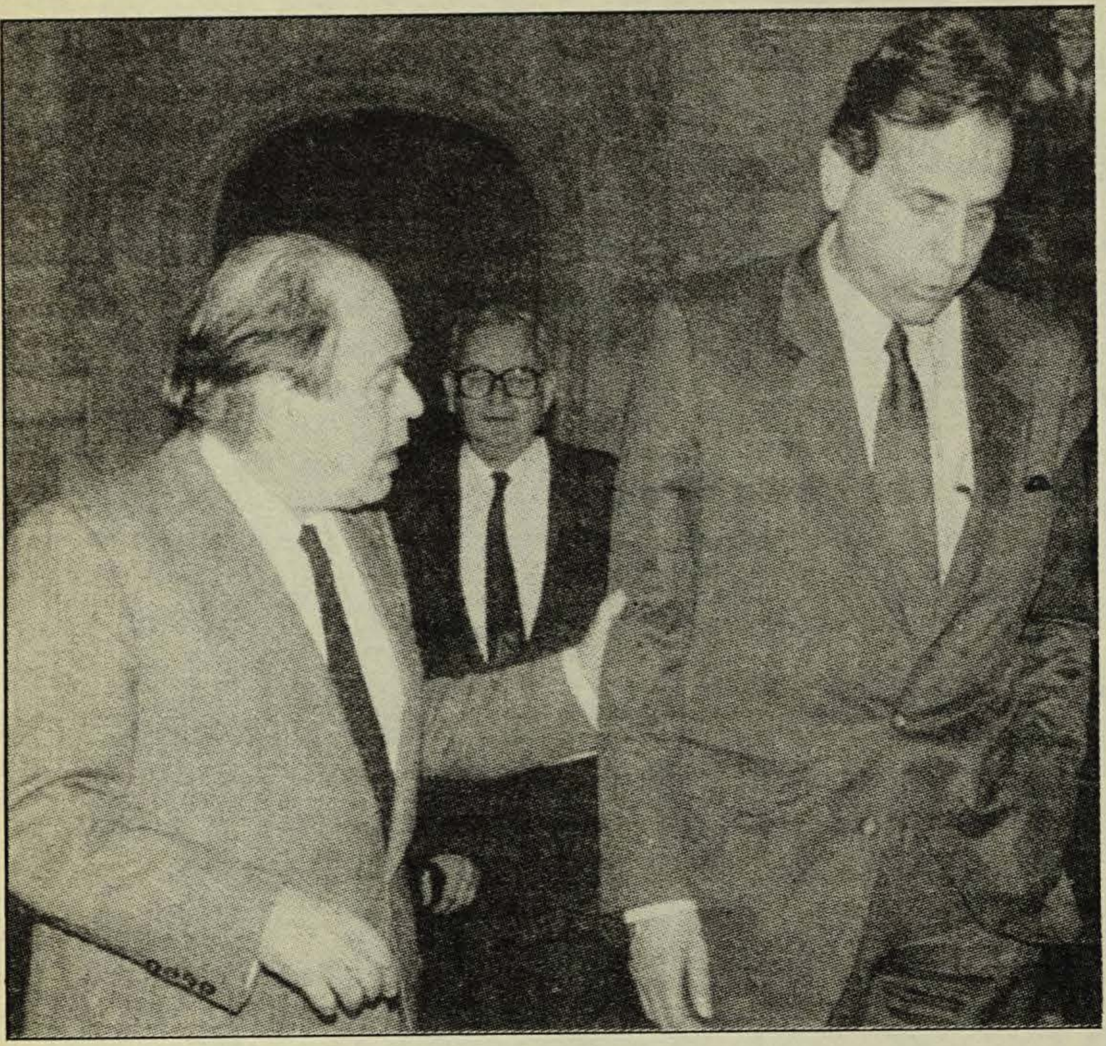
De muntatges policials convertits en proves legals i avalats per jutges d'Estat, n'està plena la història d'aquest segle i bona part del passat (i també abans, però amb unes característiques diferents). La premsa acostuma a fer d'amplificador d'aquests muntatges (per cert, el Grup de Suport a la Núria Cadenas ha tramitat una querella criminal contra 'La Vanguardia' per la informació apareguda el mateix dia de l'inici del judici; una informació francament... criminal). Uns muntatges són prou coneguts, altres no ho són tant, i la majoria són perfectament ignorats. Tot depèn del grau de solidaritat que hagin aconseguit despertar els acusats. Cap continent s'escapa d'aquests muntatges. Europa n'està plena i ens són més propers, però també Àfrica, Amèrica i Àsia. Si el cas Sacco i Vanzetti va ser famós l'any 1925, 15 anys abans el cas Kotoku va tenir unes repercussions més grans encara al Japó que l'anterior als EUA, però ¿i els milers de casos no tan espectaculars però igualment assassins?

Dèiem que "tot depèn del grau de solidaritat..." I aquí entrem en el que ens toca fer encara. La sentència està recorreguda, la Núria té pendent un altre judici, altres independentistes catalans tenen també judicis pendents en les properes setmanes i mesos... Caldrà posar més del que s'ha posat fins ara. La solidaritat aconseguida fins ara ha estat molt gran? Per dir-ho breu: mai n'hi ha prou. Mai ens podem sentir satisfets. Especialment, si aquesta satisfacció ens porta a la tranquil.litat i l'autocomplaença. Està previst fer un concert de solidaritat cap al desembre, una representació pública de l'esmentat judici cap al gener. També continuarà el cercle de dones cada diumenge davant del Palau de la Generalitat, malgrat que, ara que s'acompleix un any, hom pensa donar a aquest acte una altra característica a partir de l'any vinent. Són aquests alguns dels actes que es faran en solidaritat amb els presos independentistes. Uns actes amb els quals la gent revolucionària podrà demostrar que la solidaritat i la generositat són dues de les seves millors qualitats.

La Teresa Alabèrnia, membre del Grup de Suport a la Núria Cadenas, ens ha fet arribar aquestes ratlles que la Julia León va escriure a la sala del judici en el transcurs d'una de les sessions. No podem estar-nos de publicar-les.

Alta, Núria
Rubia, Cadenas
Guapa Orgullosa
Caminaba con la pretensión
de mirar de frente.
Soñaba despierta
Creía que el futuro se tocaba con las manos
y que el aire portaba promesas de luz
Cumplió 18 imperdonables años de mujer
Núria Cadenas se te declara
absolutamente culpable
de seguir viva y sin camuflaje
en un mundo de pirañas

Eres culpable, mujer

Tècniques de control social

Un document significatiu

D'unes quantes setmanes ençà, els diversos mitjans de comunicació s'han fet ressò d'un document de procedència convergent sobre les mesures a prendre per la recatalinització. Es tracta d'un document polèmic en sí mateix. Però moltes de les crítiques que han omplert espais de premsa han anat més en el sentit de la incorrecció de qualsevol política nacionalitzadora a Catalunya que no pas d'un rebuig dels instruments profundament antidemocràtics que CDC utilitza per assegurar el seu control social.

I és que en el document, la paternitat del qual és dubtosa, però que s'atribueix a Ramon Juncosa la seva redacció, es planteja un seguit d'objectius que barregen aquests dos elements: una certa voluntat de recatalinització, amb un fort afany de control social per part del partit de presideix la Generalitat.

La Catalunya conservadora

Tot el document està fet sobre la base d'una idea de Catalunya farcida de conservadurisme. La concepció del model mixt d'ensenyament, afavorint l'escola privada i religiosa; una idea de la família com a estri indispensable i, a ser possible, carregada de fills; una idea de la cultura reduïda als elements folklòrics més carrinclons i una societat que es limita a la burgesia, en són els elements més definitoris.

En tot el document, la realitat social del país resta absent. Per una vegada, i sense que sigui un precedent, coincidim amb una part de les crítiques expressades per Rafael Ribó, quan afirma que en el document subratlla la inexistència de referència a la política social i a la venda dels recursos productius del país al capital internacional. En lloc de tot això, el document escriu negre sobre blanc la voluntat de col.locar en totes les esferes gent propera a la ideologia del partit al poder, de gent de la corda dels convergents. I això es fa palès en les referències a l'administració de justícia, l'ensenyament, les entitats de tota mena i, fins i tot, quan es pretén controlar les associacions de pares o construir sindicats lligats a la Generalitat.

Els errors d'en Juncosa

Després d'algunes setmanes de polèmica, la direcció de CDC s'ha hagut de pronunciar. En Roca ha declarat que, simplement, desconeix el document, mentre que en Pujol ha dit que, en aquest text, cal separar el gra de la palla i de les pedres, i que, malgrat tot té coses útils. D'altres dirigents han declarat, amb veu baixa, que coses com aquestes es fan però no es diuen. Finalment, alguns comentaristes han qualificat el text de "document leninista", el que no deixa de ser una falsificació grollera, atribuint l'esquerra revolucionària els pecats de la dreta.

Ara el document ha quedat desautoritzat i els seus redactors queden sense suport.Però, tot i així, el contingut del document, l'error del qual ha estat la seva filtració a l'exterior dels cenacles convergents, resta una descripció fidel de l'estil de treball de la Generalitat de l'època pujolística. En Juncosa calla, amagant amb el seu silenci la mala consciència del que ha estat enxampat en una malifeta. Però aquest cop, menys encara que durant l'afer Prenafeta, la sang no arribarà al riu ni tan sols existirà.Pel centralisme espanyolista només haurà estat l'ocasió de denunciar la maldat dels nacionalistes no espanyols. Pels convergents únicament es tracta d'un error de forma i d'una falla en el control de les filtracions. Però en els dos cassos, la col.labora-ció mútua contra el poble seguirà essent el sentit de la seva política.

J.F.

L'enganyós perfum del poder

Els Congressos dels socialistes

A finals d'octubre, el PSC feia el seu Congrés a Girona, cercant de donar una nova imatge de sí mateix, allunyada dels escàndols del PSOE i, al mateix temps, oferint-se a Catalunya com a substitució possible del govern de CiU. El passat cap de setmana el PSOE ha celebrat el seu 32 Congrés a Madrid, un Congrés marcat per la continuïtat.

Malgrat la llunyania d'aquestes esdeveniments per part de les persones que ens llegeixen, convé aturar-se una mica per tal d'analitzar aquests Congressos, els resultats dels quals incideixen d'una o altra forma sobre la realitat que volem canviar. En el cas del PSC, el seu Congrés ha volgut presentar-se amb un cert aire de renovació del partit en el poder i, a la vegada, com una força no estrictament subordinada al PSOE. Per això, els Obiols i Maragalls han volgut adornar la "casa comuna" que propugna el PSOE amb una fòrmula pròpia, la d'una nova "entesa dels catalans"

Una entesa al servei del poder

Es clar que l'intent de desplaçar CiU del govern de la Generalitat resulta una tasca difícil per un partit com el PSC, sotmès a la política dictada per Felipe i Guerra, amb una identitat de fons en el terreny econòmic i social amb en Pujol i Roca, combinat amb un centralisme aferrissat en el pla polític i institucional. Per això Obiols es veu obligat a matisar l'anomenat "projecte autònom socialista", demanant la col.laboració incondicional d'altres forces d'esquerra. La direcció del PSC va oferir explícitament la seva proposta a IC, ERC i el PCC, tot i assenyalant el seu caràcter obert a d'altres forces. IC, sotragada per les pròpies dificultats de definició i pel degotall constant de militants cap el PSC, va valorar-la positivament, tot marcant però una certa desconfiança. ERC, per boca d'en Colom, va distanciar-se més de la proposta del PSC, oferint possibles col.laboracions en el terreny municipal. Però el més sorprenent ha estat la resposta entusiasta de la direcció del PCC, que en la seva revista "Avant" li dedica tota mena d'elogis.

Pel PCC aquesta proposta s'emmarca en el camí del "Front d'Esquerres", tot i assenyalant la seva disposició a participar amb el PSC, segons les pròpies paraules de l'"Avant" al "presentar al poble de Catalunya una alternativa d'esquerres amb caràcter plural, obert i engrescador."

La llàstima és que aquesta no és la voluntat del PSC. Difícilment pot resultar engrescadora pel conjunt de l'esquerra del nostre país una alternativa encapçalada pels que tenen la responsabilitat del govern de l'Estat des de fa ja vuit anys, i pels que dirigeixen la majoria de les ciutats de Catalunya amb una política al servei dels interessos de la dreta. I el Congrés del PSC no ha modificat en absolut aquest marc, sinó que s'ha limitat a cercar únicament recolzaments electorals front a CiU.

El PSOE i el PSC

Les relacions entre aquests dos partits que, amb les seves especificitats, formen una sola unitat, han estat sempre complexes. La direcció del PSC es veu obligada a una continuada recerca de la quadratura del cercle, de com formar part d'un partit centralista com el PSOE tot i volen presentar-se com un partit català. Realment, a la cúpula del PSC no existeixen les mateixes divisions dels corrents del PSOE, "Guerristes, etc.", però tampoc han aconseguit fer del seu partit un tot diferenciat del PSOE. En cap de les opcions polítiques importants tenen posicions diferents a les d'en Felipe, van arribar inclús a defensar la LOAPA com avui defensen la intervenció al Golf Pèrsic o ahir l'OTAN. Unicament intenten d'oferir una certa lectura federalista a la política autonòmica del govern, un federalisme que no te altra incidència pràctica que la demanda de més diners pels ajuntaments. Són ministres del PSC com en Serra els més ardits defensors d'una política plenament integrada en el marc otànic, acceptant la direcció de l'administració USA.

És doncs evident que qualsevol alternativa d'esquerres al nostre país s'ha de construir en oposició oberta a la política de la direcció socialista, que no és altra que la de la dreta, mantenint al mateix temps un escepticisme seriós sobre les possibilitats d'evolució de la pròpia base del partit. Aquest escepticisme es justifica, entre d'altres coses, per l'absència avui de qualsevol posició significativa, dins dels rengles socialistes, d'oposició a la intervenció militar al Golf Pèrsic; a diferència del que va succeir amb l'OTAN, o fins i tot amb la LOAPA o la vaga general del 14-D. Dins del PSC s'ha produït una normalització accelerada a l'ombra del poder. Aquesta és una dada a retenir.

Joan Font

Contra l'especulació

L'aixecament del Besòs

Feia anys, molts anys, que no es veia res de semblant. Tot un barri, al cinturó barceloní, alçant-se per defensar els seus drets.
Just quan semblava que la febre olímpica que ens envolta ho ofegava tot i permetia qualsevol mena d'operació urbanística, a Sant Adrià del Besòs, tot un barri, el del Besòs, ha vingut a recordar-nos que es pot lluitar

Gairebé quinze dies ha durat aquesta primera batalla dels veïns i veïnes del Besòs, enfrontats tot sols a la intervenció de totes les policies i a la manipulació propagandística dels grans mitjans de comunicació. Quinze dies en els quals han hagut de recuperar la memòria històrica de les formes de lluita i descobrir-ne de noves. Quinze dies en els quals la solidaritat ha estat l'absència més cridanera, però que, tot plegat, han aconseguit un primer èxit: les obres s'han paralitzat i s'ha obert un procés de negociació entre el barri i la Generalitat i l'Ajuntament.

Què és El Besòs?

Per la gent que no conegui el barri, la seva configuració és fàcil d'imaginar. Només cal posar algunes capses de llumins una damunt de l'altra i ja tenim un bloc; se'n fan uns quants i ja tenim un barri com El Besòs o com tants d'altres. Un barri fruit de l'onada d'especulació urbanística de finals dels anys 60, en la que van participar els mateixos cognoms il.lustres que, ara mateix, tornen a aprofitar-se de l'especulació olímpica. El Besòs és un de tants barris en els que els equipaments no existeixen, el transport i la resta de serveis funcionen en precari i les zones verdes, els parcs son, simplement, un somni. La majoria dels seus habitants han anat patint les reestructuracions de plantilles dels darrers anys i l'índex d'atur, sense arribar als nivells del veí barri de La Mina, és molt alt.

No resulta doncs gens estrany que ja fa anys s'adonessin de l'existència d'un solar buit i que fos reivindicat pel barri; un barri que al llarg dels anys ha anat acumulant una certa experiència organitzativa i en el que l'extrema esquerra hi te una certa tradició, encara que sigui difosa.

En aquest marc és normal que un dia algú hi plantés una palmera; això permetia d'il.lustrar la reivindicació del parc i dels serveis. La palmera s'ha anat fent-se gran tota solitària, mentre a l'Ajuntament de Sant Adrià del Besòs creixien les pressions per rendabilitzar el solar, que ja tothom coneix com el "solar de la palmera". Un primer intent d'edificar pisos, concebut en la desapareguda "Corporació Metropolitana" ja va ser aturada pel barri del Besòs, ara farà vuit anys. Però va ser només un èxit parcial. Les necessitats de l'especulació olímpica, de revaloritzar l'entorn de la vila olímpica del Poble Nou i de remodelar el barri de La Mina, els han portat a tornar a recordar-se'n del "solar de la palmera" per construir pisos. I, aquesta vegada, les veïnes i els veïns del Besòs han sabut dir prou i plantar-hi cara al projecte de manera unànime.

La mobilització

L'Ajuntament de Sant Adrià i la Generalitat van creure que en el marc de l'eufòria olímpica i de la desmobilització general del moviment als barris, seria possible de colar sense massa problemes, la construcció de nous habitatges al "solar de la palmera". Afortunadament s'han equivocat. Només veure arribar camions i màquines en direcció al solar, tot el barri va sortir al carrer. La policia nacional va fer una primera càrrega, mentre els mossos d'esquadra quedaven en un segon terme, protegint l'ocupació del "solar de la palmera". Les bastonades i cops de porra van ser considerables i la brutalitat de la intervenció és més evident si es considera que, en aquella hora, la majoria de veïns i veïnes concentrats eren jubilades.

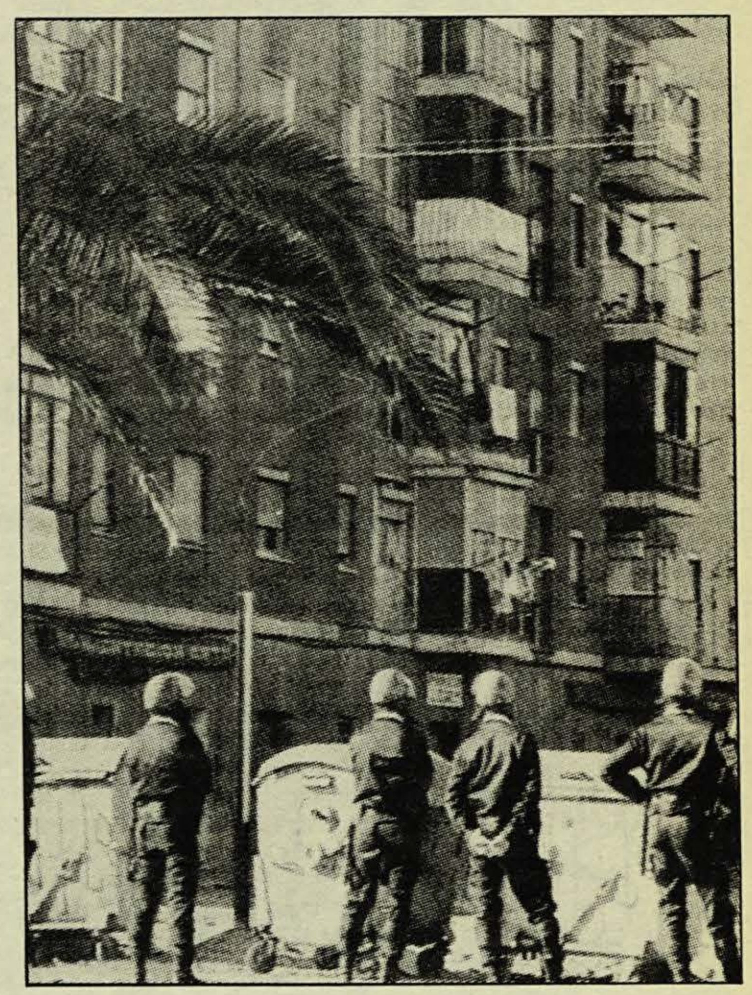
A partir d'aquí la resposta del barri va ampliar-se i van aparèixer les primeres i improvisades barricades. La policia nacional va retirar-se i va traspassar la feina bruta als mossos d'esquadra. Aquesta policia de la Generalitat, foguejada ja en les intervencions contra estudiants o insubmissos o en agressions als habitants de la Conca de Barberà en lluita contra els residus, va agafar el relleu amb moltes ganes, sense desmerèixer dels seus companys més experimentats. Les bales de goma, les escopetes de sal, les càrregues brutals, els pots de fum i les bastonades van ser les seves eines contra el poble del Besòs, contra la gent de tota edat i condició. El barri, però, va respondre a l'agressió, i els mossos d'esquadra van haver de retirar-se sota la protecció de les tanques del "solar de la palmera", reforçades amb contenidors d'escombraries robats al barri. Aquestes batalles s'han anat repetint un dia darrera l'altra, mentre veïns i veïnes redescobrien les virtuts del còctels molotov com a eina de defensa i aportaven nous descobriments com els de la utilització de salfuman i lleixiu per evitar les agressions.

En aquest marc, els components de l'associació de veïns que donaven suport a l'Ajuntament, són forçats a dimitir i és la comissió contra els habitatges qui assumeix la direcció de la lluita. Una lluita que s'organitza sobre la base de les assemblees del barri, sempre molt concorregudes i piquets de joves que controlen els moviments de la policia autònoma, estatal i municipal.

Mentre, l'alcalde socialista de Sant Adrià i la Generalitat, oblidant-se de les seves picabaralles, fan front units a les reivindicacions del barri, intentant de presentar-lo a l'opinió pública, com una mobilització racista, que no vol les vivendes perque podrien ser ocupades per habitants de La Mina. I això no deixa de ser una manipulació descarada de la realitat.

El Besòs i La Mina

El Besòs i La Mina són dos barris veïns i companys en la degradació urbanística. La Mina constitueix, però, un dels centres en els que l'administració concentra els sectors marginats, un ghetto de gitanos. Malgrat els recels històrics i els intents de l'Ajuntament, la confrontació entre els dos barris no s'ha produït. La Mina reivindica els habitatges, però reivindica també el "solar de la palmera" i els equipaments que el barri del Besòs demana.

Tot plegat representa més una voluntat divisionista de les dues administracions (la de la Generalitat i la municipal) que no pas una realitat. És clar que calen habitatges a Sant Adrià, però és clar també que el lloc de construir-les no ha de ser el "solar de la palmera".

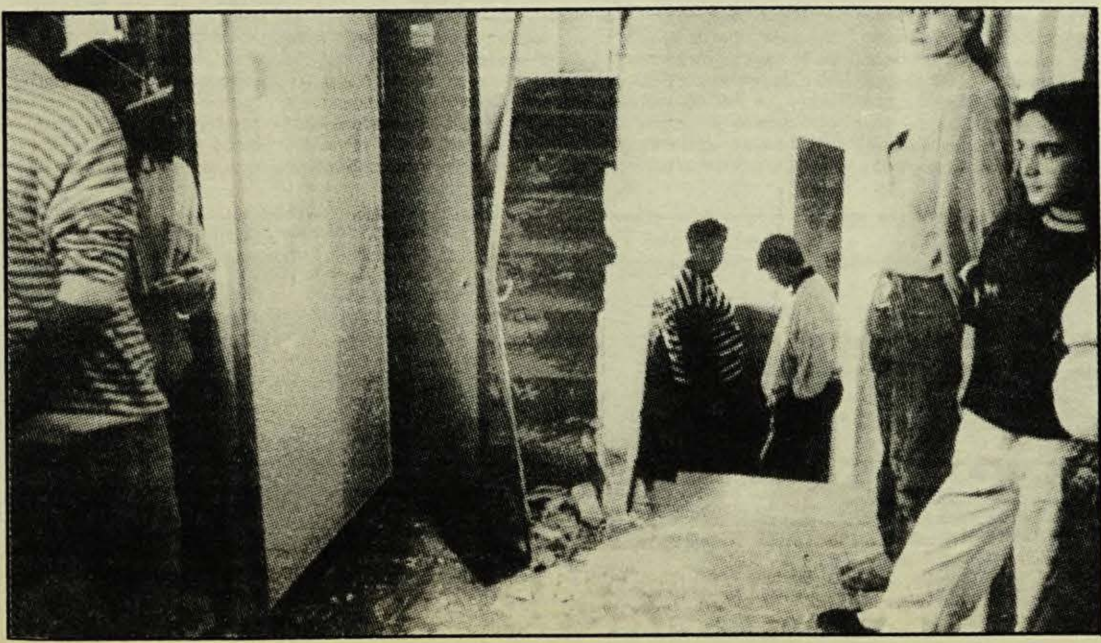
L'especulació olímpica

Fins ara les administracions han aconseguit parcel.lar fins a límits impensables les protestes per les seves actuacions urbanístiques justificades per les il.lusions olímpiques. Cada sector afectat es queixa, amb més o menys força, però no s'aconsegueix ni coordinar les propostes ni, menys encara, oferir una resposta de conjunt. Abans d'ahir va ser el Poble Nou, ahir Gràcia, avui El Besòs, demà..., però l'especulació avança, i amb ella el model de macro-ciutat definit per Porcioles i la seva colla d'especuladors, avui ben situats en tot el que es relaciona amb la mítica Barcelona del 92.

Mentrestant, la qualitat de vida real es degrada cada dia als barris populars i a les ciutats del cinturó industrial barceloní. La gent pateix, no únicament les conseqüències de l'atur o l'ocupació precària, sinó també les seqüeles que es deriven de l'especulació urbanística i la desenfrenada cursa de privatitzacions dels serveis públics. L'habitatge és car, l'ensenyament públic o la sanitat són a Catalunya equivalents dels vells centres de caritat, i no l'expressió d'un dret.

No són doncs d'estranyar explosions de còlera popular com la que viu El Besòs avui. El Besòs, amb la seva mobilització, ha aconseguit ja aturar les obres i obrir una negociació amb les administracions. El que resta, segurament resulta encara més difícil i exigirà un nivell de mobilització i d'unitat del barri encara més gran. Per aconseguir-ho, l'extensió de la solidaritat i la recerca de camins per una acció comuna dels barris i poblacions afectades per l'especulació, és un dels reptes que caldrà assumir.

Joan Font

Una nova organització basca naixerà a la primavera

LKI i EMK s'uneixen

Hem demanat als nostres col.legues de Zutik! que ens redactessin un article pel "demà" sobre la propera unitat en una mateixa organització, segons sembla ser ja un fet difícil d'aturar, de la LKI i l'EMK. Ens ho explica el director d'aquesta publicació germana.

"los tragalperras", el cartell d'EMK i LKI a les darreres eleccions de la Comunitat Autònoma basca de finals d'octubre

Quan la primavera arribi a Euskadi, i sembla que vé avançada, hi haurà una nova organització revolucionària en el paisatge basc. No sabem encara com es dirà, però sí que serà el resultat d'un període d'apropament entre LKI i EMK, promogut amb plena consciència per les direccions d'ambdós partits, i que naixerà amb garanties provades pel que fa a la seva solidesa i viabilitat política. La convocatòria d'una Conferència conjunta, que serà d'unificació, està prevista per a mitjans de març. Durant el temps que falta es discutiran, en estructures conjuntes de militants dels dos partits, els documents que expressen l'acord existent, i s'intensificarà l'engalzada pràctica, de forma que la Conferència no serà l'arrencada sinó la culminació d'un procés d'unitat que haurà durat quasi tres anys.

Ja fa temps...

Des de fa bastant temps, LKI i EMK apareixien, separades o juntes, com dues organitzacions properes, ocupant un espai semblant dins de la societat basca, amb plantejaments i problemes quasi idèntics. En les seves respectives històries, rectificacions i reflexions, arrelaments i desarrelaments, hi ha hagut abundants paral.lelismes i coincidències, no sempre sincronia, tot i que el punt d'arribada ha resultat ésser comú. La complexa ubicació política en una esquerra hegemonitzada socialment per Herri Batasuna, les dificultats per a desenvolupar un punt de vista revolucionari i multipolar dins d'una societat cada cop més conservadora, el pacient i no sempre agraït treball d'anar creant focus de rebel.lia i de resistència, la reflexió sobre els nous problemes i les noves situacions, tot això ha anat homogeneïtzant respostes i preocupacions. Es podria dir amb total exactitud que l'EMK i la LKI són i apareixen com un corrent diferenciat dins de l'esquerra radical basca, i que són les organitzacions polítiques que donen cos a aquest corrent.

Però això no ha estat suficient per a que la LKI i l'EMK sumessin esforços i s'ajuntessin. Essent organitzacions amb molts anys a les esquenes, hi ha hagut també moltes experiències de treball conjunt, de col.laboració, d'intercanvi. Positives quasi totes, conflictives algunes. Però aquesta situació de dos partits separats, en part competitius i en part col.laboradors, podria haver-se perllongat algun temps més. Volem dir que no ha estat la situació objectiva, cap de les seves insondables tendències pregones, la que ha donat l'empenta a la unitat d'EMK i la LKI -com tampoc ha estat cap urgència organitzativa, del tipus que fos- sinó la decisió d'ambdós col.lectius, el voluntarisme de provar si la unitat era possible, i un cop vist que era possible i desitjable, el voluntarisme d'arribar fins el final.

La forma d'evitar una temptació...

El primer impuls va venir de fora, com a efecte de l'apvroximació que s'estava produint entre la LCR i l'MC, però va ser un impuls encara feble. La crisi d'aquell procés esperonà, precisament, la determinació d'EMK i de la LKI de no deixar-se portar per dinàmiques no desitjades, i assajar un camí propi que evités o rodegés els obstacles que s'havien pogut verificar. Quin era el destí d'aquest viatge? Donat que agafar bitllet des del començament per a l'estació final podia arribar a ser perjudicial, hom decidí que el millor era anar tan lluny com es pogués en el sentit de la unitat, aspirant al màxim, malgrat que essent realistes en les possibilitats i els problemes de cada moment. Era millor quedar-se prop del destí que fer el trajecte d'anada i tornada. Però tan important com saber cap a on dirigir-se, resultava el com ferho. I va ser una opció atrevida: fer una experiència comuna, sense límits previs, creant àrees de treball compartides. "No unitària, sinó comuna", s'emfatitzava, i la distinció, encara que sembli subtil, tancava tota la filosofia. Aquesta experiència hauria de permetre veure com operaven els acords i les diferències, els diferents estils i interessos, en definitiva fer la prova de la unitat possible.

Cal dir que la prova ha estat intensa i apassionant. El treball polític ha estat molt i bo, la col.laboració pràctica ha resultat sucosa en molts sentits. Les reunions conjuntes de diferents equips de direcció en un primer moment, i de cèl.lules i agrupacions més tard, el desestiment en aquests marcs comuns d'una part creixent de les tasques que es venien realitzant per separat, les discussions que s'han vingut a anomenar "en primera instància", és a dir, sense preparació prèvia de cada part, han constituït una experiència certament novella. La cura de cadascú per a comprendre el que volia dir l'altra, la recerca de llenguatges comuns, la prioritat a allò que uneix sobre allò que separa, l'experimentació de terrenys nous, tot això constitueix una aportació de qualitat als mètodes de l'esquerra. Problemes? Realment pocs, menys dels teòricament previsibles. La comoditat i la mandra del "xiringo" propi han estat una temptació permanent, de la que ningú ha restat del tot lliure. Hom acostuma a dir que la millor forma de superar una temptació és caure en ella. En aquest cas, feliçment, no ha ocorregut d'aquesta manera.

"Les condicions polítiques d'Euskadi seguiran essent dures i, simplement, la qual cosa no és poc, la nova força revolucionària basca estarà millor preparada per tal de resistir i avançar"

Els dos documents

Alhora que es feia l'experiència pràctica, i facilitada per ella, ha avançat la clarificació dels acords i divergències polítiques, de les bases que podrien assentar o no una unitat complerta. En aquest sentit cal dir que el grau d'acord existent és ampli i sòlid. Ho expressen perfectament els dos documents preparats per a la Conferència de març, confeccionats i discutits en tot moment en marcs comuns. Un d'ells tracta dels trets comuns i les preocupacions del nou partit, els criteris sobre la militància, la unitat i el pluralisme, l'elecció de la direcció, les principals qüestions organitzatives. L'altre analitza les tendències de la societat basca en els darrers anys, mira cap a l'Euskadi dels 90, i concreta allò que seria un programa davant de la lluita nacional. Són documents sòlids, que reflecteixen l'acord realment existent. No es tracta de documents de mínims, no són el denominador comú de les respectives posicions, sinó conclusions comunes, i en bona mesura renovades, sobre aspectes fonamentals per a la nova organització revolucionària que es pretén constituir.

S'ha fet unitat anant junts. El resultat és que ja estan madures les condicions per a una unificació sòlida. Per davant, la confiança i l'estima mútues, basades tant en un acord polític important com en un coneixement ferm de l'altra part. Queden discussions i reflexions per fer, per exemple, la imprescindible renovació del discurs revolucionari, urgent després dels esdeveniments dels darrers temps. LKI i EMK estaven i estan preocupades amb aquesta renovació, que ara haurà d'ésser abordada en una organització comuna. Això és un repte, seria mesquí plantejar-ho com una precondició. El nou partit coneixerà un grau més gran de pluralisme que l'actual de cada partit per separat, obligarà totes i tots a l'aprenentatge de nous hàbits de treball i de discussió; però tot això, en comptes d'ésser un obstacle, pot donar un més gran estímul i perspectiva a aquesta tasca pendent.

El mètode seguit entre LKI i EMK té certa exemplaritat. En absolut per fer d'ell un model a copiar o a exportar, doncs cada procés polític ha de respondre als trets particulars de la pròpia situació, d'igual manera que el procés d'unitat seguit a Euskadi ha intentat cenyir-se a les pròpies experiències i evitar la fotocopia. Però s'haurà de reconèixer que el camí seguit a Euskadi, i també el seu resultat, no són els mateixos que els coneguts en d'altres processos d'unitat. Per exemple, no es tracta d'una fusió acordada a partir d'unes bases de mínims i d'unes garanties de funcionament intern. La unitat de LKI i EMK, és d'entrada molt més sòlida: l'acord no és de "mínims", la unitat material s'haurà realitzat en un patrimoni fet en comú. Probablement, en algun moment, s'haurà d'escriure més extensament sobre aquesta experiència.

La unitat que s'aconsegueixi serà un esperó pel treball polític. Però les expectatives no han de ser molt elevades. S'hauran afegit energies, cosa que sempre és millor que alguna de les equivalències de resta o divisió (competència, autoafirmació, sectarisme, superioritat d'allò que ens és propi,... mals tots ells que hem sofert, amb més o menys extensió, en d'altres moments de la vida), però no multiplicat. Les condicions polítiques d'Euskadi seguiran essent dures i, simplement, la qual cosa no és poc, la nova força revolucionària basca estarà millor preparada, políticament i subjectivament, per tal de resistir i avançar. Serà sens dubte un bon marc de treball per tal d'aconseguir un bon agrupament de gent revolucionària.

Etorre

Un nom pel PC italià

L'ombra de l'arbre

Fa poques setmanes, la direcció del PCI, el més gran dels partits comunistes de l'Europa occidental, va fer pública la proposta de modificació del seu nom, cosa que ha provocat una forta polèmica en el país veí. Hem volgut demanar a l'amic Fabrizio que ens expliqués, especialment pel "demà", el procés d'aquest partit per tal de comprendre millor la seva evolució i la situació actual.

Anguita i Ribó, dos admiradors de l'Ochetto. El de la dreta de la foto és especialment procliu a les tesis del PCI.

Desprès de mesos de rumors periodístics i d'angoixa entre els militants del Partit Comunista Italià, Achille Occhetto ha presentat, en una concorreguda conferència de premsa celebrada a primers d'octubre, la proposta del secretariat del PCI relativa al nou nom i al nou símbol del PCI.

Com era previsible, l'esdeveniment ha suscitat no poca polèmica i discussions, tant a l'interior per partit com fora. El nom proposat es ''Partito Democratico della Sinistra'' (Partit Democràtic de l'Esquerra) i el símbol que l'acompanya és un gran arbre verd, en la base del qual es col.loca el vell símbol del partit, una bandera roja amb la falç i el martell.

Les raons d'un canvi

Per il.lustrar les raons de la seva proposta, el secretari del PCI s'ha referit als principis polítics i culturals de la revolució francesa del 1789, que l'arbre del símbol (l'arbre de la llibertat, alçat a les places pels revolucionaris de dos segles enrera) intenta recordar.

En realitat, darrera d'aquest darrer episodi espectacular es troba la història del PCI d'aquest últim any. El que sembla el punt d'arribada d'un camí recorregut per la direcció comunista és, de fet, l'inici d'una nova fase ''històrica'' per l'esquerra i pel moviment obrer italià. Una fase plena d'incertesa, que neix sota el signe d'una profunda crisi social i política. El subjecte principal d'aquesta crisi ha estat -i és- el partit comunista, la formació política àmpliament hegemònica en la classe obrera italiana. El camí que ha portat a Occhetto fins a l'ombra de l'arbre de la llibertat, comença de molt lluny i troba el seu origen en la pròpia natura del PCI; del partit de la ''Via italiana al socialisme'' de Palmiro Togliatti al PCI eurocomunista del ''Compromís històric'' d'Enrico Berlinguer, fins el ''Partit Democràtic de l'esquerra'' d'Achille Occhetto, existeix una certa continuïtat històrica, encara que sigui amb trencaments diversos i diferències de fons.

Existeix en el PCI una constant de pensament i de pràctica política que ha fet de la col.laboració de classe, de l'acceptació de les ''regles de joc'' de la societat capitalista, l'eix estratègic dels comunistes italians.

Dit això, és evident que el PCI d'avui te poc a veure amb el partit fortament lligat a Moscou dels anys 40 i 50. I aquest és un record empipador, que la direcció actual cerca a tota costa de fer desaparèixer definitivament. En aquests anys el PCI s'ha trobat davant d'un problema de vital importància: d'un costat ha recollit la major part de la voluntat de canvi que apareix en la societat italiana amb les lluites dels anys setanta; de l'altra, ha gestionat i invertit aquest enorme potencial social i polític en un projecte d'homologació substancial amb el sistema

Un procés de socialdemocratització

El PCI ha jugat així un paper típic de les grans forces socialdemòcrates europees, però, a diferència d'aquestes forces, sense trobar mai la desembocadura en el govern del país. Aquesta frustració perenne ha donat vida a les formules més variades, del Compromís Històric a la Unitat Nacional, arribant més recentment a la teoria de ''l'Alternança'', el resultat de les quals sempre ha estat més aviat perniciós pels treballadors italians, mentre la porta de l'habitació dels botons i els telèfons vermells ha romàs -i roman encara- ben tancada pel PCI.

D'altra banda, la relació amb la classe obrera i els treballadors en general, s'ha anat modificant: les derrotes sofertes, degudes en gran part a la creixent acomodació de la direcció sindical i del PCI a la lògica del mercat i del profit, han accelerat un procés de fragmentació i de desconfiança dins de sectors importants de treballadors i treballadores. És obvi que d'aquest procés disgregador sigui el PCI, en tant que partit majoritari de l'esquerra, qui en rebi les més importants conseqüències, en termes de crisi de militància, de disminució d'afiliats i de desorientació general de la pròpia base. En els últims anys, aquesta espiral s'ha relaxat també en termes electorals, registrant-se una lenta però inexorable flexió a la baixa del PCI.

Un trencament ideològic

El conjunt d'aquestes raons, més la crisi de les societats burocràtiques de l'Est europeu i l'afirmació d'una nova direcció política, han fer aparèixer a plena llum una crisi de vastes proporcions, que romania durant molt temps en estat latent.

El nou grup dirigent ha donat vida a un projecte polític nou, que es distingeix dins de la trajectòria del PCI per la seva claredat: l'horitzó del nou partit es troba tot en l'interior del sistema capitalista i a les regles de la democràcia liberal; el capitalisme ja no es vist com un ''mal necessari'' o una entitat amb la que confrontar-se, sinó com l'únic sistema social possible. En el seu interior hi ha espai per moltes coses, fins i tot per una hipòtesi de gestió més ''soft'' del mecanisme del profit, més democràtica, més atenta a l'equilibri ambiental.

L'extraordinari descobriment d'Occhetto és el retorn als orígens de la civilització burgesa: el principi de la igualtat, tan estimat per l'I.luminisme, substitueix al marxisme, fins i tot a la versió molt descafeïnada i inofensiva del PCI; i el socialisme esdevé una categoria filosòfica superada per la història.

Aquesta reflexió, que constitueix una ruptura ideològica sense precedents amb la pròpia identitat i que justifica efectivament el canvi del nom, es conjuga amb una política quotidiana de recerca del consens. El PCI ja no és un partit expressió d'una classe social, sinó un portaveu d'un conjunt heterogeni de ciutadans, amb interessos i problemes diferents i de vegades contradictoris. Un partit, doncs, obert als més diversos sectors polítics i socials, que transforma el conflicte social en contractació individual, la síntesi del qual és la mediació i la concertació dels interessos diversos en una societat capitalista ''de rostre humà''

Una nova situació per l'esquerra

La nova línia del secretariat del PCI ha trobat encara una oposició interna bastant viva. Després de decennis de monolitisme, el partit es divideix, el dret a la crítica i a l'organització interna sembla conèixer un nou ascens, després d'anys d'unanimitats estalinistes. Els sectors dissidents, reagrupats al voltant de dues mocions en l'últim congrés, formen una minoria respectable, encara que amb ànims i projectes polítics força diversificats.

Aquesta nova situació conté segurament elements positius: especialment l'inici d'un procés de ''descongelació'' de les forces vives del moviment obrer, guardades durant anys al frigorífic del PCI.

Resta per veure, i no és un problema fàcil, quins efectes produirà aquesta crisi en el conjunt del moviment dels treballadors i treballadores i en la seva avantguarda, i quines formes polítiques assumirà el debat a l'interior del PCI. En poques paraules, es tracta de veure quin serà el futur de la lluita de classes a Itàlia.

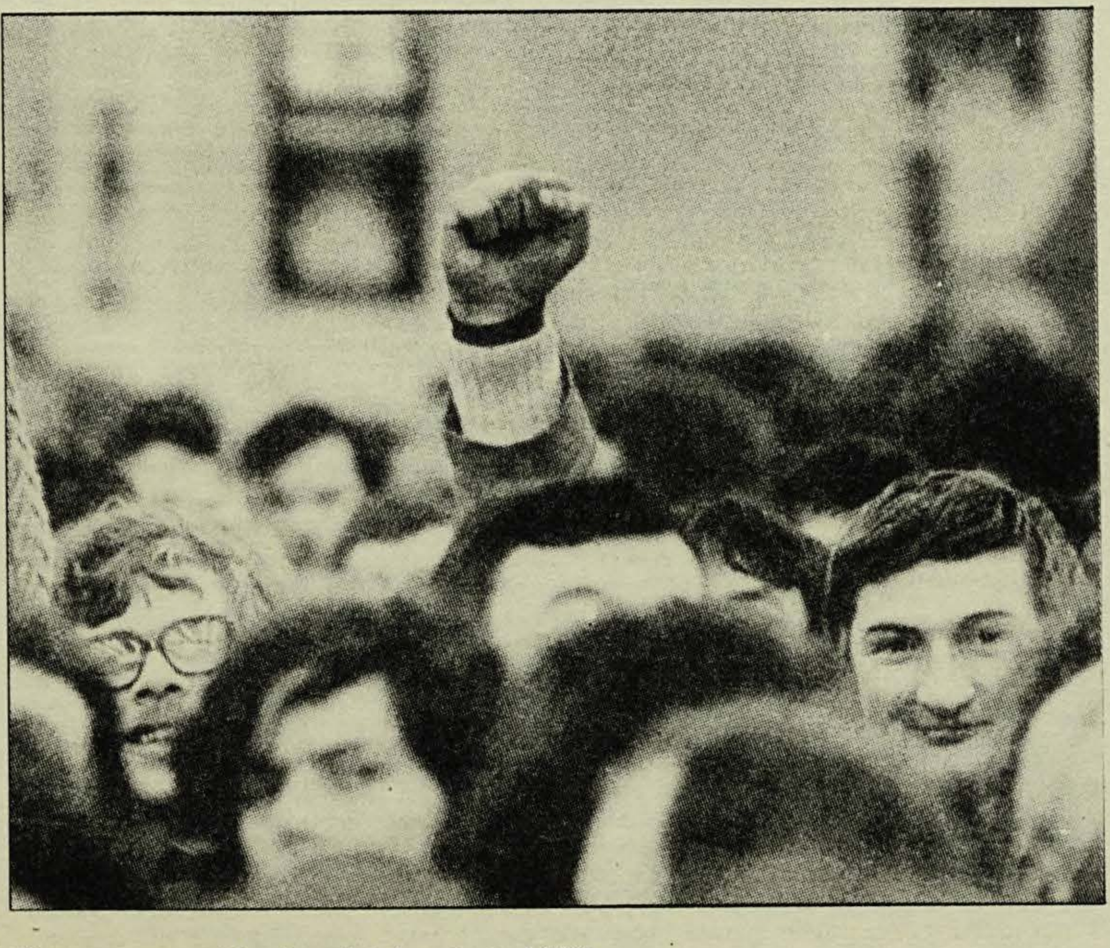
En aquestes setmanes els diversos corrents preparen les armes per la batalla congressual, que es realitzarà a l'inici del proper any. És molt probable que llavors arribi una escissió: per ara, els més decidits a trencar amb la línia d'Occhetto i amb el projecte del Partit Democràtic de l'Esquerra són els seguidors del senador Cossutta, lligat històricament a la URSS i a la tradició togliattiana; però que des de fa uns mesos està sotmesa a una reflexió profunda sobre el propi passat i sobre l'estalinisme. Encara avui, més enllà dels diversos grups dirigents, no són pocs els militants que no han digerit el ''nou curs'' d'Occhetto.

Front a aquesta situació, l'esquerra revolucionària coneix nous reptes: és possible donar vida a un nou pol polític que sàpiga recollir la força classista i les aspiracions dels treballadors en un projecte de transformació socialista de la societat italiana? És possible encara construir a Itàlia una nova força comunista i anticapitalista, oferint un marge als sectors crítics del PCI?.

Això és, sintèticament, el que durant aquests mesos s'està discutint a Democrazia Proletaria, el principal partit a l'esquerra del PCI. Es clar que una perspectiva d'aquesta magnitud exigeix un camí de reflexions i de discussions en tots els terrenys, en el qual es confronten i troben espais diversos corrents i tradicions polítiques del moviment obrer. Un nou partit no pot sinó ser democràtic i pluralista si vol esdevenir, avui a Itàlia, subjecte actiu d'una recomposició social i política.

Pel moment són més les incògnites que les certeses i el debat resta obert del tot.

Fabrizio Togliotti

El puny tancat, també serà un símbol a extingir al PCI?

Entrevista amb el segon secretari de la Joventut Comunista Cubana

"A Cuba els treballadors són els amos"

La revolució cubana és notícia contradictòria en aquests temps tèrbols. D'una banda perquè es manté i això és bo per la gent revolucionària. D'altra perquè tothom fa apostes sobre els dies que li queden de vida a la "Numància socialista". Aquest cara i creu de l'illa caribenca ens obliga a una doble tasca. Reforçar la nostra solidaritat envers una revolució acorralada i aprofundir el nostre coneixement sobre l'experiència cubana. Tenim la ferma esperança de no fer arqueologia. Aquests dies ha estat entre nosaltres Roberto García, segon secretari de la Joventut Comunista Cubana (JCC) i hem aprofitat l'avinentesa per fer gimnàstica d'ambdues coses.

La desfeta dels anomenats "països socialistes" junt a la crisi del Golf Pèrsic ha donat un tomb inesperat a la situació de les revolucions perifèriques i de les lluites d'alliberament nacional del tercer món, inclosa la revolució cubana. D'una banda, l'enfortiment dels EUA i de la seva feina de gendarme de l'imperialisme dificulta la victòria de futures revolucions, i d'altra, la crisi de l'Europa de l'Est ofega econòmicament i militar les actuals. Com es veu la nova situació des de la perspectiva cubana?

Mira, estem vivint en un món no hi ha una tendència a la unipolaritat, on els EUA estan trobant cada vegada menys resistència. De fet, és aquest l'efecte polític més important amb el que es troba la humanitat: que els EUA puguin moure's lliurement arreu del món i que cada dia hi hagi menys gent disposada a fer resistència al seu afany expansionista que, per cert, no és nou (jo tinc 30 anys de coneixement i sempre recordo aquest afany...). Penso que això és preocupant,. com ho és també el que aquesta unipolaritat vagi fent més pobres els uns i més rics els altres, i vagi enfortint les grans potències en detriment del tercer món... i el sud també existeix com va dir en Serrat a la seva cançó. Però hi ha una esperança. Els pobres no es composen de gent incapaç o indolent, i aquesta és l'esperança que cal tenir també a les societats del primer món, sobre tot aquí a Europa. Cal evitar una posició eurocentrista que abandoni el tercer món. És necessari que les societats industrialitzades sàpiguen que si poden assolir un determinat desenvolupament tecnològic és moltes vegades a costa del tercer món, de l'explotació i la misèria del tercer món.

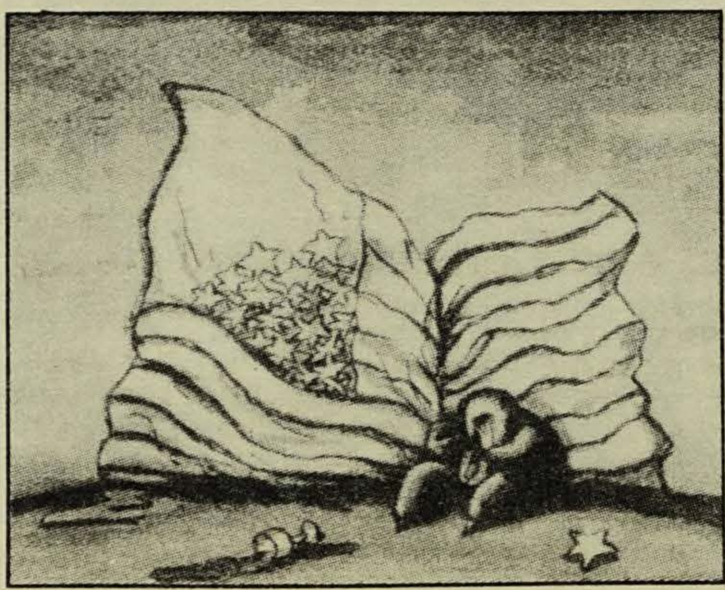
I pel que respecta als països de l'Est?

Doncs amb la caiguda del camp socialista, jo crec tot s'ha de replantejar, que tot s'ha d'analitzar. No podem creure que tot està fet. Totes les coses fetes han de tornar a ser analitzades. Si varen ser una còpia o una cosa autèntica, si varen ser importades en un moment determinat o eren necessàries perquè la situació de la revolució cubana en concret això ho demanava. Ara necessitem molta creativitat i un gran desenvolupament del potencial nacional. Hem de canalitzar millor les forces tècniques qualificades que ja existeixen, i si tenim algun avantatge a Cuba és precisament que ja existeixen i tens l'exemple de la biotecnologia. És aquesta la neurona activa que hem de canalitzar trobant fórmules de desenvolupament. Econòmicament, el tercer món es veurà afectat per la desfeta del camp socialista. Precisament perquè era l'únic que ajudava el tercer món.

Els esdeveniments dels països de l'Est han tornat a posar sobre la taula dos problemes de la teoria revolucionària: el pluralisme, el pluripartidisme i la democràcia representativa al si dels processos revolucionaris, d'una banda, i la relació planificació-mercat d'una altra. L'esquerra llatinoamericana ja portava un temps donant voltes a aquestes qüestions. A la llum de l'evolució soviètica i de la resta dels països de l'Est, com us plantegeu aquests problemes?

Mira, nosaltres, abans de la perestroika, ja varem fer la nostra experiència de mercat. Després de fer-la, puc dir-te que no ens va solucionar cap dels nostres problemes. Després d'aquesta experiència, hem agafat un camí diferent, el de la reestructuració, que és un camí fruit de la nostra pròpia reflexió, de la nostra pròpia història i de la nostra pròpia experiència.

Amb el tema del pluripartidisme pot passar una cosa similar. El partit únic a Cuba és producte de la revolució. No va ser el partit qui va fer la revolució. Va ser la revolució qui va crear el partit dins d'un procés d'unitat nacional que ens va permetre tenir una unitat d'acció com a poble. En conseqüència, nosaltres no podem menysvalorar l'instrument que ens va permetre conservar la nostra sobirania i independència. Nosaltres mateixos no podem destruir l'eina que ens ha salvat, que ens ha donat la victòria. Per tant, l'exemple de Cuba, el cas concret de Cuba, és diferent al d'altres llocs. No critiquem que es vulgui tenir quatre o cinc partits. Ara bé, quina és la norma? Doncs no ho sé perquè als EUA no es pot dir que hi hagi més de dos partits. Dos partits amb el nivell d'informació i de capacitat del demòcrata i el republicà, vull dir. És a dir, jo crec que amb aquesta qüestió no ens podem dotar d'una norma. El que no pot passar, amb un o cinc partits, és que tothom pensi de la mateixa manera. És necessària la pluralitat d'opinions, també amb un únic partit. Això nosaltres sí que ho defensem.

I pel que fa al pluralisme sindical?

D'una manera molt semblant. Em comentaven l'altre dia que els sindicats han de ser reivindicatius a Cuba, que han de fer, fins i tot, vagues. Va ser aquesta un suggeriment d'un company l'altre dia aquí a Catalunya. Doncs bé, a Cuba, una vaga dels treballadors seria una vaga contra els mateixos treballadors perquè els treballadors són els amos dels mitjans de producció, i això canvia les coses. Sí que hi ha un sindicat que podem anomenar reivindicatiu, si aquesta és la paraula amb la que podem entendre'ns, un sindicat que representa els treballadors. Pot ser que hi hagi llocs on estigui plegat a l'administració, però en general és un sindicat que defensa com aconseguir que s'incrementi la producció per millorar l'atenció a l'home, i respondre millor als seus interessos. Fins l'extrem que la legislació sindical al nostre país és massa paternalista. Jo crec que si hi ha alguna cosa que ha de fer el sindicat a Cuba és treballar perquè les lleis ens portin una mica més "rectes" als treballadors. Que no ens permetin tantes coses, que de vegades ens aprofitem de les bondats del sistema. En aquest sentit, jo crec que el sindicat pot fer molt més.

De totes formes sembla que al Quart Congrés del Partit Comunista de Cuba es plantejaran fórmules noves de participació democràtica o de democràcia representativa, ¿oi?

Mira, a Cuba hi ha una llibertat suficient com a ciutadans; d'expressió, d'elecció i de ser elegit. En el nostre cas, el que falta és suprimir formalismes a l'estructura de govern que tenim. Aquesta és la necessitat. Que de forma veritable el poder d'un delegat del poder popular sigui poder. Que no es limiti la paraula popular al vot de la població, sinó que existeixi un nivell de decisió més proper a la base. Baixar una mica el nivell de decisió des de les superestructures fins a les bases i que aquestes puguin jugar un paper molt més efectiu a la presa de decisions i a la solució dels problemes. En aquesta direcció és que jo crec que s'ha d'enfocar l'esforç democratitzador a Cuba.

Als països de l'Est hi havia (a països com a Xina n'hi ha encara) una excessiva presència política de les velles generacions, del que s'anomena gerontocràcia. Des de la perspectiva de la JCC, ¿com es veu aquest problema que sembla afectar totes les revolucions quan envelleixen?

És clar que la nostra generació no pot pensar de la mateixa manera, ni veure les coses de la mateixa manera que les generacions més velles. És pura lògica. Ara bé, hi ha formes de veure les coses, i principis. És a dir, tu pots tenir un enfocament sobre determinades coses o problemes, però els teus principis, amb setanta anys, poden ser els mateixos que els meus i, per tant, coincidir amb mi en la defensa d'aquests principis. Per aquest motiu nosaltres no parlem de relleu generacional, sinó de continuïtat en la consolidació dels nostres principis. Sí que hi ha, però, una barreja a les direccions, també a les de més alt nivell. Puc dir-te que el primer secretari de la Joventut Comunista pertany al buró polític del partit de la mateixa manera que Carlos Laje, el secretari anterior, i que al Parlament, un 19% dels diputats són joves. És a dir, els joves gaudeixen d'un veritable espai polític. Pot ser que no tinguem l'experiència dels quadres més vells, però sí que tenim espai polític. És probable que no explotem suficientment aquest espai polític, aquesta responsabilitat que de vegades assumim, però ja no és un problema d'espai. És un problema de capacitat.

Una última pregunta davant la urgència de l'espai. Què passa amb TV. Martí?

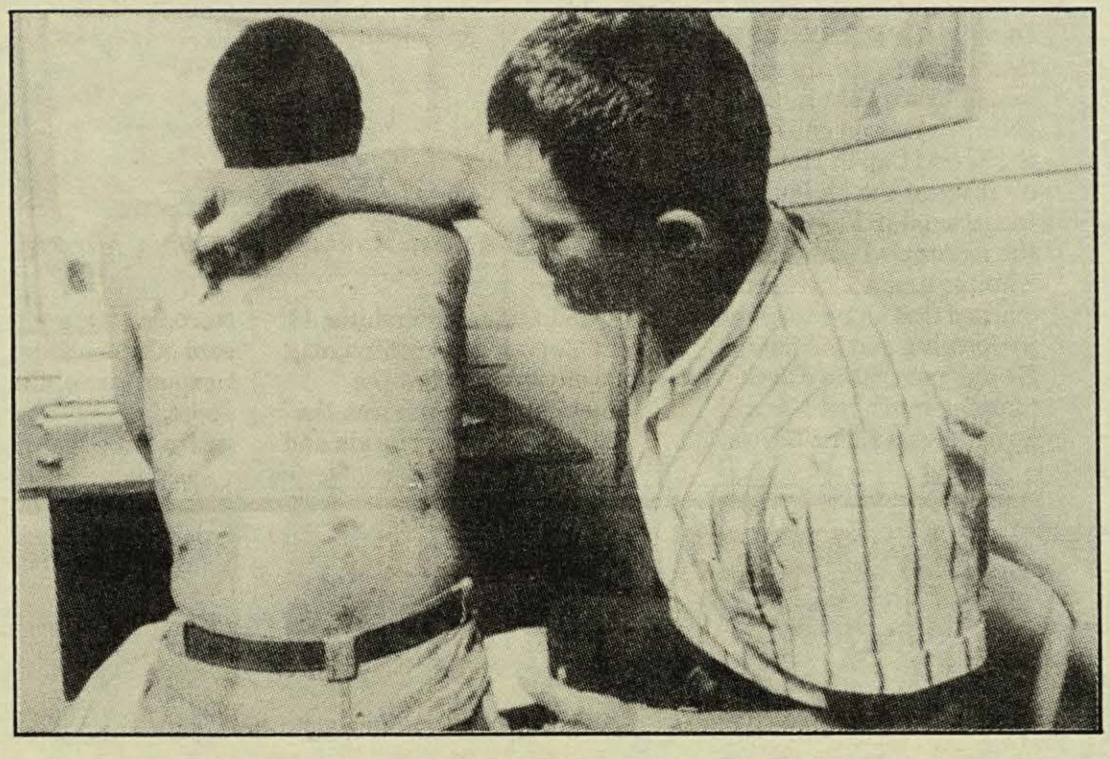
Res

Com?

Res perquè no es veu. el senyal està interferit de forma quotidiana i podem continuar indefinidament. A nosaltres ens costa mil pesos. Als ianquis els costa un milió. La llàstima està en què els ianquis tenen molts calés.

Droga:

Una font de poder econòmic

En el mes d'agost, col.lectius gitanos de La Mina (Sant Adrià) i Sant Roc (Badalona) varen abanderar la lluita contra la droga en els seus barris.

La iniciativa dels patriarques de pressionar els traficants per fer-los abandonar els barris ha obert un nou capítol en la mobilització popular contra el tràfic d'estupefaents. La protesta popular contra els petits traficants sempre ha sorgit dels racons més pobres de Catalunya. Ja abans, veïns del Raval (Barcelona), Sant Cosme (Prat del Llobregat), Centre de L'Hospitalet, etc., ja s'havien mobilitzat, i ara sembla que està passant el mateix als barris perifèrics de Madrid.

A voltes s'han fet manis que finalitzaven a la porta d'algun traficant, altres vegades es demana la urbanització d'un solar freqüentat per toxicòmans; mentre s'han estat fent les patrulles de veïns (paios i gitanos units) s'aconseguit de reduir la venda de droga. La policia (que fins ara no intervenia gaire en el tema) ha "ocupat" els barris vigilant més les patrulles veïnals que no pas els venedors de droga.

L'aparició d'aquestes vigilàncies van col.locar en una situació difícil molts joves drogaddictes afectats pel síndrome d'abstinència i que trobaven greus dificultats per ser atesos en centres d'assistència pública, mostrant la inoperància del sistema sanitari d'atenció a toxicòmans. Quan les vigilàncies finalitzin per la raó que sigui, tot tornarà a la mateixa situació i haurem presenciat, un cop més, com els poders públics no s'hauran mogut un pèl per la solució del problema. Pot ser que a continuació trobem algunes explicacions.

La droga: quan el negoci floreix

Al llarg de la història, els criteris proteccionistes han estat sempre els impulsors d'importants economies submergides i de mercats amb ràpida expansió. La legalització de l'opi a Xina per exemple (1858) va liquidar en poc temps tot aquest negoci. Les iniciatives nord-americanes que tendien a assolir un món abstemi, aconsegueixen que siguin il.legalitzades les begudes alcohòliques, l'opi, la morfina i la cocaïna entre 1.914 i 1.920. Com és de domini públic, l'anomenada "llei seca" va crear als USA un paradís per poderoses societats secretes, calcades de les existents un segle abans a la Xina, dividides per ferotges rivalitats, fins a veure's amenaçades per la tornada de l'alcohol a la legalitat. A partir del 1.934, quan els vins i aiguardents tornen a esdevenir articles de comerç lícit, les famílies enfrontades s'agrupen en un sindicat sense fissures, que vol retrobar els seus trumfos amb el mercat negre de cocaïna i heroïna.

Els primers caps del sindicat inicien llavors llargs viatges a l'Extrem Orient, Amèrica del Sud i Europa per establir les necessàries connexions, fetes moltes vegades per mitjà de lloctinents, serveis secrets, sectors de les oligarquies, funcionaris de policia, etc.

Sens dubte, el sindicat tenia importants valedors en el món de l'alta política i les finances nord-americanes, cosa lògica per qui portava dècades fent treballs ingrats: dissuasió de líders obrers, eliminació de polítics molestos, arranjaments de comptes, control de centrals sindicals, etc. Així mateix, la CIA va recolzar gangsters corso-marsellesos per rebentar vagues d'estibadors promogudes per l'esquerra francesa a finals dels anys quaranta; com també la CIA va protegir a les tropes anticomunistes després de la guerra civil a Xina, utilitzant la droga com a moneda. Aquesta mena de serveis van permetre per exemple a Ngo Dihn Diem ser el primer president nomenat pels USA a l'iniciar la seva intervenció a Vietnam.

A partir dels anys 70 varen il.legalitzar-se als USA les drogues sintètiques, que fins aleshores podien trobar-se lliurement a les farmàcies, a baix preu i en estat pur, i es van extremar les lleis repressives. Automàticament el narcotràfic va controlar tots els narcòtics i estimulants farmacèutics, complint-se així les condicions idònies per inundar el mercat.

Des del 1968 al 1978, els "ionquis" nord-americans passen de ser 50.000 a 600.000, d'igual forma que els consumidors de cocaïna es multipliquen encara en una mida més gran. En els dos casos el procés és similar. Primer hi ha una oferta de droga bastant pura i assequible econòmicament, que amb el temps va fent-se menys pura i de més alt preu, fins arribar a una adulteració del 90 o el 95%, a la vegada que s'eleva fins l'infinit el nombre de morts per sobredosi. La utilització de menors d'edat per la compravenda als carrers produeix a les ciutats dels USA increments del 1.500 al 4.000% en el nombre de traficants infantils.

Governs implicats

Segons la pròpia agència USA d'anti-narcòtics (DEA), operacions de producció, transport i refinat d'aquests productes impliquen els governs d'Afganistan, Argentina, Austràlia, Bahamas, Brasil, Belice, Birmània, Costa Rica, Cuba, França, Haití, Honduras, Itàlia, Jamaica, Kenya, Laos, Líban, Líbia, Marroc, Mèxic, Nicaragua, Pakistà, Panamà, Paraguai, Perú, Rep. Dominicana, Síria, Taiwan, Tailàndia i Turquia. Altres molts estats es dediquen a rentar els diners provinents del negoci.

Allà on ha estat possible descobrir grans xarxes, han aparegut connexions no únicament amb les altes instàncies polítiques dels respectius estats, sinó també amb els serveis secrets. Aquestes vinculacions no s'expliquen només com un simple afany de lucre, sinó que s'orienten vers objectius com el del finançament de l'anomenada contrasubversió, com succeeix amb l'heroïna a Tailàndia, Afganistan, etc., o amb la coca a l'Amèrica Llatina.

Si continua el moviment de concentració del tràfic de droga en cada vegada menys mans, la droga serà aviat i amb diferència la principal font de poder econòmic del planeta. Ni els combustibles fòssils ni l'armament posseeixen ara un marge de benefici comparable a la droga. Els seus gestors amenacen amb esdevenir més poderosos que els propis estats.

Legalització?

Davant d'això i respecte del debat sobre legalització sí o no, l'únic clar és que les prohibicions o les mesures restrictives beneficien únicament el tràfic.

La legalització pot contribuir a la dissolució del mercat i de l'economia submergida, reduint la influència dels narcotraficants, el consum i fins i tot el "morbo" dels consumidors potencials.

La legalització significa el reconeixement i l'acceptació del consum de drogues? Sí. Però resulta que és real i la trobem a qualsevol cantonada. El problema fonamental està en com evitar que sigui un negoci espectacular i un poder de dimensions planetàries. La resta vindrà de seguit. Cal treure-li sentit al mercat clandestí.

De moment els poders públics es limiten únicament a fer anuncis per la TV, però no pensen actuar contundentment contra el narcotràfic, ni donar la necessària cobertura sanitària, ni actuar sobre els factors socials, econòmics i culturals que el provoquen.

La legalització pot actuar també com a mesura per evitar la criminalització dels joves atrapats per la droga, que haurien de ser tractats com a malalts i no pas com a delinqüents. Si, per exemple, la presó barcelonina de La Trinitat fos un centre de tractament, podria rehabilitar el 85% dels seus joves interns, deixant de ser un centre difusor de drogodependències.

La droga mata

La droga, substància que introduïda en un organisme viu, pot modificar-ne una o més funcions, té un risc d'ús diferent segons quina droga sigui; però totes, sense exclusions, són nocives pel cos. Algunes d'aquestes substàncies han estat presents de sempre en la nostra cultura, entenent-se com a normal i fins i tot desitjable el seu consum, com és ara el cas del tabac o l'alcohol. Caldria esmentar tota la conflictivitat que aquest consum comporta tant físicament com en el terreny del comportament; una conflictivitat que ha estat i és encara sistemàticament minimitzada i justificada per la societat, que la considera una qüestió de responsabilitat individual de qui la pateix i, en cap moment, dels factors causants.

En l'actualitat, però, tot ha canviat per l'aparició a l'entorn d'altres substàncies generadores de dependència, que eren desconegudes a nivell popular i, per tant, alienes a la nostra cultura, cosa que ha deixat la societat sense justificacions ni respostes preparades i generant entre la població un nivell alt d'angoixa i de preocupació.

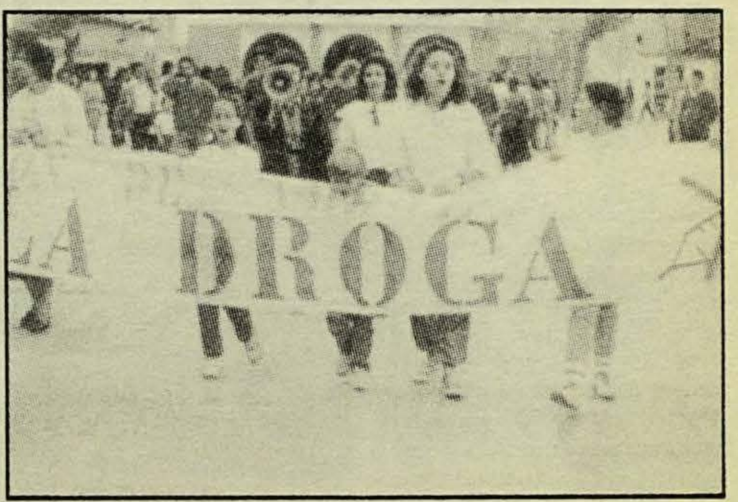
Son moltes i diverses les formes de consum d'aquestes noves substàncies com l'heroïna o la cocaïna.

Una és l'experimental, provocada per la curiositat personal o la del grup al qual es pertany. Una altra és l'excepcional, que produeix el consum de forma molt esporàdica o en moments molt concrets, com per exemple una nit de "marxa"; o, finalment l'habitual o de consum regular i continuat. Totes i cadascuna d'aquestes formes de consum poden, segons l'estar físic, anímic o maduratiu, arribar a crear un estat de dependència que conduirà la persona al consum per necessitat.

Hi ha un seguit de raons personals que porten a relacionar-se amb les drogues, però no són les úniques. Hi ha factors afavoridors, com son els socials, econòmics, culturals, etc., que fan trobar en les drogues la forma d'"estar bé", "sentir-se a gust", de manera més o menys immediata i sense gaire esforç.

En principi, l'ús de drogues en un moment concret o per satisfer la curiositat, pot no ser un problema, sempre que la decisió la prengui la pròpia persona en l'exercici de la seva llibertat. Però el fotut és que són les substàncies i no els individus les que originen la conducta de drogodependència. Són elles les que decideixen el moment en el que és perd la pròpia llibertat. En el cas de les persones revolucionàries, és clar que en la mesura en que estem contra de les cadenes i de l'alienació, estem contra les drogues.

Dolors F.

Una visió tècnica dels efectes de les drogues

Drogues: de què parlem?

Dependència psíquica? Dependència física? Concepte de la salut de la comunitat? Legalització o no? Aquests i altres interrogants relatius a les drogues són abordats per l'autora d'aquest article.

Quan parlem de drogues, el primer que cal és posar-nos d'acord amb allò que ens volem referir. L'OMS defineix la droga com aquella substància química que, introduïda en el cos humà, actua sobre el sistema nerviós central de manera aguda i/o crònica, modificant la conducta de l'individu. Aquesta definició em sembla força imprecisa i massa desviada.

Actualment existeix una tendència sanitària diferent segons la qual hom considera que la característica principal de la droga és la seva capacitat de produir dependència. Així, anomenem droga a qualsevol substància que, administrada a un organisme viu, pot produir un estat de dependència psíquica i/o física, o totes dues. Cal remarcar que la majoria de les drogues actuen sobre el sistema nerviós central, i també modifiquen la conducta de l'individu.

Què és la dependència?

Com deia abans, hi ha dos tipus de dependència: la psíquica, més relacionada amb les característiques de l'individu; i la física, més relacionada amb les propietats de la substància. Definim la dependència psíquica com aquell impuls psicològic que condueix una persona a prendre una droga de manera periòdica i continuada. I com a dependència física entenem el fenomen d'adaptació de l'organisme a la substància. Els dos tipus de dependència, a més d'estar normalment relacionades, són importants. Quan s'interromp l'administració de la droga, aquestes dependències provoquen la síndrome d'abstinència.

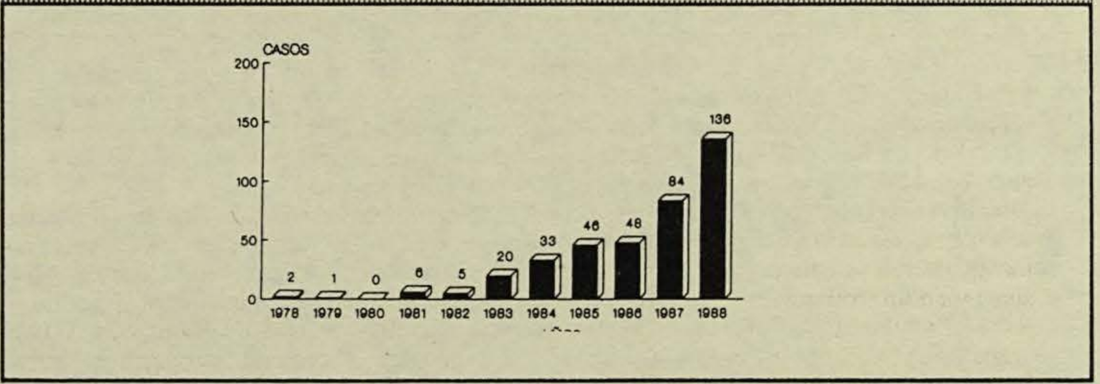
El concepte de dependència l'hem de diferenciar del de tolerància. Aquesta darrera és la necessitat d'anar augmentant cada cop més la dosi amb la finalitat d'aconseguir el mateix efecte. En el quadre 1 es poden observar les característiques de la dependència i de la tolerància de les drogues més utilitzades en el nostre medi social.

La salut de la comunitat

També en l'esmentat quadre podem observar la intensitat i la importància dels efectes sobre la salut psíquica i física que pot provocar l'ús continuat de cadascuna de les drogues. Cal aclarir que la importància d'aquests efectes i la situació límit que s'expressa estan relacionats amb l'abús, és a dir, amb aquelles situacions en les quals la dependència ja està instaurada, o bé en les quals el consum és tan elevat que es camina cap a la dependència. Ens podem trobar en dues situacions ben delimitades. Fumar "porros", beure "birres" o esnifar coca... pot fer-se ocasionalment o bé per necessitat de funcionar. Dit d'una altra manera: perquè ve de gust o perquè aquest "venir de gust" és permanent per a poder funcionar. Són dues realitats diferents. La realitat és que "aquest venir de gust" és un problema important de salut a la nostra comunitat. Algunes dades ens ajuden a situar-lo.

Segons les darreres dades del Plan "Nacional" de la Droga, que són del 88, es calculava que 2.500.000 persones són consumidores habituals d'alcohol, 519.000 de cocaina, 231.000 d'heroïna, 1.010.000 d'anfetamines, 231.000 d'inhalants de coles i 4.325.000 de cannabis (entre d'altres el conegut "porro"). En el territori de l'Estat, els morts per sobredosi l'any 81 van ser de 34, l'any 88 van ser més de 200. Al quadre 2 s'observa l'evolució de la mortalitat per heroïna a Catalunya des de l'any 78 al 88. Els 136 morts del 88 van significar la segona causa de mortalitat entre els joves de 15 a 39 anys.

QUADRE 2. MORTALITAT PER INTOXICACIÓ AGUDA D'HEROINA A CATALUNYA

Quan parlem de salut de la comunitat no ens podem referir només al nombre de morts, sinó que també hem de parlar de la qualitat de vida i de les causes per les quals emmalalteix la població. En aquest sentit, el problema és, si cap, més important. Podem agafar com a exemple el consum de l'alcohol, sense dubte la drogodependència més extensa al nostre medi. Hom calcula que entre un 20% i un 30% dels ingressos hospitalaris estan relacionats amb el consum excessiu d'alcohol, i si ens referim als ingressos psiquiàtrics la relació augmenta al 40%. Em refereixo a les repercussions sanitàries, però és evident que aquestes no són les úniques; fins i tot m'atreviria a afirmar que no són ni les més importants, ja que les repercussions individuals i socials són alarmants.

Salut: responsabilitat individual?

Un cop situades les dimensions del problema sanitari, m'agradaria obrir un petit parèntesi per tal de reflexionar sobre el tema de la salut de la comunitat.

Des de l'Administració s'estan endegant unes campanyes d'informació sobre les repercussions de l'alcohol, del tabac, d'altres drogues, de la SIDA... Aquestes campanyes, malgrat siguin insuficients, són globalment positives, però cal remarcar que actualment l'Administració només informa i són campanyes dirigides als problemes sanitaris, pels quals es considera que la voluntat individual juga un paper important. Contràriament, s'amaguen problemes amb repercussions greus i que es podrien prevenir. Un exemple que ens pot servir per explicar el que volem dir: els accidents de treball. A Catalunya i durant l'any 88 van morir 210 d'accident de treball (74 més que per causa de l'heroïna), i 2.985 persones van patir un accident laboral considerat greu. Aquestes xifres són alarmants, i van en augment al llarg dels darrers anys. D'aquest tema, però, l'Administració ben poques campanyes fa. I menys fa encara quant a la intervenció en els factors que incideixen en aquest augment: treball precari, hores extres, condicions de seguretat dolentes...

És important tenir clar aquest aspecte perquè hem de rebutjar el concepte de salut com a responsabilitat només individual.

Però, què fa l'Administració?

Fins ara he introduït el tema de les característiques de cadascuna de les drogues. Però aquest no és l'únic factor a tenir en compte a l'hora d'enfrontar-nos a les drogodependències. És imprescindible valorar elements tan importants com són: l'entorn social i els factors individuals.

Les mesures preventives organitzades des de l'Administració han estat adreçades quasi exclusivament a fer campanyes pels mitjans de comunicació, fent èmfasi en la decisió individual per a deixar de consumir drogues. Aquestes campanyes estan molt lluny de ser eficaces, ja que no consideren les raons per les quals tanta gent consumeix droga. El problema s'agreuja si considerem que l'Administració no destina recursos per a la gent que es decideix a fer un programa de desintoxicació. Cal recórrer a la privada... i tothom sap que la majoria de gent afectada no té recursos econòmics ni per tan sols plantejar-s'ho.

Hem vist, durant els darrers mesos, una repressió testimonial d'alguns narcotraficants... però també s'observa una més gran producció i oferta d'algunes drogues com l'alcohol. És curiós, però existeix una evident manca de correlació entre l'imminent augment del consum i la inversió en campanyes preventives.

Sí a la legalització

Un tema polèmic actualment és la qüestió de la legalització o no de les drogues. Vull assenyalar només alguns aspectes des del punt de vista sanitari (i, en aquest tema, hi ha molts més punts de vista).

El primer que cal subratllar és que per tal de prevenir una problemàtica és necessari conèixer-la; que identifiquem aquells factors que estan influint i actuant. Això no pot fer-se en el marc de la il.legalitat. A més, si un hàbit molt estès entre la població s'emmarca en la clandestinitat, s'impedeix la participació activa, i margina les persones més directament implicades.

I, com a darrer punt, una part important dels problemes de salut derivats del consum d'algunes drogues il.legals, està directament lligada a la seva situació judicial com, per exemple, la mort per sobredosi, les infeccions per SIDA i hepatitis...

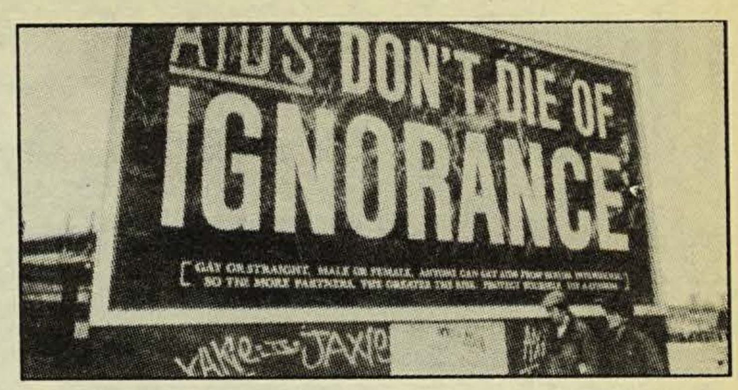
Neus Moreno

ALGUNES DE LES CARACTERÍSTIQUES DE LES DROGUES UTILITZADES AL NOSTRE MEDI

QUADRE 1	TOLERANCIA	DEPENDÈNCIA PSIQUICA	DEPENDÈNCIA FISICA	RISC TRANSTORN US CONTINUAT		CONSUM AL NOSTRE MEDI
				PSIQUIC	FISIC	
ACCIÓ DEPRESSORA						
OPIACIS (Morfina, heroina,Sosegon)	+++	+++	+++	+++	+++	+
ALCOHOL	++	+++	+++	+++	+++	+++
BARBITURICS (somnifers)	++	++	++	++	+	++
ANSIOLITICS (Valium, Tranxiluim)	+	+	?	+	?	++
ACCIÓ ESTIMULANT						
ANFETAMINES (pastilles per no dormir,per aprimar-se)	++	+++	-	+++	++	++
COCAINA	-	+++	-	+++	++	+
TABAC	+	+++	?	-	+++	+++
XANTINES (cafeina,cola)	?	+	?	-	+	+++
ACCIÓ PSICODÈLICA						
AL.LUCINÒGENS (LSD)	?	+	-	++	?	?
CANNABIS (Mariuhana, haixix)	+	++	?	+	++	++

La SIDA com a repressió sexual

La gran hipocresia

"La SIDA no ha de significar un fre al lliure desig del plaer". Aquesta és la tesi fonamental defensada per l'autor de l'article, actiu militant gai del FAGC.

El sexe ha estat, i ho segueix essent, una font inesgotable de malediccions, prohibicions, pecats, contradiccions... En el seu nom s'han comés les barbaritats i les genialitats més excepcionals. Sempre patrimoni d'uns pocs i escollits, els mateixos que amb el poder i la llei a la mà el castigaven i perseguien. Censurar per condemnar al ghetto, amagar per a crear el tabú.

A la dècada de la perfecció, on un home sol pot decidir el destí de tota la humanitat amb un botó, un "bichito" (com diria un famós ex-ministre de l'UCD) ha commogut moltes coses.

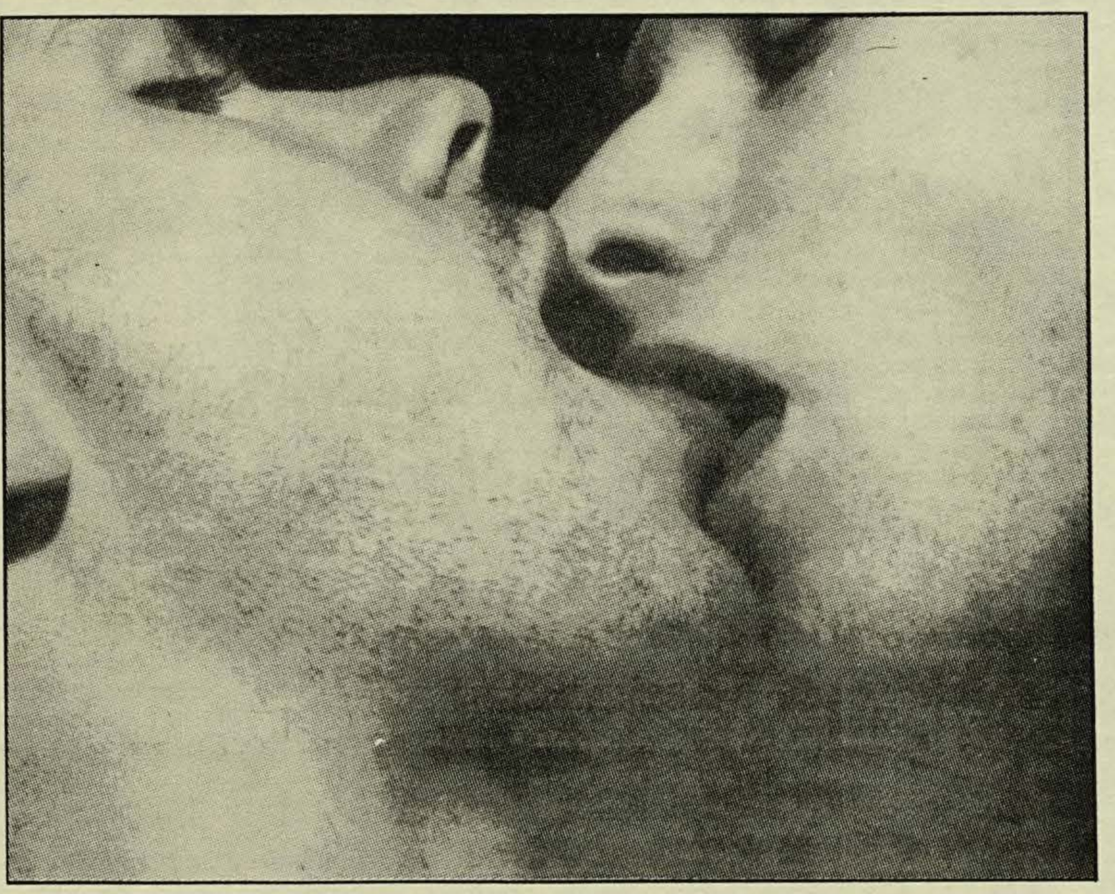
Havia de morir un home blanc...

El "bichito", que no és tal, si no un virus, va ser el protagonista de totes les primeres planes, de tots els primers diaris, de tots els primers països del nostre planeta. "Un famós actor de Hollywood, Rod Hudson, mor d'una estranya malaltia". "El virus de les tres H acaba amb Hudson". "El virus homosexual assassina una estrella de Hollywood". "El càncer rosa s'estén"...

Com sempre, havia de morir un personatge famós (naturalment nord-americà, blanc i ric) per tal que una epidèmia que, fins aquells moments, només afectava els negres, es convertís en una malaltia a estudiar. El "bichito" deixava de ser una anècdota "africana" i esdevenia un perill social.

Les quatre H

La SIDA o la Síndrome (grup de senyals o símptomes), Immunologia (sistema de defensa del cos), Deficiència (que no funciona bé), Adquirida (quelcom aliè al cos humà), està causat per un virus. Si aquest entra a la sang, determinades parts del sistema immunològic del cos són atacades i, podent-se solucionar algunes en condicions normals, esdevenen molt més problemàtiques. El virus s'encomana quan la sang, el semen o les secrecions d'una persona infectada entren a la sang d'un altre. En un primer moment, ens van fer creure que el virus portava una lupa amb la qual detectava les maleïdes tres H (homosexuals, hemofílics i haitians), posteriorment ampliades a una quarta H (heroinòmans). Es tractava, és clar, d'un càncer que només atacava els col.lectius immorals, marginats i detestats (amb l'excepció, per manca de "credibilitat" dels hemofílics). Aquestes quatre H es van traduir com a grups de risc. La solució, com era d'esperar, no ocasionava gaires problemes. Aïllament, aïllament. Moralisme, moralisme. Reacció, reacció. És a dir, amagar la realitat per tal de no haver d'afrontar-la.

La SIDA, arribats a aquest punt, era clarament una malaltia coneguda com a virus HIV, és a dir, Virus D'Immunodeficiència Humana.

El virus de la SIDA posseeix una estructura molt senzilla. Està format per un embolcall o càpsula de proteïnes i un nucli on es troba el seu material genètic i diverses encimes que li serveixen per desenvolupar la infecció i reproduir-se. Una vegada que el material genètic del virus s'ha combinat amb el d'altres cèl.lules, poden ocórrer tres coses:

a) que la infecció romangui en estat de latència.

b) que es formin nous virus amb les seves respectives càpsules dins la cèl.lula.

c) que la cèl.lula que allotja el virus exploti, permetent la sortida de nombrosos virus vers l'exterior.

Segons estimacions estadístiques, unes dues terceres parts de casos d'infecció per VIH es mantenen en estat de latència durant molts anys o, fins i tot, de per vida.

El virus de la SIDA no porta cap lupa a l'hora d'encomanar als éssers humans. No es tracta de grups de risc, sinó de pràctiques de risc.

Grups de risc?

Només la sang, el semen i les secrecions vaginals (i totes les pràctiques que es facin on participen aquests elements) contenen quantitats suficients de VIH's com per a provocar un contagi. Pel contrari, altres fluids corporals com les llàgrimes, la suor, la saliva... contenen mínimes quantitats de macròfags, i per tant és gairebé impossible que puguin transmetre la malaltia. Per aquesta raó, les carones, els petons, el compartir gots,... no constitueixen vies de contagi.

La SIDA no té res a veure amb grups socials, sinó amb les pràctiques denominades de risc. Tot i essent clar que aquestes pràctiques, com ara la penetració anal o la fel.lació, no són patrimoni exclusiu de ningú, hom volgué fer creure que eren sinònimes de pràctiques homosexuals.

La SIDA no té moral

Un recent llibre, "Goza vida, evita SIDA", ens recordava ben clarament que el virus no coneixia cap moral. Dit d'una altra manera, la sexualitat no és quelcom atrapat entre quatre parets permanents. El joc sexual, l'intercanvi de relacions personals, les formes de relació sexual comunes a totes i a tots, són possibles i no automàtiques vies de transmissió del virus. Amb una informació científica i precisa, amb totes les dades a la mà, podem triar el que volem fer, essent conscients del que ens juguem.

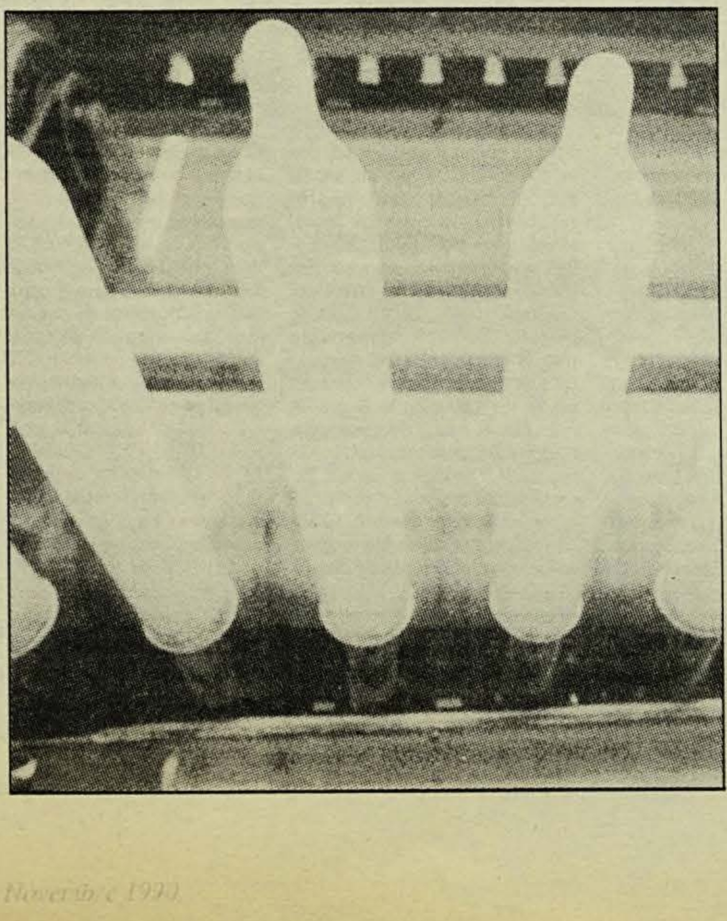
Cal saber que actualment no es disposa de cap vacuna contra la SIDA. Per tant, l'únic recurs és la prevenció. El preservatiu, protagonista televisiu en aquests moments per part dels ministeris de torn, actua de barrera que impedeix el semen introduir-se en el recte, o bé a la vagina, i per tant el possible pas dels VIH's des de l'organisme del portador a la sang del receptor. En el cas dels heroïnòmans, és essencial utilitzar xeringues d'ús exclusiu.

És responsabilitat de totes i tots -i molt especialment de les persones preocupades i sensibilitzades per l'alliberament sexual, la qualitat de vida i la dignitat personal- el lluitar per tal de donar una informació a l'abast de tothom, des d'un punt de vista enriquidor i no castrador de la sexualitat, on es plantegi el problema des d'un marc d'actuació encaminat i dirigit a contra-restar els efectes nocius de la malaltia; però que a la vegada no es converteixi en un pretext per a calibrar què pot fer cadascú amb el seu propi cos. Sense oblidar, i això és el més prioritari, que el cos de l'altre també és important.

Seria absurd pensar que tot es limita a divulgar l'ús del preservatiu, però més absurd encara seria obviar que el seu ús es fa imprescindible en uns moments en els que gran part de la sexualitat passa, ens agradi o no, per les denominades "pràctiques de risc". La SIDA és un fet inqüestionable amb una trascendència social que cal afrontar. I no serà amb imposicions dogmàtiques la forma en que s'avançarà en el camí d'una sexualitat lliure, plaent i satisfactòria.

Hem de prendre consciència del paper que han de patir les persones infectades. No es tracta únicament de donar la mà a una nena, com va fer un ministre, sinó d'aprendre a viure amb aquestes persones. Que també podem ser nosaltres.

Eugeni Rodríguez

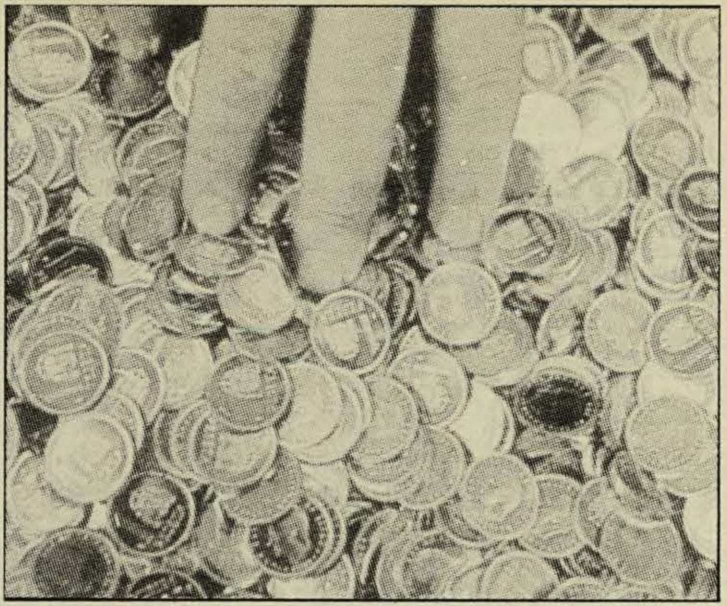
TELÈFONS D'INTERÈS:

- Associació Ciutadana Anti-SIDA de Catalunya
  Tel. 254.71.93 (93)
- Front d'Alliberament Gai de Catalunya (FAGC-JAC)
  Tel. 254.63.98 (93)
- Generalitat de Catalunya, informació sobre la SIDA
  Tel. 339.87.56 (93)

Eleccions sindicals a banca

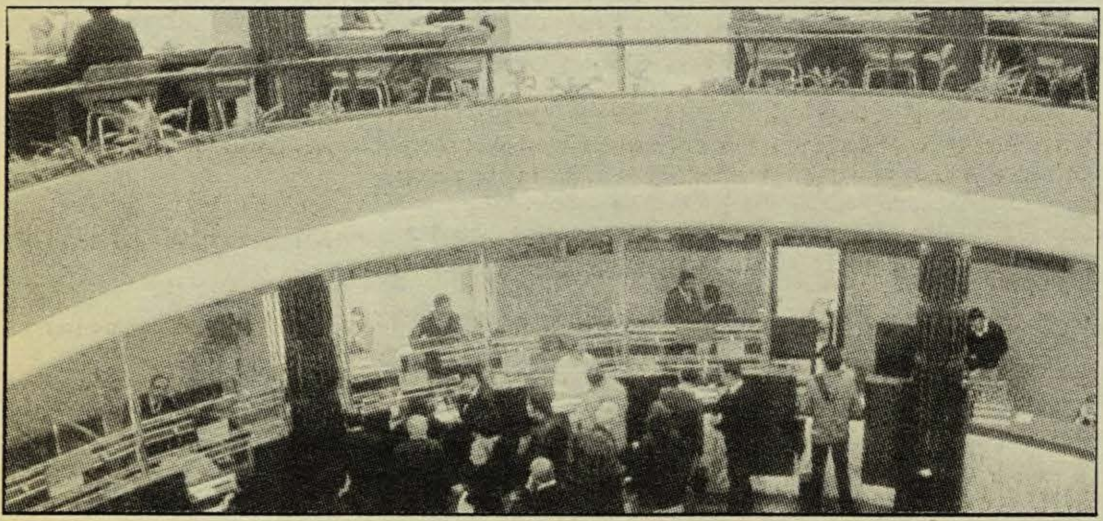
CCOO torna a guanyar

El passat 26 d'octubre 150.000 treballadors i treballadores de banca escolliren prop de 6.200 delegats a tot l'Estat espanyol. El 1986, CCOO havia arrabassat la majoria a UGT, i des de llavors s'havien produït fets molt importants al sector: fusions fracassades i reeixides, referèndum i signatura del conveni de 1988, signatura -sense UGT- del conveni-90,... Calia veure quins efectes podien tenir aquests fets sobre les eleccions

Una primera lectura dels resultats electorals (veure quadres) permet destacar uns quants elements. Primer, CCOO, a més de guanyar, incrementa la seva avantatge respecte a UGT, encara que aquesta també millori el seu percentatge. Segon, els grocs (FITC) desapareixen de la Comissió Negociadora del conveni. Tercer, ni CGT ni AMI (un sindicat de quadres) arriben al 10% necessari per estar a la Negociadora. Quart, deixen d'existir, gairebé, les candidatures de "no afiliats". Cinquè, hi haurà quatre sindicats "autonòmics" presents a la Negociadora: ELA, LAB, CIG (Galícia) i SABEI (Illes).

Aquests resultats no signifiquen un terrabastall, però faran que algunes coses canviïn al sector. Respecte a l'esquerra sindical, una anàlisi més pormenoritzada ens ofereix conclusions molt interessants.

La Negociadora del conveni, cosa de dos

CCOO i UGT sumen el 68'4%. Un percentatge que s'ha anat incrementant en cada elecció (al 1982 tenien el 58'1), seguint la línia del que està passant al conjunt de sectors (a finals d'octubre, CCOO i UGT totalitzaven el 91% de les delegades i delegats escollits a Catalunya). Això significa que, a partir d'ara, a banca només es podrà signar un conveni d'eficàcia general quan CCOO i UGT es posin d'acord. La presència dels sindicats "autonòmics" a la Negociadora els pot servir com instrument d'informació i d'acció sindical als seus respectius àmbits, però entre els quatre sumen un 6'2% i no poden influir en els resultats d'un conveni.

Aquesta situació atorga un nou caire al tema de la unitat CCOO-UGT, i un caire contradictori. D'una banda, força encara més la recerca de la unitat entre els dos, doncs desapareix qualsevol possibilitat de conveni que exclogui un d'ells (com ha estat el cas del conveni d'enguany, no signat per UGT). D'altra, posa a l'ordre del dia la possibilitat de convenis d'eficàcia limitada, un fenòmen fins ara desconegut a banca que es podria justificar en la pretesa voluntat de bloqueig de "l'altre", del sindicat que no vulgui signar.

Tot això suposa noves complicacions per la política de l'esquerra sindical. L'oposició als convenis d'eficàcia limitada ha estat un dels nostres criteris, per considerar-los divisors i desmobilitzadors, i aquesta postura troba ara dues noves dificultats: una, que augmenta la possibilitat que n'hi hagi un en un sector on fins i tot les mobilitzacions unitàries són difícils d'engegar. Altra, que dins de CCOO tindran més pes, si arriba el moment, les raons a favor d'un conveni d'eficàcia limitada: la unitat amb UGT seguirà considerant-se imprescindible a l'hora de mobilitzar, però deixarà de ser-ho a l'hora de signar.

La CGT i el referèndum-88

Els resultats de la CGT han estat una millora amb gust de derrota. Passen de 282 a 356 delegats, però queden molt lluny del 10% que era el seu objectiu i que els hagués donat entrada a la Negociadora. Dins dels sis grans bancs, només superen el 10% a l'Hispano. Tanmateix, els resultats han estat molt desiguals a les dues principals zones bancàries: Catalunya i Madrid. A Catalunya, la CGT assoleix el 12% i supera el 10% a 5 dels 10 bancs més importants per nombre de treballadors i delegats, consolidant-se com a tercera força sindical. A Madrid, ha tret 110 delegats, un 9'5%, exactament els mateixos que va treure el 1986, malgrat l'entrada a CGT de la "Izquierda Sindical de Banca", els companys de Madrid que van marxar de CCOO fa dos anys.

Tres reflexions suggereixen els resultats de CGT. Primera, que el pes electoral de la signatura del conveni-88, després de la victòria del NO en el referèndum, ha estat relativament petit, a més de ser parcialment capitalitzat per altres sindicats, com l'AMI, molt allunyats de la CGT; aquesta basava en el frau al referèndum i en la possibilitat de que CCOO i UGT acceptessin la mobilitat geogràfica bona part de la seva campanya. Segona, que la CGT no ha aconseguit aglutinar el conjunt dels opositors als sindicats majoritaris: han continuat existint, a molts bancs, diverses candidatures "autònomes" que han restat possibles vots a CGT. Tercera, que la implantació i l'acció sindical a l'empresa continua essent un element fonamental: aquesta és una important feblesa de la CGT i una de les raons que expliquen la puja de CCOO i UGT, en uns moments en que les treballadores i treballadors valoren molt la més gran efectivitat, aparent o real, dels grans sindicats.

L'esquerra sindical ha superat la prova

La divisió de l'esquerra sindical com a conseqüència del conveni-88 constituïa un greu perill per afrontar les eleccions en bones condicions. El que havia estat un fort corrent de CCOO es reparteix ara entre tres blocs: la gent que ha seguit a CCOO, concentrada principalment a Catalunya; la que ha acabat a la CGT, cas de la ISB de Madrid; la que ha format sindicats d'àmbit local o autonòmic, com el SABEI de les Illes o el CATBAH de Huelva. Això sense comptar casos més particulars, com el de la gent expulsada de CCOO al banc de Sabadell, que s'han organitzat en un col.lectiu d'empresa.

El repte general era no caure en la marginalitat i mantenir les condicions per continuar aplicant un sindicalisme combatiu i democràtic als respectius àmbits d'influència.

Per a l'ES de CCOO la cosa era més concreta: calia que CCOO guanyés on l'ES és majoritària, i evitar la marginació burocràtica on és minoria. Els resultats han estat molt bons. Destaca especialment el cas de Banca Catalana, segon banc de Cafalunya en treballadors i delegats, on la secció sindical de CCOO havia fet campanya pel NO i s'havia vist amenaçada per la direcció del sindicat: és l'empresa on CCOO ha tret més delegats i més avantatge a la UGT. A més, l'ES ha fet una campanya molt basada en les seves pròpies posicions, reivindicant el dret a la "dissidència" i apostant per la necessitat de canviar els mètodes de la negociació col.lectiva. Per contra, cal comentar el cas del Banc de Sabadell: de 83 delegats, CCOO ha tret 33 per 31 del col.lectiu d'expulsats (que ha estat, per cert, el col.lectiu més votat de tot aquest banc), demostrant el retrocés que suposa per al sindicat l'aplicació burocràtica de mides sancionadores. A les Illes, el SABEI ha esdevingut el primer sindicat, amb 57 delegats i delegades, doblant a UGT i FITC, amb 30 cadascú, i deixant a CCOO en cinquena posició, amb 17. A les anteriors eleccions, CCOO va treure 47, la qual cosa palesa que, encara que el SABEI pugui haver rebut alguns vots no estrictament d'esquerra, la seva victòria s'ha basat en recollir el suport de la gent que abans votava a CCOO i que ha rebutjat el frau del referèndum. A més, en els seus dos anys d'existència, el SABEI s'ha preocupat força per encapçalar l'acció sindical als bancs de les Illes. Segurament, el fet que hi hagi bancs molt forts a les Illes i poc estesos a la resta de l'Estat ha disminuït el pes del "vot útil" estatal, doncs el SABEI apareix com un instrument útil per a l'acció sindical a l'empresa, encara que només sigui d'àmbit balear.

Els resultats de la CGT ja han estat prou comentats. Suposem que aquest sindicat farà el seu propi balanç, i en aquest balanç tenen molt a dir els companys i companyes procedents de CCOO. Per la nostra part, només voldríem aportar un element més: construir un sindicalisme alternatiu al reformista és molt difícil sigui quin sigui el camí triat, però és obvi que la divisió de l'ES de CCOO ha incrementat les dificultats. En el seu moment, la LCR varem apostar per continuar el treball de molts anys al si de CCOO, que ja havia donat alguns bons resultats. No renunciem a l'objectiu de que, algun dia, tornem a estar junts tota la gent que ens reclamàvem i ens reclamem de l'ES. Mentre, el respecte a les decisions de cadascú i la col.laboració i el debat fraternal són el nostre codi de conducta.

Litus

RESULTATS ELECTORALS

CATALUNYA	1986	1990	ESTAT	1986	1990
CCOO	439(41%)	489(49%)	CCOO	2157(33%)	2326(38%)
UGT	197(18%)	237(24%)	UGT	1803(28%)	1896(31%)
CGT	73(7%)	121(12%)	CGT	282(4%)	356(6%)
AMI	33(3%)	34(3%)	AMI	299(5%)	348(6%)
FITC	144(13%)	26(3%)	FITC	1016(16%)	528(8%)
			CIG	152	152
			ELA	151	112
			LAB	47	61
Altres	193(18%)	100(10%)	SABEI	--	57
			ALTRES	609(9'3%)	338(5'5%)
TOTAL	1079	1007	TOTAL:	6516	6174

Una carta de la Carla Corso

Prostitutes i dones

Al "demà" del darrer mes d'abril, encetàrem una reflexió sobre prostitució. A finals d'aquest mes, Carla Corso, membre del Comitè pels Drets Civils de les Prostitutes d'Itàlia estarà a Barcelona per participar a les Jornades de debat que organitza la Coordinadora Feminista. Reproduïm aquí un ampli extracte de la carta que la Carla ha enviat a les dones que organitzen les Jornades.

Carla Corso

Estimades companyes:

El moment rebel del feminisme, ha convulsionat moltes veritats i és un fet incontestable que sota la seva influència de reflexions i debats han nascut els primers comitès de lluita de les prostitutes als països de l'Occident industrialitzat.

L'esperança, com a dones, de poder ser confoses amb les altres, perquè dipositàries d'una cultura comuna de marginació i la voluntat de rebutjar cada limitació a la lliure disponibilitat de cadascuna, ens ha donat la força de sortir de la marginalitat a la llum.

Mostrar-nos i parlar de nosaltres obertament, ha estat el moment més difícil i dur, com ara és difícil aguantar el pes de la curiositat quan no té el suport de la solidaritat i de l'interès.

Per a nosaltres ha estat important sortir de la clandestinitat de la nit per a emergir no com a fantasmes que susciten por a les consciències tranquil.les sinó com a persones que es declaren públicament prostitutes.

Hem escollit la fórmula de comitè obert a prostitutes i garants dels drets i de la llibertat, perquè no intentem transformar la nostra batalla en una defensa de categories, sinó que insistim sobre el testimoni de voluntat d'alliberament, no tant de la prostitució com de la por a la prostitució.

Demanem: la revisió d'alguns punts de la llei que regula la prostitució, que al nostre país es similar a la llei espanyola. De fet, amb el tancament dels bordells, la intenció dels legisladors no era abolir el que una societat com la nostra no pot suprimir, és a dir el mercat del sexe, sinó que ha estat la de reconèixer l'existència de la prostitució treient-la de l'àrea del delicte.

Discriminatòria és també l'aplicació a les prostitutes de lleis sobre l'ordre públic que ens assimilen, per tractament a delinqüents comuns i habituals, amb les conseqüències, en molts casos d'acabar perillosament en l'ambient del món criminal del qual difícilment se'n pot sortir. Volem també modificar els mecanismes de culpabilització per part de la societat, que produeix la nostra marginació.

> ***"Mostrar-nos i parlar de nosaltres obertament, ha estat el moment més difícil i dur, com ara és difícil aguantar el pes de la curiositat quan no té el suport de la solidaritat i de l'interès."***

Considerem un deure demanar a tothom i en particular a les dones, que lluitin al nostre costat, per a ajudar-nos a sortir del ghetto on el prejudici atàvic i la moral catòlica ens han volgut confinar.

Com a dones creiem que totes les dones i, en particular, les companyes que combaten en primera fila per la lluita feminista, han de sostenir les reivindicacions de les prostitutes, perquè compartim una cultura que ens ha volgut des de sempre assenyalar, marginar i discriminar.

Desgraciadament existeixen en l'actualitat bosses de pobresa, velles i noves; la vella pobresa feta de misèria i d'ignorància, les noves que en la crisi del profit exclouen a les dones i als joves del món del treball. Quan arriben a trobar una feina generalment és mal pagada i poc gratificant.

Sempre és més habitual el fenomen de la prostitució a mig temps, practicada per les dones que treballen, però que no guanyen salaris suficients i es veuen obligades a incrementar les seves entrades oferint-se en el mercat del sexe; la majoria d'aquestes dones, formen la densa massa que alimenta la vasta xarxa clandestina de les cases de cites, on d'altres gestionen el seu treball gaudint-lo.

En aquests últims anys al nostre país la prostitució ha canviat de manera notable, i al carrer va desapareixent la figura de la prostituta professional, substituïda per: joves toxicòmanes desesperades, obligades a aquest treball per la necessitat diària de la droga.

Persones privades de tota possibilitat de treballar i per desgràcia vergonyosament explotades pels seus clients, brutalment extorsionades per la policia, i víctimes de l'avarícia dels traficants, que amb el suport dels governs còmplices continuen enriquint-se sobre la pell d'aquestes víctimes.

Un altre fenomen cridaner està constituït per les nombroses estrangeres immigrants que venen de països africans, sudamericans i del sud-est asiàtic: que vénen connectades per organitzacions internacionals que operen en tots els països europeus, i que obliguen aquestes dones a prostituir-se i molt sovint a traficar droga deixant abundosos beneficis.

Aquestes organitzacions no podrien operar en gran escala i lliurement si no comptessin amb la protecció dels funcionaris de policia i dels governants corruptes.

Per desgràcia al nostre país, en aquest moment, hi ha una campanya de la premsa, denigratòria i racista, acusant aquestes dones de ser un vehicle per a la difusió del SIDA.

Des del nostre punt de vista als responsables cal buscar-los, en primer lloc en els governants que no han promogut campanyes adequades d'informació per a la prevenció i en segon lloc als clients que una vegada més, aprofitant-se de les condicions a les que aquestes dones es veuen sotmeses, imposen, amb el poder del diner, relacions sexuals no protegides, posant en perill la salut de tothom.

Els clients, que són els primers responsables de la prostitució, han de ser també els primers responsables de la seva salut i practicar relacions sexuals protegits amb preservatius.

El sotmetiment a un ghetto social ens impedeix moltes vegades trobar allotjament. Els prejudicis marginen els nostres fills, excloent-los de la societat i els priva del just dret a integrar-se. La criminalització que patim cada dia per part de la policia ens obliga sovint a recórrer a l'assistència d'advocats que s'aprofiten de les nostres condicions i ens exploten econòmicament.

El prejudici moral empeny la magistratura a sostreure'ns als nostres fills per abandonar-los en lúgubres instituts privats de tota relació afectiva.

D'altra banda se'ns nega la possibilitat de reintegrar-nos en el mercat de treball tradicional, per culpa dels antecedents policials que il.legalment ens marquen per a tota la vida.

A tots aquests problemes la societat, les forces socials, les institucions podrien donar respostes adequades, actuant en programes d'ajuda, facilitant i en tot cas no excloent, a causa de prejudicis, qui es prostitueix. Instituint cases d'acollida per a dones sense habitatge, facilitant l'assignació de cases estatals.

Ajudant les prostitutes que tenen fills, creant serveis de baby-sister col.lectius i autogestionats, que funcionin a les hores de treball de les prostitutes.

Animant les prostitutes a sovintejar els consultoris sanitaris per tal de millorar les seves condicions de salut.

> ***"Les prostitutes compartim amb la resta de dones una cultura que ens ha volgut des de sempre assenyalar, marginar i discriminar."***

Distribuint gratuïtament preservatius i xeringues evitant d'aquesta manera el contagi amb clients malalts. Seleccionant advocats disposats a defensar-les sense cobrar el doble i fins i tot més, només pel fet de ser prostitutes.

Afavorint l'assentament al treball, instituint capacitació professional, artesanal, per a totes aquelles dones que vulguin sortir de la prostitució, possibilitat que ha de ser també concedida a les dones immigrants, creant així les condicions per a sostreure's a aquesta moderna forma d'esclavatge a la qual estan exposades.

Aquestes són només algunes idees del que es podria fer per a resoldre alguns dels greus problemes de les prostitutes, però segurament serà més important encara la manera d'apropar aquestes dones. No serà suficient satisfer les seves necessitats materials, sinó que caldrà molta sensibilitat, i no voldran ser tractades amb pietat, sinó que el que desitgen serà una relació igualitària i de respecte perquè només així arribaran a trobar autoestima i confiança en els altres. Aquesta serà una primera etapa per a la seva eventual reinserció a la vida social.

Carla Corso

JORNADES DE DEBAT
per a dones

DIJOUS DIA 29 DE NOVEMBRE

19'30 h. **PROSTITUCIÓ**, amb
Carla Corso, prostituta italiana
Raquel Osborne, sociòloga
Mª Jose Varela, advocada
Carme Reyes, prostituta de Barcelona

DIVENDRES DIA 30 NOVEMBRE

19'30 h. **PORNOGRAFIA**, amb
Maruja Sarasola, Asamblea de Mujeres de Bizkaia
Adelina Arenaga, propietària d'un sex-shop
Neus Moreno, Comissió contra les Agressions a les Dones

DISSABTE DIA 1 DESEMBRE

11 h. **DEPENDÈNCIES AFECTIVES**, amb
Emilce Dio Bleichmar, psiquiatra
Fina Pla, terapeuta de gueftàltica i filòsofa
Concep Garriga, psicòloga i psicoterapeuta
Marta Oliván, Comissió contra les Agressions a les Dones

18 h. **SEXUALITAT**, amb
Alicia Puelo, filòsofa
Nerea Aresti, Asamblea de Mujeres de Bizkaia
Cristina Garaizábal, Comisión antiagresiones del Movimiento Feminista de Madrid

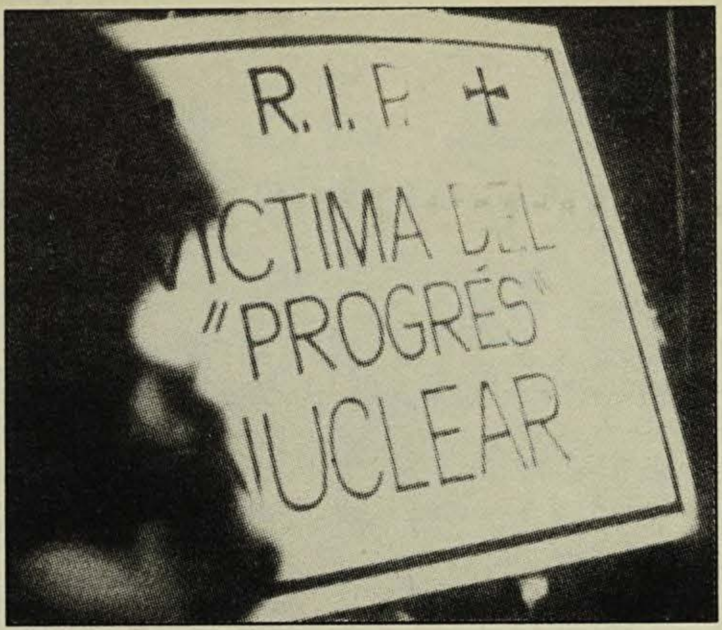
Lloc: Cotxeres de Sants. Ctra de sants, 79

DIJOUS, dia 29 a les 22h. FESTA PER A DONES al KGB c/ Alegre de Dalt, 5

COMISSIÓ CONTRA LES AGRESSIONS A LES DONES-COORDINADORA FEMINISTA DE CATALUNYA

Amb motiu de la campanya "viure sense nuclears"

Breu guió crític de l'energia nuclear

En anteriors edicions del "demà" hem publicat articles que feien referència a la campanya "viure sense nuclears", impulsada per diverses organitzacions ecologistes i pacifistes. Un dels aspectes vitals de la mateixa és estendre el màxim possible les crítiques que fem a l'energia nuclear. Amb l'objectiu de facilitar aquesta tasca als nostres lectors i lectores, publiquem aquest breu guió elaborat per la Secretaria eco-pau del nostre partit.

Hi ha una gran quantitat de publicacions que contenen crítiques a l'energia nuclear. Hem fet aquest guió basant-nos, sobre tot, en els següents quaderns i fullets: "La energía nuclear: preguntas y respuestas" de Greenpeace, "La qüestió nuclear" del CANC y "Las radiaciones ionizantes y la salud" del CAPS.

Els efectes de les radiacions sobre la salut humana

A tot el cicle nuclear (mines i preparació del combustible, reactors, fàbriques de reprocesament...) s'emet radioactivitat, encara que no es produeixin accidents.

Per altra banda, aquesta radioactivitat s'escampa pels ecosistemes i és captada pels éssers vius (per exemple, a la mar a través del fitoplancton, zooplancton i peixos), al llarg de les cadenes tròfiques. D'aquesta forma, la radioactivitat pot arribar a nivells molts perillosos pels consumidors que es troben al final de la cadena (els éssers humans).

Els efectes de les radiacions sobre la salut humana poden ser variats, incloses les lesions genètiques i els càncers.

Els residus radioactius

En el conjunt del cicle nuclear es produeixen residus radioactius no utilitzables. Poden ser d'alta activitat (el combustible gastat als reactors) o de mitja i baixa activitat (es generen als hospitals, a determinades instal.lacions industrials i la roba i eines dels treballadors de les centrals). Els primers s'han d'aïllar per un període de desenes de milers d'anys. Els segons tenen una vida radioactiva d'uns 300 anys.

Els residus radioactius no tenen una solució satisfactòria, doncs encara no s'ha descobert ni un mètode segur pel seu emmagatzematge permanent ni tècniques de tractament que els faci inofensius. Per tant, els residus també tenen el risc de fuites radioactives, fruit d'accidents, moviments sísmics i d'altres possibles esdeveniments.

Els accidents nuclears

Des de l'inici de l'energia nuclear les polèmiques sobre la seva seguretat han estat presents. El sector nuclear va encarregar estudis en els que s'asseguraven que els riscos d'accidents eren molt improbables (a l'informe Rasmussen, el estudi més famós del sector nuclear, s'assignava un accident greu cada 20.000 anys-reactor).

Però en pocs anys aquestes previsions s'han demostrat totalment sense fonament. S'han produït accidents importants, com els de Winscale, Harrisburg i Txernòbil. I les conseqüències de l'emissió de substàncies radioactives a l'atmósfera poden ser avaluades.

L'accident més important va ser el de Txernòbil. La fuita radioactiva que es produí va provocar la mort de 31 persones com a conseqüència directa de l'accident, i 640.000 persones es troben des d'aquells moments sota control mèdic. A més, el núvol radioactiu va arribar a tota Europa, demostrant que la dimensió geogràfica d'un accident és immensa, que desborda totalment els kms. de protecció previstos als Plans d'Emergència. Segons un informe de Greenpeace, mig milió de persones moriran durant els propers 70 anys com a conseqüència de l'accident de Txernòbil. Les autoritats soviètiques estimen que en el mateix període de temps moriran 40.000 persones. Qualsevol de les dues xifres és prou esgarrifant.

Els Plans d'Emergència nuclear

L'accident de Txernòbil va demostrar els problemes que tenen els Plans d'Emergència, especialment els referits a les zones d'evacuació, que són massa petites, i a la impossibilitat de controlar l'evacuació. Efectivament, que es va donar l'accident van abandonar les seves cases no sols els qui havien de fer-ho, sinó bastants persones més, fruit de la por que es genera en aquests casos. D'aquesta forma les carreteres van col.lapsar-se, endarrerint l'evacuació i produint més danys dels esperats.

Però no cal anar massa lluny per trobar exemples dels problemes que tenen aquests Plans. L'experiència de l'accident de Vandellós 1 és eloqüent. La direcció de la central va comunicar la producció de l'accident amb 30 minuts de retard, els bombers que van participar en l'extinció de l'incendi ho varen fer sense el material adequat ni els protectors d'emissions radioactives, el Pla d'Emergència interior de la central no fou aplicat, etc.

Ubicació de les centrals nuclears

En aquest terreny, els problemes més greus es refereixen als llocs elegits per ubicar les centrals nuclears. Hi ha centrals a llocs d'activitat sísmica important. Hi ha centrals molt a prop de nuclis urbans molt importants: els reactors d'Ascó i Vandellós estan pròxims a Reus/Tarragona i a poc més d'un centenar de kms. de l'àrea metropolitana de Barcelona.

Qüestions ecològiques

Durant tot el procés del cicle nuclear es presenten impactes sobre l'ambient, que es poden agrupar en contaminació radioactiva, pol.lució tèrmica i contaminació química.

Les instal.lacions que es troben a les vores de mars i rius aboquen contaminants radioactius a les aigües.

A les centrals nuclears només un 30% del calor produït es transforma en electricitat; la resta es dispersa a l'atmósfera i, sobretot, s'aboca a les aigües de refrigeració. L'enorme quantitat de calor d'aquests cabdals significa un escalfament de les aigües fluvials des de 6 a 9 graus centígrads de mitjana.

Els efectes de la pol.lució tèrmica són variats: pertorbació de la biologia dels organismes adaptats al medi, disminució de la flora d'algues, morts de determinats peixos, etc.

Finalment, a l'aigua de refrigeració s'acostumen a dissoldre substancies químiques per impedir que algues i petits mol.luscs puguin obturar les conduccions. Aquestes substàncies són una font de contaminació dels rius i de les costes properes als reactors nuclears.

Problemes econòmics

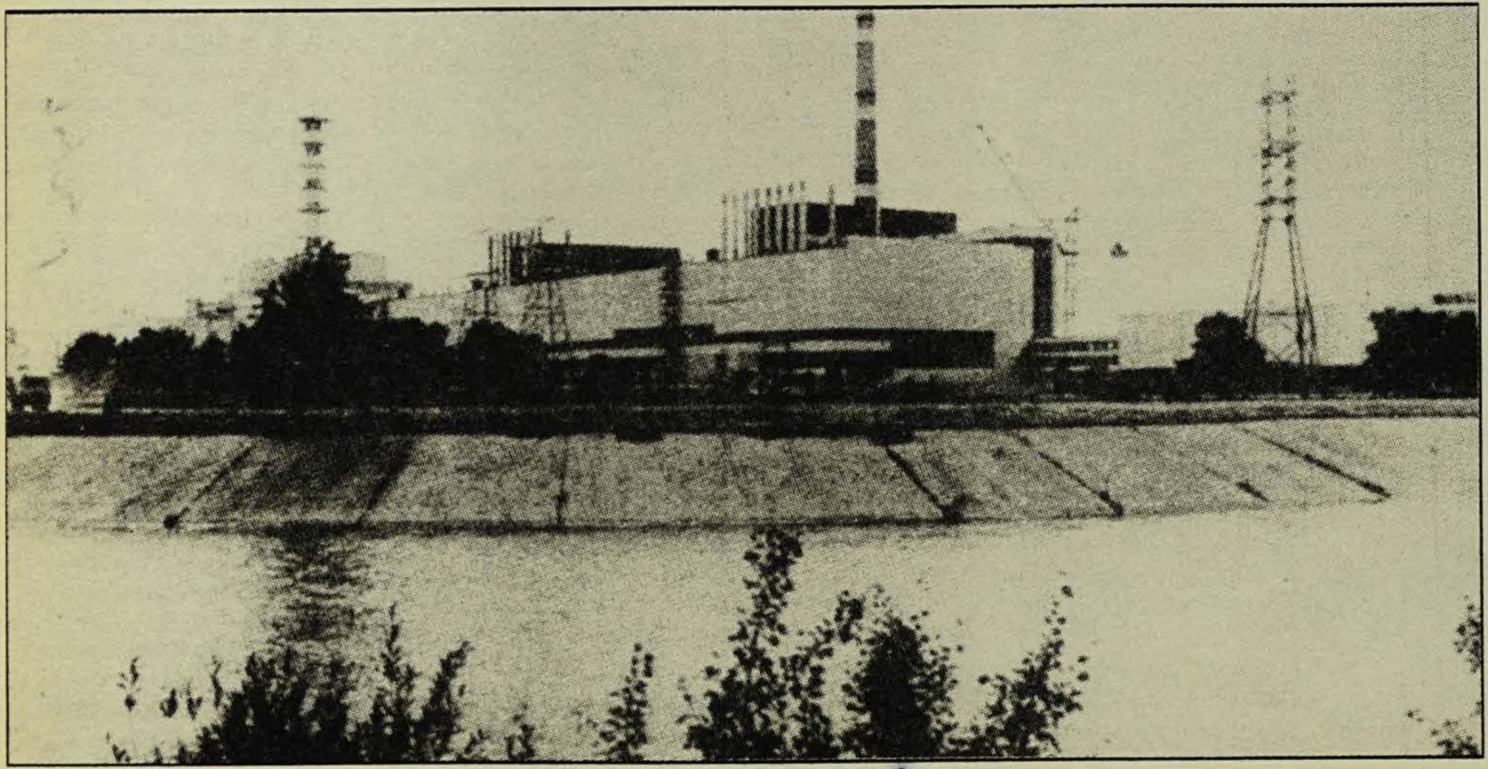
El kwh. nuclear no ha resultat tan barat com preconitzava el sector nuclear. El cost d'una central va experimentar un increment del 420% entre 1972 i 1982. Els càlculs inicials van desbordar-se ja que no hi eren inclosos els costos que originava el conjunt del cicle del combustible nuclear ni les despeses destinades a seguretat.

Un altre aspecte que ha incidit ha estat el fet de que al ser les centrals menys fiables del previst, no han produït tanta electricitat com s'esperava. A menys capacitat, augmenta el cost de producció per kwh. perquè els costos fixes no canvien (impostos, pagament d'interessos, depreciació, etc)

Implicacions polítiques i militars

L'energia nuclear és una opció que, per la seva perillositat, reforça les tendències autoritàries a l'entorn de les seves activitats. A les centrals es produeix un control policial dels treballadors i s'investiguen els seus antecedents polítics i sindicals.

És una energia molt vinculada al militarisme. De fet, les raons militars van tenir un pes decisiu en el seu desenvolupament. La indústria nuclear va néixer de les investigacions realitzades per tal d'obtenir la bomba atòmica durant la Segona Guerra Mundial. Cal tenir present que entre els residus produïts als reactors nuclears es troba el plutoni, element clau per a la fabricació de bombes atòmiques.

Fent referència al 50è aniversari de la seva mort

Companys i la Revolució

En el darrer número del "demà" publicàvem un article sobre la figura de Lluís Companys que, com ja prevèiem llavors, ha suscitat polèmica. En les properes línies s'aprofundeix sobre un aspecte crucial de l'acció política de Companys: el seu paper front al procés revolucionari que es desenvolupa a Catalunya en els primers mesos posteriors a l'aixecament feixista de juliol del 36

L'objectiu d'aquestes ratlles és desenvolupar un aspecte que l'article de S.Q. "Lluís Companys: una figura polèmica" tracta només de resquitllada, i que al meu entendre és imprescindible a l'hora de comprendre plenament el paper del segon president de la Generalitat en els mesos decisius de la nostra revolució. Companys, com es veurà, va encapçalar un procés que algú ha qualificat encertadament de "contrarrevolució democràtica"; va ser una peça cabdal en la restauració de la legalitat burgesa de la República, que s'havia enfonsat en els primers dies després del 19 de juliol.

"Si no teniu necessitat de mi..."

A Catalunya, l'aixecament militar és aixafat fonamentalment per l'acció de la classe obrera organitzada i armada. Un cop acabats els combats, els carrers queden en les seves mans. Catalunya és la màxima expressió d'una situació que es produeix arreu de la República, en aquells llocs on els militars no han reeixit: la legalitat republicana sembla esfumar-se enmig del xoc entre l'exèrcit facciós i les masses armades. Són aquestes qui assumeixen les tasques més urgents de reorganització de la societat. Sorgeix, doncs, un nou poder que enfronta la realització de la guerra i la represa de la producció en plena revolució social. Aquest poder es materialitza en els Comitès, que s'estructuren a nivell de cada ciutat i localitat. A nivell del Principat, la concreció d'aquest poder és el Comitè Central de Milícies Antifeixistes, que es constitueix el 20 de juliol.

A partir d'aquesta data, Companys inicia un llarg i complicat camí cap a la restauració de la legalitat republicana, que culminarà amb èxit alguns mesos més tard. Molt intel.ligentment, i amb una actitud molt realista, comença per acceptar respectuosament el poder de les organitzacions obreres, que s'entrevisten amb ell el dia 21; de pas, els ofereix els seus serveis: "Sou els amos de la ciutat i de Catalunya, perquè vosaltres sols heu vençut els soldats feixistes... Heu vençut i tot està en el vostre poder. Si no teniu necessitat de mi, si no em voleu com a president, dieu-ho ara i esdevindré un soldat més de la lluita antifeixista. Si, contràriament, em creieu quan us dic que no abandonaré aquest càrrec fins que no mori a mans del feixisme victoriós, llavors potser, amb els meus camarades de partit, el meu nom i el meu prestigi, us podrà servir..." (citat per García Oliver a "Dans la tourmente").

Les forces obreres, amb la CNT al capdavant, decideixen acceptar l'oferiment. Així, Companys es manté a la presidència de la Generalitat. El govern no governa, però segueix existint. Sense poder real, però mantenint la legitimitat del poder burgès, per mitjà del segell que posa a totes les disposicions del nou poder revolucionari: qualsevol nomenament o acció és "decretat" per la Generalitat. Des d'aquest punt de partida, aparentment tan feble i formal, Companys portarà a terme la seva tasca de reconstrucció.

Els següents moviments de la partida els fa Companys a primers d'agost, amb la formació el dia 2 d'un gabinet governamental presidit per Casanovas (ERC), i amb la participació de tres representants del PSUC (Comorera a Economia, Ruiz a Abastaments i Vidiella a Comunicacions). Tanmateix, la ràpida resposta de la CNT i el POUM a aquesta maniobra, clarament adreçada contra el Comitè Central de Milícies Antifeixistes, força la dimissió dels membres del PSUC el dia 8 del mateix mes, de manera que l'abast de l'operació resta molt limitat. El procés revolucionari es troba encara en ascens en aquells moments, i això obstaculitza els intents de restauració (això també s'expressa, a Catalunya i a tot el territori Republicà, en el rebuig generalitzat als intents de reconstituir un exèrcit regular que substitueixi les milícies).

Els límits del procés revolucionari

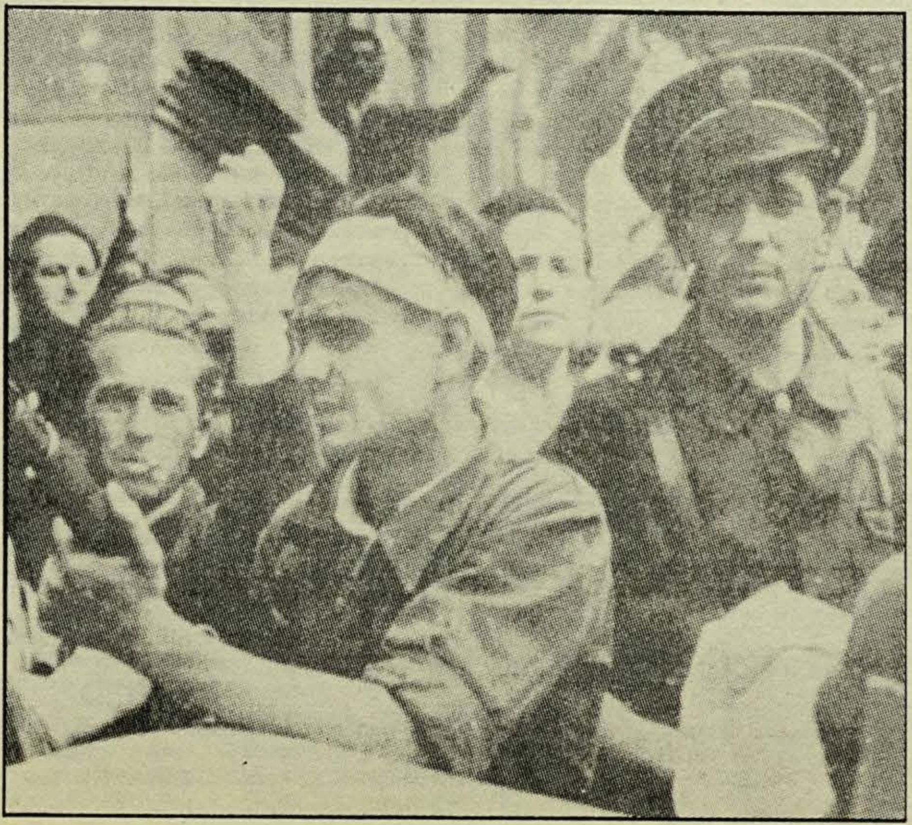
Malauradament, aquest ascens revolucionari troba els seus límits. A nivell internacional, el seu aïllament és total: no compta amb suports significatius del moviment obrer europeu, sota control reformista, ni de les "democràcies occidentals", ni per descomptat de la URSS, que a tota costa vol consolidar les seves relacions amb Occident. Tots ells, des de Churchill fins a Stalin, veuen amb horror la possibilitat del triomf d'un procés revolucionari encapçalat per anarquistes i "trotskistes".

Però més important encara és el paper de les pròpies organitzacions obreres. A la pràctica clarament contrarrevolucionària del PSUC, plenament compromès en la reconstrucció de l'estat burgès, tot seguint les instruccions de Moscou, cal afegir les vacil.lacions dels anarquistes davant la qüestió del poder (vacil.lacions de les quals no estan excloses actituds no del tot revolucionàries front a la legalitat burgesa); i també els errors d'apreciació -no sempre petits- comesos pel POUM.

Una bona mostra d'aquestes vacil.lacions i errors, així com de llurs conseqüències catastròfiques, es produeix el 26 de setembre. Companys assaja novament la jugada de principis d'agost, i aquest cop els revolucionaris s'hi presten. Així, es constitueix un nou govern de la Generalitat, sota la presidència de Josep Tarradellas, amb la participació del PSUC (amb les carteres de Treball i Serveis Públics), la CNT (Economia, Abastaments i Sanitat) i el POUM (Justícia, ocupada per Andreu Nin). La CNT decideix acceptar el joc en la creença de que és la via per evitar l'isolament total del Comitè Central de Milícies Antifeixistes (com reconeixerà Santillán a "Por qué perdimos la guerra"), encara que públicament vé a dir que les conquestes revolucionàries estan garantides amb la sola presència de representants de la CNT en el Consell de la Generalitat. Per la seva banda, el POUM també se sent tranquil.litzat per la presència dels anarquistes i les declaracions d'intencions "socialistes" del nou govern.

La mort dels Comitès

En realitat, els òrgans del poder revolucionari resten automàticament buidats de funcions reals. Esdevenen simples annexes de les conselleries corresponents de la Generalitat. El Comitè Central de Milícies Antifeixistes s'adscriu al Departament de la Guerra... fins que és dissolt menys d'una setmana més tard, l'1 d'octubre. El 9 del mateix mes, el Consell de la Generalitat (amb el suport de la CNT i el POUM) decreta la dissolució dels Comitès a tot Catalunya. La contrarrevolució va a tota marxa, la revolució retrocedeix. Aquesta és la tònica dominant en els mesos següents, al llarg dels quals es consolida la restauració i, paral.lelament a ella, es referma el poder cada cop més gran dels estalinistes. Aquests posen en marxa la campanya contra el POUM, que és exclòs del Consell de la Generalitat el mes de desembre. La seva presència ja no és necessària, i es comença a dibuixar la persecució que es desfermarà aviat.

Després d'uns mesos, els primers de 1937, en què sembla recomposar-se i desenvolupar-se l'oposició revolucionària a la restauració burgesa -primer per part del POUM en solitari, després també per part d'importants sectors anarquistes, i fins i tot amb una certa incidència en el si d'organitzacions reformistes- arriba maig. Els Fets de Maig del 37 signifiquen el cop de gràcia contra el procés revolucionari. I és precisament Companys qui demana en aquells moments, de forma expressa, al govern de Largo Caballero que assumeixi l'Ordre Públic i la Defensa de Catalunya. Les tropes de Catalunya són posades a les ordres del general Pozas, antic cap de la Guàrdia Civil i membre del PC. De manera que no és del tot exacta l'afirmació de S.Q. en el seu article, en el sentit que el guanyador dels Fets de Maig va ser "el govern central que ens va arrabassar les competències d'ordre públic". El guanyador va ser un projecte de contrarrevolució que Companys, junt amb d'altres, abonava.

Un polític burgès intel.ligent i decidit

En resum, crec que no és massa adient configurar la imatge d'un Companys "feble i indecís", sotmès a les batzegades de la història i a la turbulència del seu temps. En especial, no comparteixo l'apreciació de S.Q. referida als primers dies de la guerra: "En aquells moments el poder institucional no té una política clara i no té una iniciativa política pròpia". Ben al contrari, Companys va ser un polític burgès intel.ligent i decidit, que va saber reconstruir la seva legalitat pràcticament des del no res.

Hi ha un contemporani i col.laborador seu (va defensar-lo en el judici posterior als Fets d'Octubre del 34), poc sospitós de sectarisme esquerranista, que ho diu ben clarament: "Companys, que havia reconegut el dret dels obrers a governar, i fins i tot els hi havia ofert abandonar el seu càrrec, va manipular les coses amb tanta habilitat que va arribar, poc a poc, a reconstituir els òrgans legítims del poder, a transferir l'acció als consellers, a reduir els organismes obrers a un paper d'auxiliars, d'ajudants, d'executants... La situació normal s'havia restablert" (Ossorio y Gallardo, "Vida y sacrificio de Lluís Companys").

Així doncs, es tracta de veure la figura de Lluís Companys sense sectarisme i amb el respecte que mereix qualsevol persona que ha estat assassinada pel franquisme. Encara més, en la mesura que ha esdevingut un símbol per sectors importants del nacionalisme català -i no sols pels claudicants, sinó també per una part dels combatius-, crec que no representa cap contradicció assumir en alguna mesura la seva figura, com es pot fer amb d'altres personatges històrics.

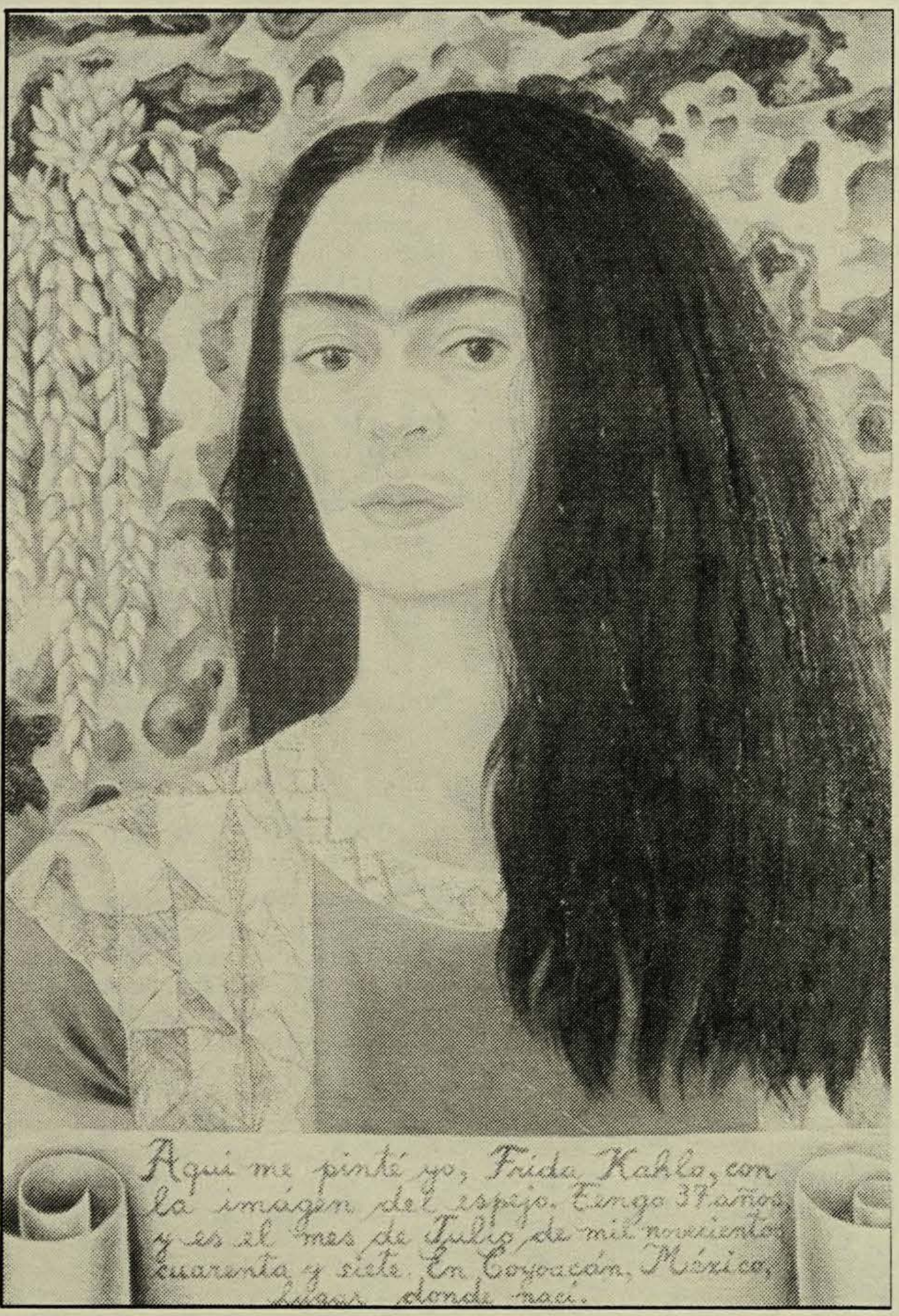
Però, això sí, a condició de saber i conèixer exactament quin va ser el seu paper en el moment de la nostra història que els va tocar viure.

Fred Olic

La pintura de Frida Kahlo

El cos de les dones i el seu lloc en la representació (I)

A aquestes alçades, Frida Kahlo (1907-1954) ja no és una total desconeguda per molta gent. Pintora mexicana contemporània reivindicada des de fa tres dècades per la importància reconeguda que assolí en el panorama cultural artístic mexicà posterior a la Revolució; artista redescoberta per les aportacions dins l'estudi de l'art produït per dones; convertida en un centre d'interès per part de moviments feministes d'arreu..., les característiques de la seva vida l'han fet objecte de pel.lícules, recreacions i de nombrosa investigació biogràfica. Hem demanat a la Pilar Marco, que està preparant una tesi doctoral sobre la Frida, que ens fes un article que, per la seva extensió, acabarem de publicar en el proper número del "demà".

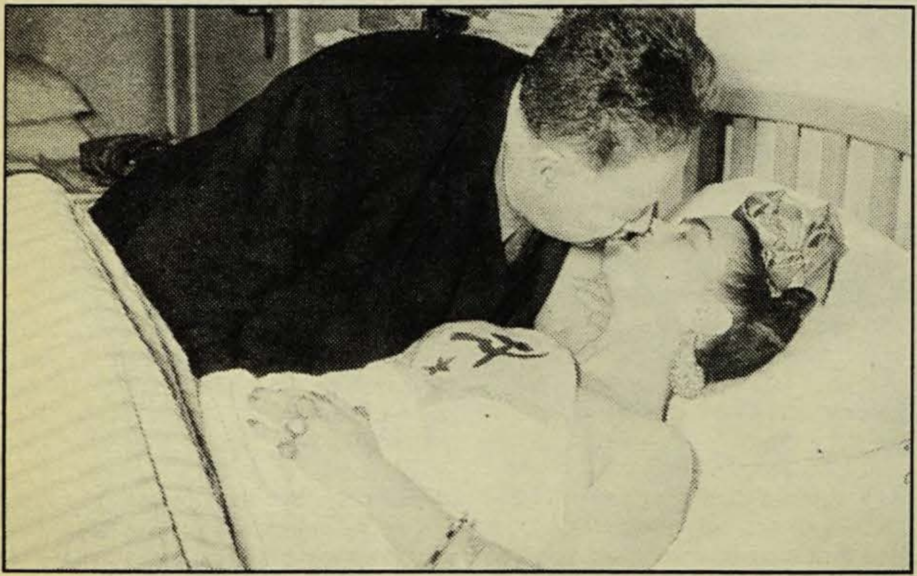
Durant la seva vida, Frida Kahlo va crear un mite d'ella mateixa, i aquest mite predomina encara en molts casos, havent pres cos i fent-se difícil de destriar dels esdeveniments concrets, en el moment d'acostar-se a la seva figura. Realment, és gairebé impossible resistir-se a l'estranya fascinació que desprèn, aquesta curiosa bipolaritat, en l'intent del mite d'embolcallar poèticament la realitat. És precisament aquest tema el que em sento més interessada de tractar aquí, encara que en la mida que sigui possible per motius d'espai, hi incloure altra mena de dades que la puguin situar cronològicament i que ajudin a fer comprensible la trajectòria de la seva vida.

Influïda per la pintura nord-americana dels anys trenta i per la pintura anònima mexicana dels ex-vots, ocupa una posició molt rellevant dins l'escena artística mexicana per diverses raons: en primer lloc, trenca -d'alguna manera- amb l'hegemonia del muralisme com a opció dominant de la cultura artística mexicana de l'època. Per altra banda, obre una via a la presència de la dona en la pintura del país. I finalment sintetitza en una obra completament subjectiva, tres opcions diferenciades de la pintura d'aquell temps: el retrat, la temàtica mexicana i la tendència surreal, encara que el Surrealisme serà un moviment al que mai no s'adscriurà malgrat l'entusiasme que suscità la seva pintura en André Breton, qui fins i tot li organitza una exposició a París, doncs el rebutjarà ideològicament de forma expressa.

El context

Quan neix el 1907 (ella dirà més tard, en la seva línia de jugar sempre amb la veritat, i de dir nombroses mentides sobre anècdotes, etc..., que neix el 1910, any de la Revolució, en un intent de simbolitzar la seva identificació amb el naixement del Mèxic modern...), són els darrers anys de la dictadura de Porfírio Díaz, que havia representat un model polític definit per la dependència exterior, i de beneficis per les classes més privilegiades. El seu pare, emigrant d'origen alemany, tenia el títol de "Primer Fotógrafo Oficial del Patrimonio Mexicano", i vivien sense problemes econòmics. Frida va estudiar a l'escola alemanya durant la Revolució, que durà fins el 1920, i que portà al país a successius episodis de guerra i relleus governamentals de signe divers. (Ella manifesta que, per aquest temps, va a comprar al mercat propaganda a favor de Zapata en forma de "corridos"...). Cap el 1916-17, comencen a aconseguir-se en part objectius revolucionaris com la reforma agrària, el reconeixement dels drets laborals i polítics (només dels homes, les dones no obtindran el dret a vot fins el 1953), i la secularització de l'ensenyament. En realitat, els canvis seran aplicats d'una manera molt moderada.

El 1920 és escollit president Alvaro Obregón qui nomenarà José Vasconcelos com a Secretari d'Educació Pública, i és interessant fer aquest incís perquè és en aquest moment que es va voler transformar l'educació mexicana en quelcom veritablement nacional, deslligada de la influència europea, francesa sobretot. Vasconcelos va fer decorar els murs públics per pintors com David Alfaro Siqueiros, Orozco i Diego Rivera, etc, amb imatges que glorificaven la història i la cultura de Mèxic, perquè la pintura mural "es la forma más desinteresada de arte porque no puede ser convertida en un objeto de lucro personal, ni ser escondido para el beneficio de unos cuantos privilegiados. Es para el pueblo, es para todo el mundo".(1)

Frida Kahlo i Diego Rivera a l'Hospital Anglès de Mèxic

Des d'aquesta perspectiva l'obra de Frida Kahlo creix en un context en el qual l'art passava prioritàriament pel llenguatge muralista, la visió nacionalista de la història fruit de la Revolució de 1910, i una presa de posició política a mig camí entre la lluita de classes i el somni populista que esdevingué projecte cultural a partir del 1923. Precisament, Frida coneix Diego Rivera quan ell és acomplint un encàrrec de Vasconcelos, decorant els murs de la Secretaría de Educación Pública a finals del 1921. Fins el 1929 no tornaran a reprendre el contacte.

Més endavant, Frida s'identificarà amb aquests pressupòsits de cultura recuperada, del nacionalisme post-revolucionari, i representarà aquesta mexicanitat per la tria de les formes, colors i objectes de representació de les classes populars, des de la visió lúdica de la relació vida-mort.

L'accident que la marcarà per tota la vida

L'any 1925, sofreix un accident que, per la seva gravetat i per les seqüeles que arrossegarà, la condicionen físicament durant tota la vida. Un tren va envestir l'autobús on ella anava, i a més d'incomptables fractures per tot el cos i extremitats, una barra metàl.lica li entrà pel maluc i li va sortir molt a prop de la vagina. Li ocasionarà la impossibilitat de tenir cap fill, atròfia de la cama dreta, fins l'amputació el 1953, i lesions a la columna vertebral que li produeixen terribles dolors. Per aquest accident, es veurà obligada a restar immòbil, i pintar des del llit, etc... Durant uns dos anys es veurà circumscrita a un espai privat on el seu distanciament respecte el món exterior farà que s'envolti de tot un univers imaginari que vindria a suplir d'alguna manera, la seva personalitat hiperactiva fins aleshores. Es aquí on es començarien a desenvolupar les seves obsessions sobre la vida i la mort, que seran els temes de la pintura, la seva principal activitat després del 1929. Amb el temps, el paper de la víctima heroica es convertirà en part integrant del seu caràcter.

L'ingrés al Partit Comunista i la "mexicanització"

Frida reprèn el contacte amb Diego Rivera quan torna a estudiar després del període de restabliment, i aquest mateix any 1929, molt probablement per la seva influència, ingressa al Partit Comunista Mexicà, a la Liga de Jóvenes Comunistas. Aquest mateix any es casen, i a partir d'aquí, en la seva pintura, es presentarà com a membre del poble, i emfàticament mexicana. En aquests primers quadres és influïda per l'estètica de les grans figures murals de Rivera, i en elles, les figures omplen pràcticament tot l'espai.

A partir d'aquí prendrà postura per la

nova valoració de l'art que sorgí de la Revolució. L'art infantil, camperol i indígena i l'art pre-colombí, que havien estat menyspreats com a bàrbars, van considerar-se com quelcom de l'essència mexicana. S'apreciaran les artesanies populars com obres d'art, veritable manifestació del poble, enlloc de ser considerades com a simples curiositats o escombraries. Així tingué lloc un renaixement de l'artesania. Van classificar-se els vestits nacionals, i van vestir-los les dones més sofisticades... La cuina nativa substitueix la francesa. Els corridos es cantaven a les sales de concerts i eren recollits a les escoles. També es mexicanitzen el teatre i la dansa. Tots els artistes, excepte els més retrògrads, van incorporar elements mexicans a la seva obra. Era fonamentalment una opció política. Apropiar-se de les formes senzilles i la temàtica fàcilment reconeixible de l'art popular mexicà, per a donar a l'art un estil més directe i comprensible, lliure dels valors elitistes associats a la pintura europea d'avantguarda.

Frida Kahlo ja pintava abans de l'accident, encara que era molt jove i no se la pot considerar una pintora de gran experiència. El que sí és cert és que la pintura actua com una mena de catarsi que li "extirpa" el dolor de viure. Per exemple, parlarà cruament del mal del qual és objecte, però també irònicament.

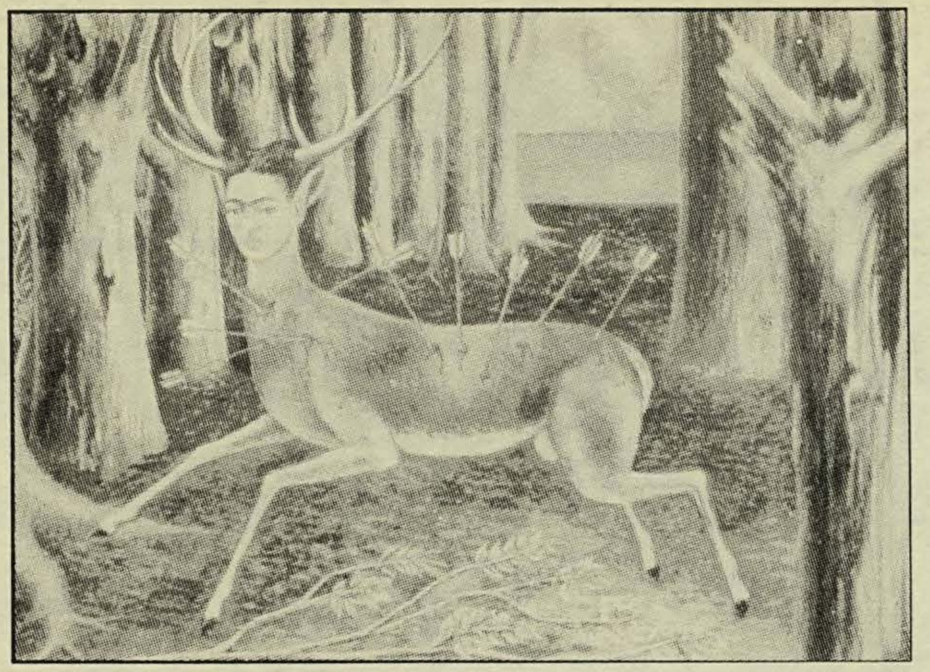
El cos

El seu cos sempre serà una metàfora del dolor, lloc de la violència exterior, i també de l'autoagressió i mutilació... Aquest acostament a l'art des de condicions físiques desfavorables contribueix al mite, des del moment en que l'identificarà amb una constant superació del dolor. En aquesta línia representarà el seu món quotidià, les amistats més properes, les seves pors, fantasmes, amants, univers imaginari... Fa del seu cos, que és el protagonista de la majoria dels seus quadres, el lloc de presa de referència amb l'exterior, des d'una forma d'entendre la realitat des de l'esfera de les dones. El desplegament de les seves obsessions, desitjos, pors, etc., parlen de la seva experiència individual, que transcendeix a la universalitat per la relació autobiogràfica, i a més, precisament pels temes rebutjats per no ser estètics, ni objecte d'art fins aleshores, ni motiu d'alegria per la vista, espectacles repugnants pels col.leccionistes d'art burgès com parts, avortaments, cossos taxidermitzats, apunyalats, suïcidats, la sang pertot... Les protagonistes sempre seran les dones, ella mateixa, o bé d'altres. Per això s'ha de reconèixer que, amb aquests motius de representació, connecta tant amb la vida i l'experiència d'aquest col.lectiu.

El període comprès entre 1929 i 1934 va caracteritzar-se per la repressió política. L'actitud de relativa tolerància envers els comunistes va transformar-se en antagonisme. Quan Diego Rivera, a qui Frida es passa la vida acompanyant en tots els seus encàrrecs murals, va acceptar la comissió del govern per fer la decoració del Palau de Cortés a Cuernavaca, és

Frida, poc abans de morir, a la manifestació anti-imperialista del 12 de juliol de 1954

"La venadita" (1946)

expulsat del PCM per agent del govern".

Frida adopta des d'ara una nova identitat al vestir-se com les dones de l'istme de Tehuantépec, i establirà a partir d'ara un vincle fragós entre la imatge de sí mateixa i la seva vestimenta.

En gran part, aquesta "mexicanitat" és assumida per la "tirania" que manifesta Rivera respecte d'aquesta aparença, més que per una decisió pròpia: "(...) Las mujeres nacionales que no lo usan -el vestit mexicà- no pertenecen al pueblo, sinó dependen, en lo mental y en lo emocional, de una clase extranjera de la que quieren formar parte, o sea, de la gran burocracia norteamericana y francesa..."

La vestimenta

Aquest tema de la vestimenta és important perquè és part de la creació que Frida fa de sí mateixa, i es torna una part tan essencial d'ella que el representarà diverses vegades sol, en una actitud animista. El vestit pot substituir-la. Però alhora, en la seva presència la roba funcionava com un element de comunicació social, i amb el temps va convertir-se en un antídot contra la solitud. Quan paulatinament anirà degenerant en la seva malaltia, el vestit li permetrà assegurar la seva presència com un lloc físic en l'espai. Aquesta roba formarà tant una màscara com un marc, doncs alhora que defineix la identitat en termes d'aspecte, la distreu tant a ella com a qui mira l'obra del seu drama.

Quan ella acompanya Diego en l'execució de les obres murals de Cuernavaca, San Francisco, Detroit o Nova York, no es presenta mai com a artista, i viu a l'ombra de l'èxit de Rivera. De tota manera, treballa moltíssim i es pren molt seriosament la seva pintura. Pels volts del 1932, als USA, es fa dir Carmen, el seu segon nom, i aboleix el de Frida per causa de l'ascensió del nazisme. A causa d'un avortament, comença a dibuixar fetus i altres figures més onfriques i fantàstiques que en qualsevol altra obra anterior, que comencen a prefigurar els quadres sangonosos i pertorbadors que la convertiran fonamentalment en una pintora de la psique de les dones.

També va ser D. Rivera qui li suggereix de pintar sobre metall, perquè la seva obra s'assembli més als ex-vots o retaules mexicans, i que consistiran en símbols privats i personals, a diferència de les grans declaracions públiques del muralista. A partir del 1932 constituiran la font més important de l'estil primitiu de Frida Kahlo. En cap d'aquests ex-vots no apareixen imatges sagrades, sinó objectes simbòlics flotants.

En relació amb els ex-vots, i el tractament de la mort i les seves manifestacions fantàstiques, Frida practica un realisme-naïf que ha estat confós amb el surrealisme, i que va ser inclòs en aquesta tendència per part d'André Breton. Però la seva biògrafa, Teresa del Conde parla de que encara que ella tregui els seus motius de la realitat, el conjunt de l'obra té un caràcter irreal perquè "...en la esperanza ingenua con que Frida se contempla a sí misma, está la dualidad existencia-destrucción, angustia y amenaza que se canalizan en posibilidad de salvación, plantean un enigma al situar en un mismo plano lo posible y lo imposible. Esta es la dualidad que se toca con la ambigüedad surrealista." (2). Representa l'horror d'una manera caricaturesca, amb una visió lúdica de la mort, que enllaça amb artistes com Posadas, autor de cèlebres calaveres festives. És a força de representar aquesta seva pròpia realitat, que aquesta es fa inquietant, formant l'estructura del mite que ella abona.

En definitiva, la relació que estableix amb l'art popular mexicà és en l'ús de tota una sèrie d'elements en la seva iconografia, en els objectes de que s'envolta com esquelets de paper, calaveres de sucre, joguines de fira, màscares...; corridos populars..., els seus vestits i ornaments com joies pre-hispàniques, i fins i tot, pel format dels suports que empra, de petita factura, com els ex-vots.

Igualment, quan representa junts el sol o la lluna vol figurar la unitat de les forces còsmiques i terrestres, el concepte azteca de la guerra eterna entre la llum i la foscor, així com la preocupació manifesta en la cultura mexicana, la idea de dualitat: vida i mort, llum i foscor, passat i present, dia i nit, home i dona.

El distanciament de Rivera i l'autoafirmació

Marxa a Nova York amb Rivera, encara que les coses entre ells ja no van gens bé. Tornaran a Mèxic, i ella pinta poc. Els quadres que farà cada cop més representen la violència que sent que la vida exerceix contra ella: accident, avortaments, l'allunyament amorós en que la manté Rivera mentre ell té relacions amb moltes altres dones... A principi del 1934 l'abandona, i fins el 1935, any en que es divorcien, se separaran i tornaran a viure junts una i altra vegada, convertint-se en figures de la "premsa del cor" per causa dels freqüents escàndols que provocaven, per la seva personalitat pública, i amb una certa i divertida complaença amb la propaganda que ambdós aconsegueien. Però anirà apareixent a mida que passa el temps una dona més independent i enfortida en la seva autonomia. Cada cop més serà ella, i no l'afegiment de la personalitat de Rivera, malgrat la seva història és un estira i arronsa d'interdependència, sempre.

Frida fa servir l'erotisme, la bisexualitat, la crueltat, l'humor negre i l'autoagressió en l'expressió de les seves obsessions, com deia, i en aquestes hi juga un gran paper Diego, a qui dedica diversos poemes per a tocar, de passada, que la seva no va ser una relació, malgrat tot, tallada fora dels patrons del convencionalisme. Ella mai no es mostrarà com una convençuda feminista en les seves relacions amb els seus amants-homes, Diego el de més pes, bromes apart:

"Diego-principio/ D.-constructor/
D.-mi niño/ D.-mi novio/ D.-pintor/
D.-mi amante/ D.-mi esposo/
D.-mi amigo/ D.-mi madre/ D.-mi padre/
D.-mi hijo/ D.-yo/ D.-universo."(3)

El lesbianisme

Les seves relacions lèsbiques que havia experimentat com un trauma quan era estudiant a la SEP, van reaparèixer un cop accedí al món bohemi dels i les artistes on les relacions entre dones eren comunes i no censurades. Aquesta tendència la representarà igual que molts altres aspectes íntims. Els autorretrats dobles implicarien el lesbianisme, a part del poderós amor que sent per sí mateixa i la dualitat psíquica. En molts quadres, sorgeix, com una mena d'ambient, la sensualitat intensa a la que no afecten els convencionalismes, tot passant per alt els gèneres. Rivera va estimular les seves relacions lèsbiques, però mai les que pogués tenir amb homes que no fossin ell.

Arriba Trotski

El 1936, Rivera s'afilia al sector mexicà de la Lliga Internacional Comunista -trostkista-, i demana la sol.licitud d'asil per Trotsky. El PCM, aleshores d'una sòlida vocació stalinista no va impedir-los ser els amfitrions de Trotsky quan aquest arribà amb Natàlia Sedova a la Ciutat de Mèxic el 1937. Aquests varen allotjar-se a la "Casa Azul" de Frida fins el 1940, on patiran l'atac de Siqueiros i el seu escamot stalinista, i d'on hauran de marxar cap a un altra casa, molt a prop d'aquesta, un cop Rivera va tenir l'excusa per "correrlo de la casa" (4), sembla ser per causa de l'afer amorós que va tenir amb Frida, encara que des de feia temps ja se les havien tingut asprament, per causa de les seves discrepàncies en les tendències comunistes. Malgrat Frida sempre va guardar una bona amistat amb el vell Trotsky, Rivera va arribar a dir que l'havia fet venir a Mèxic perquè fos més fàcil que el matessin...

A partir d'aquí té lloc la convulsió dels anys finals de la seva vida, on juntament amb la plenitud artística, arriba la decadència física. Comença a tenir èxit tant a dins del país com a l'estranger, i queda per veure quines conseqüències portarà l'afer Trotski, i també la desqualificació que fa de l'ambient dels surrealistes que coneix a París el mateix 1940.

Fins aquí he intentat de fer una semblança de la primera època de Frida Kahlo. En aquest punt, potser hi ha algunes opinions que sorprendran, pel retrat tan tant depenent de la voluntat i l'autoritarisme de Diego Rivera que n'he fet d'ella. En rea-litat, sí que és en una certa mesura desmitificadora, aquesta visió, quan sempre s'ha presentat com una dona molt autònoma i fins i tot rebel. És clar que ho va ser, però li va costar molt d'aconseguir aquest punt d'alliberament respecte l'exemple que sempre va tenir amb la presència de Rivera en la seva vida. Tampoc voldria que es pensés que aquest escrit ha sortit prenent sempre la referència de Diego, enlloc de referir-me a ella per la pròpia evolució. Només ha estat la cita obligada per la influència que seria difícil negar, i que ja no es fa palesa en els darrers catorze anys de la seva activitat com a pintora.

Pilar Marco

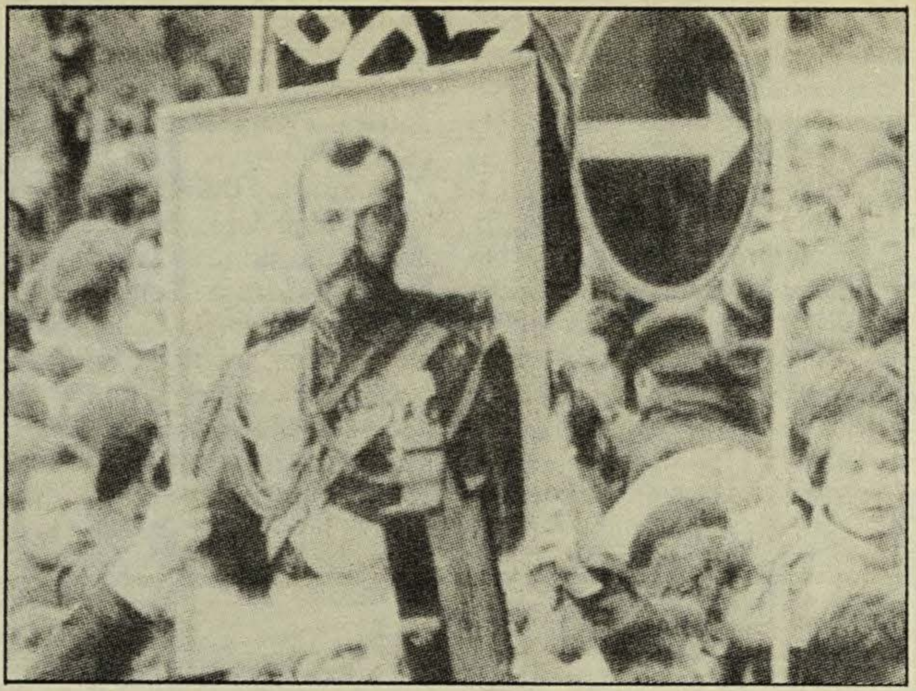
__Notes:__

(1) Carrillo, Rafael. "Pintura Mural de México". Panorama Editorial SA. Mèxic 1981.
(2) Zamora, Martha. "Frida: El pincel de la angustia". Marta Zamora, Eds. Mèxic 1987.
(3) Zamora, Martha. Op. cit.
(4) Expressió que fa servir el guia del Museu Frida Kahlo quan comenta el motiu pel qual Trotski ha de marxar de la casa de la Frida...

Fa 100 anys va néixer Víctor Serge

Un comunista, un revolucionari

Militant bolxevic des dels primers anys de la revolució, escriptor, historiador, dirigent de la Komintern dels primers temps, partidari de l'Oposició d'Esquerres... són part d'una possible carta de presentació de Víctor Serge. Aquest és el nostre recordatori d'un revolucionari no suficientment conegut, especialment entre les noves generacions.

Nicolau II en una manifestació de fa poques setmanes a Moscou. Quan el tsar va ser enderrocat, Víctor Serge tenia 27 anys.

Fill d'emigrants russos (la "primera" persecució policial la va sofrir al ventre de la seva mare), Víctor Lvovitx Kilbaltxitx, va néixer a Brusel.les el darrer dia de 1890. El seu pare, metge, era simpatitzant del grup "narodniki", i un dels seus familiars fou penjat per activitats revolucionàries l'any 1881. La seva infantesa es va dividir entre Bèlgica i Gran Bretanya. A Brusel.les començà a treballar, als 15 anys, com a aprenent de fotògraf, després també practicà de dibuixant, tipògraf, periodista, traductor del rus... Essent encara un adolescent milità a la Jove Guàrdia Socialista, que es situava a l'esquerra del Partit Obrer.

Un revolucionari professional

No tardà en ser un "revolucionari professional", inclinant-se per l'anarquisme. El 1910, lluitant a la clandestinitat a l'Estat francès, és redactor de l'Anarchie. És detingut, juntament amb d'altres militants (alguns dels quals van morir en enfrontaments amb la policia, i altres foren guillotinats acusats de "terroristes") i condemnat a varis anys de presó. L'any 1917 es troba a Barcelona i treballa de tipògraf. Col.labora en la publicació "Tierra y Libertad" i milita en la CNT, participant en la vaga general d'agost d'aquell any. Aquesta fase de la seva vida està descrita al llibre "El naixement de força", viu relat on destaquen "els d'abaix", la militància obrera entregada i la figura de Darío, és a dir, "el Noi del Sucre", principal representant de l'anarcosindicalisme català fins el seu assassinat el 1922. Malauradament, aquest llibre no ha pogut ser reeditat encara.

IIIª Internacional

De Barcelona marxa cap a Rússia, però és detingut a París i enviat a un camp de concentració amb altres internacionalistes. Arriba a Petrograd, després d'un bescanvi, com amic dels bolxevics, fet que obrirà escletxes dures en la seva relació amb antics companys llibertaris, escletxes que mai van arribar a tancarse. Durant la guerra civil treballa al costat de Zinoviev en el Comitè Executiu de la Internacional Comunista. Serge és un dels artífex de les difícils relacions entre la Komintern i els grups de procedència llibertària. Col.laborador de l'Estat Major de Defensa, comissari dels arxius de la policia secreta tsarista (Ojrana), autor d'un notable informe sobre ella ("allò que tot revolucionari ha de saber", que només cal dir, sobre la seva vigència, que la Lliga el va reeditar poc després del 23-F del 1981)... Alguns dels seus millors llibres tracten d'aquests temps: "La ciutat en perill", "Lenin el 1917", però sobretot "L'any 1 de la revolució russa", obra comparada amb "10 dies que commogueren el món" de J. Reed.

Membre actiu de la Internacional, Serge participa als seus congressos i escriu a Inprecor. Durant la revolució alemanya de 1923 és un dels professionals que treballa a Austria i Alemanya (Pierre Broué ha publicat recentment les seves "notes" sobre aquest darrer país). Al mateix any és un dels activistes de l'Oposició d'Esquerres al costat de L. Trotski, amb el qual va col.laborar estretament durant aquests anys. Conseqüentment amb aquestes posicions polítiques, combat la degeneració burocràtica, i el 1927 és coautor del primer informe fora de l'URSS sobre la reacció termidoriana: "Cap a una altra flama". El llibre està signat per Panait Istrati, però en realitat fou obra dels dos i de Boris Souvarine.

A les presons estalinistes

L'any 1928 és el del seu primer empresonament a l'URSS. Cinc anys després és desterrat a Orenburg. El "cas" Serge esdevé en el primer gran escàndol d'un escriptor dissident a l'URSS, i Stalin ha d'alliberar-lo. Stalin tindrà motius per empenedir-se'n: després de Trotski, Serge serà la principal ploma de denúncia de l'estalinisme en una multitud d'obres de gran difusió. Una d'elles, "El cas Tulaev" ha estat impresa recentment a l'URSS. Destaca, probablement, "Memòries d'un revolucionari", veritable retaule de més de mig segle d'activisme anarquista i marxista, amb una descripció insuperable de les lluites de l'Oposició d'Esquerres, dels seus homes i dones, d'aquesta "constel.lació de germans morts"...

Morí a Mèxic, al costat del seu fill Vlady, un pintor avantguardista bastant conegut.

Octubre... malgrat tot

Víctor Serge va ésser, de manera indestriable, militant i escriptor. Un escriptor de primera magnitud que parlava de la revolució sense cap tipus d'esnobisme. Com allò que la va ser inherent al llarg de la seva vida, com part de la seva naturalesa. No hi ha en els seus llibres gaire d'idealisme, ni una sola línia de veritat "oficial". El seu pensament està sempre obert. "Comprèn" el que fa i el que nega. El seu estil és ferm, directe i clar. Traductor de Lenin, Trotski i molts altres caps bolxevics, Serge parlà d'ells i de la seva lluita amb un domini poc comú.

Des de la seva expulsió de l'URSS, Serge dedicà la seva ploma a dir la veritat sobre l'estalinisme. El seu testimoni ha estat i és molt necessari per a tots aquells que han volgut arribar a la veritat històrica més enllà de les misèries del "campisme" i de la submissió. En la seva obra podem trobar testimonis dels "perdedors", en primer lloc dels bolxevics que van dir "no", dels anomenats "trotskistes"... però també dels milers d'oposicionistes, socialistes diversos, anarquistes... També de la gent amb idees religioses o nacionalistes, sotmesa a l'infern innombrable de l'estalinisme, sotmesa a una realitat que durant decennis fou negada fins i tot per homes i dones que creien en la llibertat i el socialisme.

L'evolució de Víctor Serge a partir de 1936 fou molt particular. Acceptava algunes premisses de Trotski, però Serge no era partidari de la "delimitació" dràstica que Trotski volgué imprimir a la IVª Internacional, i defensà un front ampli en el qual tenia lloc el POUM (amb el que va mantenir una sòlida identificació i al qual advertí tràgicament del que se li venia al damunt), així com altres corrents radicals. Posteriorment anomenà a tot això "socialisme democràtic", i és difícil detallar tot el que entrava en aquesta definició. De totes formes, està clar que fins el final de la seva vida, Víctor Serge defensà Octubre com l'any 1 del socialisme, i considerà que per bé que l'estalinisme era producte de 1917, els homes i les dones de la revolució van lluitar per una cosa totalment diferent. I malgrat ser derrotats, el seu projecte era possible.

Homenatge

El seu fill Vlady, François Maspéro, Ernest Mandel... són alguns dels organitzadors de la Comissió que prepara el centenari de Víctor Serge. La Fundació Andreu Nin s'ha afegit a la comissió mitjançant la persona de Wilebaldo Solano. Ha editat també un ampli dossier sobre aquest gran revolucionari.

J. Gutiérrez Alvarez

Víctor Serge va escriure, a les vigílies de la seva detenció per part del règim estalinista, aquesta espècie de carta-testament. Fou escrita a principis de 1933, però expressa allò que podríem anomenar principals trets del seu ideari polític.

"Sobre tres punts importants, superiors a totes les consideracions de tàctica, soc i seré, sense importar-me els perills que pugui suposar, un resistent absolut, clar, que només callarà si se li imposa el silenci:

I. Defensa de l'Home

Respecte a l'home. És precís tornar-li els seus drets, la seguretat, el valor. Sense tot això, no hi ha socialisme. I, per aquest motiu, sense esborrar una sola línia d'allò que he escrit sobre la necessitat del terror en les revolucions en perill de mort, vull afirmar que considero una abominació inqualificable, reaccionària, de vergonya i desmoralitzant, l'ús continuat de la pena de mort per la justícia administrativa i secreta. Per a mi, és igualment abominable i injustificable, la repressió per l'exili, la deportació, la presó quasi perpètua de qualsevol dissident en el moviment obrer.

II. Defensa de la Veritat

L'home i les masses tenen dret a la veritat. No accepto ni la falsificació sistemàtica de la història i la literatura, ni la supressió de tota informació seriosa a la premsa, reduïda a un simple instrument d'agitació. Considero que la veritat és una convicció de la salut intel.lectual i moral. Qui parla de veritat, parla de sinceritat. L'home té dret a una i a l'altra.

III. Defensa del Pensament

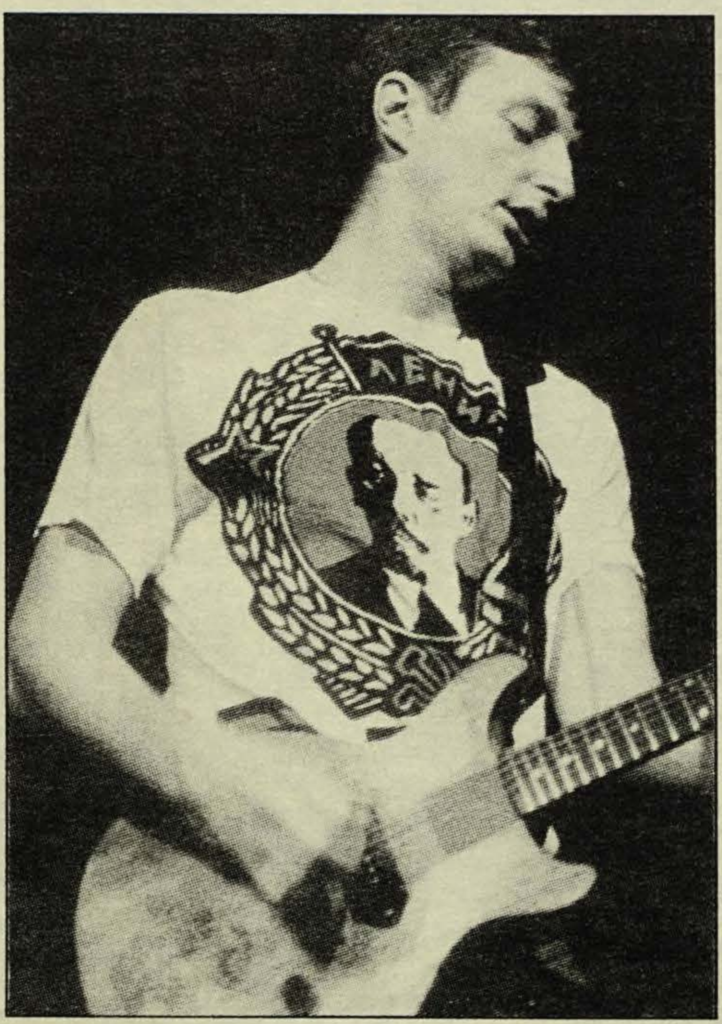
Penso que el socialisme només pot engrandir-se en l'ordre intel.lectual gràcies a l'acumulació, la recerca, la lluita d'idees. Considero que el socialisme no ha de témer l'error, sempre corregit amb el temps per la pròpia vida; sí que ha de témer l'estancament i la reacció. El respecte de l'home pressuposa el dret a conèixer-ho tot, i la llibertat de pensar. El socialisme no pot triomfar contra la llibertat de pensament, contra l'home, sinó, ans al contrari, gràcies a la llibertat de pensar i millorant la condició de l'home".

Un dels nostres

Billy Bragg

Alguns podem recordar una de les bronques més grans de l'any 71 a la Ciutat Universitària de Barcelona: un recital del gran Pete Seeger va ser suspès "in situ" per l'autoritat competent. Els varis milers de frustats assistents ens varem veure obligats a canviar la música per l'esport: carrera de cross pel camp davant de la pasma a cavall. Memorable. Però el que més em xoca, passats els anys, és recordar com un artista absolutament amagat per la censura franquista, els discos del qual era pràcticament impossible de trobar oficialment, convocava als rebels de l'època: de boca a orella, de mà en mà, clandestinament si feia falta. Els portaveus de la ràbia i dels somnis d'una generació varen vèncer la censura política i trobaren el seu públic.

Ara, en plena "democràcia", altres veus (menys) han agafat el relleu de la música rebel, i la censura política ha donat pas a un obstacle molt més eficaç: el boicot solapat i la desqualificació. El missatge ara és: la música política és "avorrida" i "menjacocos". I l'efecte, sobretot a l'Estat espanyol, ha estat enorme. La falta d'interès, no només del "gran públic" sinó també de les "minories combatives" per la música ídem, ha creat unes quantes generacions de músics el repertori d'idees dels quals és més limitat (amb honroses excepcions) que el cervell d'un pasma.

Billy Bragg, amb una samarreta poc freqüent

La presentació d'un desconegut

Després d'aquesta llarga i innecessària introducció, passo a presentar-vos un d'aquests que no coneix ningú... però que és dels nostres, i a més composa, canta i toca la guitarra superlativament: Billy Bragg.

Va néixer a Barking, proletària ciutat de "Gran Bretanya". Va apuntar-se, tot buscant treball, a l'exèrcit i sortí disparat als tres mesos. Quan va descobrir els "CLASH" dels 80 se li va obrir el cel. Tocant sol, que era més barat, amb tota la ràbia d'un fill del punk, va fer-se una reputació de comunicador extraordinari i de gran compositor, la força interpretativa del qual fa que les seves cançons sonin igual de bé cantant sol o en grup (cosa que rarament fa).

El seu primer disc i la vaga minera del 84-85

L'any 83 va fer el primer disc. Aquest va aconseguir l'entusiasme de la crítica independent, però l'esdeveniment que va marcar la seva vida i la seva carrera va ser l'heroica vaga dels miners del carbó britànics del 84-85. Billy passa de ser un rebel a ser un militant de primera línia en poques setmanes. Amb el seu amplificador i la seva guitarra està per tot arreu: als pous, als pobles, als actes de solidaritat. D'aquest any terrible i gloriós per a la classe obrera britànica, surt una de les seves cançons més populars: "There is power in a union" (El sindicat té poder): "Hi ha poder a les fàbriques i a la terra/ i hi ha poder en les mans dels treballadors/ però no serveix de res si no estem units:/ el sindicat té poder.../ sempre pagant pels errors dels qui manen/ a les ciutats, al camp i a les trinxeres.../ però amb els germans i germanes de països llunyans/ el sindicat té poder..."

Després de la vaga, la militància de Billy es dispara. Entra a l'esquerra del Partit Laborista (curiosa opció per a una persona que es defineix comunista i leninista, però ja sabeu allò de l'esquerra britànica), curra amb el moviment juvenil, munta una coalició de "músics contra Thatcher" (la famosa "red wedge" -falca roja- que reuneix lluitadors de tota la vida com l'ex-Communard Jimmy Sommerville i "progres" tan curiosos com "Sade" o "Spandau Ballet". Va a la URSS i a Nicaragua... i encara li queda temps per a treure varis discos més, tots ells excel.lents.

Algunes recomanacions

Jo em quedaria amb el primer, "Life is a riot with spy us spy" (1983), i amb "Workers playtime" (1988). Per cert, els últims discos surten més barats respecte l'anterior a la "Gran Bretanya" (£7'99, £5'99 i £4'99), ja que el coherent Billy aprofita la seva millora econòmica per a reduir els seus percentatges i abaratir els seus discos. Per tal que us feu una certa idea del seu rotllo, us transcric part de la portada del seu "Workers playtime": "el capitalisme està matant la música -no paguis més de £4'99 per aquest disc!". Malauradament, els llestos de la Companyia Dro han eliminat la seva bonica advertència i han posat els discos a preu normal a l'Estat espanyol: molt de morro! S'ha de reconèixer que han tingut el detall de posar la traducció de les lletres, indispensable en aquest cas.

El seu darrer disc mereix un comentari especial. L'any 89, en plena desfeta del "socialisme real", Billy deixa clara la seva posició publicant un disc titulat "La Internacional", amb versions posades al dia (fins i tot algunes lletres) de grans cançons de lluita del moviment obrer internacional, incloent la del títol i la magnífica "The world turned upside down", sobre els cartistes britànics.

El mes d'abril passat Billy va actuar a Barcelona, davant d'un públic compost per "guiris" britànics i afeccionats enteradets locals. Un autèntic plaer, però va ser una llàstima sentir-lo cantar "Ay Nicaragua, Nicaragüita", entre un públic on ni déu coneixia la lletra. On esteu quan ve un dels vostres? Malgrat que la gent com ell mai surti a "Rockopop" o a "RAC 105", ni els seus discos es puguin comprar a "El Corte Inglés" (només a les millors tendes especialitzades), no podem permetre que el boicot del sistema els faci callar.

Especialment, quan són tan condemnadament bons com el Billy Bragg.

Isabel V.

llegir:

H. P. Lovecraft

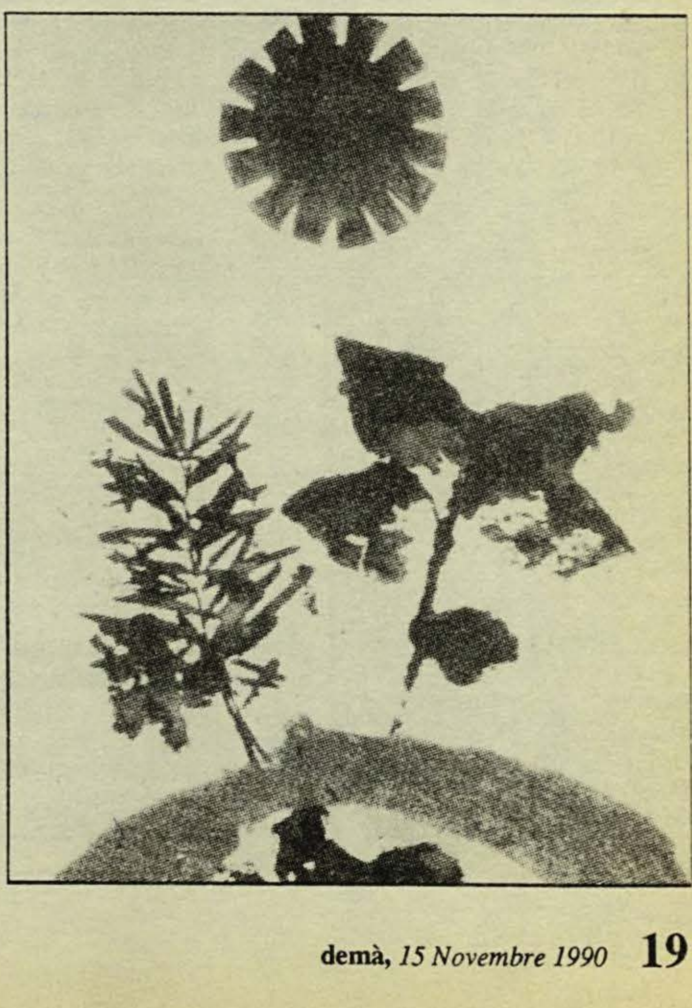
Ciutats inventades, llibres fabulosos (el "Necronomicó", destacadament), una cosmologia inventada (els mites de Cthulhu),... un món, en definitiva, de creació pròpia. Això és obra de H. P. Lovecraft, que fa 100 anys va néixer a Providence (Rhode Island, EUA). Un home ben curiós, que de petit jugava a adorar déus grecs, i ja d'adult (va morir als 47 anys) simpatitzà amb el feixisme. Persones que han aportat alguna cosa bona - per dir-ho així- a la literatura i que han estat perfectes reaccionaris n'està ple. Molt més que de progressistes. Lovecraft era, indiscutiblement, del primer grup: imaginatiu i reaccionari. La seva obra literària és francament interessant (molt més que la dels seus nombrosos deixebles). A qui li agrada la literatura de terror, coneix (que no necessàriament també agrada) Lovecraft. En català hi ha poca cosa (l'Editorial Glauco ha editat alguns títols, "Les muntanyes de la follia", per exemple); en castellà n'hi ha molt. A destacar dos llibres, els dos d'Alianza Editorial (encara que també estan editats en altres editorials més difícils de trobar): "El caso de Charles Dexter Ward" i "Los mitos de Cthulhu". No volem que serveixi de precedent, però aquest cop hem de recomanar lectures en llengua castellana.

Anar:

Viatge a Cardona

Cardona, un poble industrial de la comarca del Bages, és un bon indret per viatjar-hi. El seu castell, avui transformat en "Parador Nacional" va estar el darrer bastió de la defensa catalana durant la guerra de successió el 1714. La seva muntanya de sal ha estat una de les fonts de la industrialització del país, restant a la base de les explotacions minaires de la potassa. Ara fa un any, la direcció de "Explosivos de Rio Tinto", propietària de les mines, va decidir tancar-les. L'atur ha esdevingut el futur més probable dels seus habitants.

Malgrat això, visitar Cardona, passejar pels seus carrers, xerrar amb la seva gent, discutir sobre els polèmics correbous i veure els reflexes multicolors del sol sobre la muntanya de sal, es una cosa que recomanem. Per anar-hi, cal anar amb tren fins Manresa i allà agafar un autobús de la línia de Salsona, fins a Cardona. Paga la pena aprofitar el que resta dels colors de la tardor per anar-hi.

Tornen les vagues de fam

Irlanda, la resposta a la repressió

El poble del nord d'Irlanda segueix sotmès a la dominació britànica. No és doncs d'estranyar que l'esperit de revolta, de lluita, hi continuï força present. Des de fa més d'un mes Dessie Ellis, injustament empresonat a la Irlanda independent, i que arrisca de ser extraditat a Anglaterra, es troba en vaga de fam. Aquest article ens explica un mica la seva situació i la realitat punyent de la repressió contra els sectors radicals de l'independentisme al conjunt d'Irlanda.

"No deixeu morir a Dessie Ellis"

Dessie Ellis

El 10 d'octubre, en la presó irlandesa de Portlaoise, Dessie Ellis va iniciar una vaga de fam per protestar contra la seva extradició a Anglaterra. La seva decisió va ser anunciada en una roda de premsa per la seva família que va voler mostrar-li així el seu suport total.

Al maig del 1981, Dessie Ellis fou arrestat a Dublin per la policia irlandesa, acusat de la possessió de materials explosius. El van posar en llibertat sota fiança i el febrer del 1982 va fugar-se als Estat Units. Poc després fou arrestat per la policia dels EUA, on va restar dos anys a la presó, abans de ser deportat a Dublin. Quan va arribar a la capital irlandesa, va ser immediatament detingut i el van jutjar en l'any 1983.

Vint-i-quatre hores abans del seu alliberament, el govern britànic va demanar la seva extradició a Anglaterra. Per aquesta demanda, el govern de la Sra. Thatcher al.lega que entre el primer de gener del 1981 i el 27 d'octubre del 1983 en Dessie Ellis tenia el control de material explosius a Anglaterra amb la intenció de posar en perill la vida de ciutadans anglesos; i que, en el mateix període, va conspirar amb altres persones per causar explosions.

Però durant aquesta època, en Dessie estava a la presó, sota la vigilància de la policia o als Estats Units resistint la seva deportació a Irlanda. Era doncs del tot impossible que, en les mateixes dates, estigués a Anglaterra.

Però una persona innocent no hauria de tenir por d'un judici... No! Hauria de tenir molta por! En el darrer any quatre persones que foren condemnades per assassinat amb bombes varen ser deixades en llibertat després de quinze anys de presó. Per què? Perquè el govern va decidir que les proves de la policia havien estat falsificades. El seu pretès company de conspiració va ser condemnat per assassinat massiu sobre la base d'una empremta digital i d'un fulletó del Sinn Féin ("Nosaltres Sols"). També li van preguntar si era nacionalista. De fet són prou proves: si és irlandès i nacionalista resulta claríssim que és culpable. I si no, no fa falta res més, tots els irlandesos en són, de culpables.

Fa dos anys, a Bèlgica, un mossèn irlandès, Patrick Ryan, fou arrestat quan Anglaterra va demanar la seva extradició. Ell s'hi oposà amb una vaga de fam i de set. El govern de Bèlgica el va enviar a Irlanda enlloc d'enviar-lo a Anglaterra. El govern anglès va demanar immediatament la seva extradició. Sota una forta pressió, el govern irlandès va dir que utilitzaria la Llei de Jurisdicció Criminal del 1976 que li permet de jutjar algú a Irlanda per crims realitzats a Anglaterra.

Quan el govern anglès va presentar les seves proves, el govern irlandès va decidir que no eren suficients pet jutjar a Patrick Ryan. Van aixecar els càrrecs contra Patrick Ryan, que recollí 38.000 vots en la petita circunscripció de Münster en les eleccions europees.

El govern irlandès podria utilitzar aquesta mateixa llei contra Dessie Ellis. Però en lloc d'això prefereixen ajudar i recolzar Anglaterra en la seva guerra al nord d'Irlanda. De fet, ja han concedit més d'una extradició de presos polítics al govern anglès.

La història de les extradicions entre Irlanda i Anglaterra es llarga i complexa. El 1965 Irlanda va signar un tractat d'extradició amb Anglaterra, exceptuant els delictes realitzats per raons polítiques. Aquest tractat fou ratificat abans del 1968, l'any que s'inicià la lluita pels drets cívics i desprès la lluita armada de l'IRA en defensa dels barris catòlics del nord d'Irlanda; és a dir, quan no existia cap problema pel govern d'Irlanda del sud. Però des de llavors i ara mateix, aquest govern ha volgut sotmetre l'IRA i la població nacionalista del nord. Per això van introduir la Llei de Jurisdicció Criminal del 1976 i l'han aplicada amb moltes ganes.

Però Anglaterra no estava gaire contenta amb aquesta Llei per que obligava a provar que una persona era culpable abans de condemnar-la. A Anglaterra o al nord d'Irlanda, on es fan judicis amb un sol jutge, únicament cal aportar una aparença de justícia. Per això el govern del sud d'Irlanda intenta canviar la llei i, el que és més important, la pròpia definició del que és un crim per motius polítics.

El dia 17 de març del 1984 va extraditar al nord d'Irlanda Dominic McGlinchey, acusat de matar una treballadora de correus. No era culpable i després del seu judici va ser retornat per la policia al sud per crims "realitzats" allà. Però l'important era que, per primera vegada, s'havia concedit l'extradició d'un pres polític.

El 1987, Irlanda va ratificar un nou acord amb Anglaterra per facilitar l'extradició de presos polítics. Un jutge va decidir que els crims "terroristes" de l'IRA no són delictes polítics, ja que únicament el govern del sud d'Irlanda pot intentar d'unificar el país i l'IRA no disposa de recolzament popular. Amb aquest raonament força obscur, queda establerta una nova situació.

Utilitzant-la, ells enviaran Dessie Ellis a Anglaterra per un delicte que, fins l'any 1984, era considerat un delicte polític. També l'envien un judici on no existeix la justícia per les persones irlandeses i a un país que va ser condemnat per violacions dels drets humans dels presos polítics d'Irlanda pel Tribunal d'Estrasbourg.

Dessie Ellis no és culpable, però no pot obtenir justícia a Anglaterra. Enlloc de l'extradició podrien jutjar-lo a Irlanda. No podem deixar-lo morir.

Existeix un Comitè Irlandès Contra les Extradicions on podeu enviar missatges de recolzament o col.laboracions econòmiques. La seva adreça és:

I.A.E.C.
29 Mountjoy Sq.
Dublin 1
IRLANDA

El seu número de compte és:

I.A.E.C. A/C 88331532
Bank of Ireland
Rotunda Branch
Dublin 1
IRLANDA